

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

17 - 23 Ocak Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
17-23 OCAK 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	4
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	4
KUR KORUMALI VADELİ TL MEVDUATA İLGI YOK, EL KOYMALAR BAŞLIYOR...	8
GÜVENSİZLİĞİN YANI SIRA BEKLENTİLERDE DE KÖTÜLEŞME VAR!	9
MERKEZ BANKASI İTİBARSIZLAŞTIRILYOR!	10
EMEKLİLERİ ARASINDA AYRIMCILIK YAPAN İKTİDAR, EMEKLİLERİ ENFLASYON VE ZAMLARA EZDİRİYOR!	11
İŞSİZLİK VERİLERİNDE, TÜİK KAÇIYOR İŞKUR KOVALIYOR	12
TÜİK'E GÖRE İŞSİZLİK ARTMADI	12
HANGİSİ DOĞRU?	14
ZAM YAĞDI TÜKETİCİ KARTLARA YÜKLENDİ	16
NÜKLEER ENERJİ PAHALI VE TEHLİKELİ	17
MERKEZ BANKASI FAİZ DÜŞÜRÜRKEN HAZİNE, YÜZDE 24 SEVİYESİNDEKİ FAİZLE 7 MİLYAR LİRA BORÇLANDI	18
KADEMELİ ELEKTRİK FATURASI YURTTAŞI 'ÇARPTI'	19
YARISI ZAMLİ FATURA BİLE CEBİ YAKTI	20
AKLİMİZLA ALAY EDEN MESAJ!	21
İŞSİZİN GSS PRİMİNE YÜZDE 41 ZAM GELDİ	21
İKTİDAR DOĞALGAZDA DA ZAM KURNAZLIĞI YAPMAYA HAZIRLANIYOR	22
FAHİŞ ZAMLAR AVRUPA'DA DEĞİL, TÜRKİYE'DE!	22
DOĞALGAZDA DA 'KADEMELİ TÜKETİM' BAHANELİ FAHİŞ ZAMLAR KAPIDA	23
ÇİFTÇİNİN ENFLASYONU REKOR KIRDI	24
ÇİFTÇİ KARAMSAR	25
TARIMDA SORUNLAR ÇİĞ GİBİ BÜYÜYOR	27
ARAÇ MUAYENESİNDE SOYGUN!	28
"İŞÇİLERİ SAYMAZSAK" İŞLER ÇOK YOLUNDA	29
İKTİDAR EKONOMİK KRİZİ ÇÖZEMEZ	29
EKONOMİDEN UMUDU KESTİK	30
AKP'Lİ VEKİLLER AKARYAKIT ZAMLARIYLA 'ŞAKALAŞIYOR'	31
AKARYAKIT İSTASYONLARI KAPANMANIN EŞİĞİNDE	31
GIDA ALIŞVERİŞİNDE TANE HESABI BİLE KURTARMİYOR!	32
MASRAF BEBEKTEN HIZLI BÜYÜYOR	33
SARAY, TASARRUFU DA HALKIN ÜSTÜNE YIKTI	33
OTOYOL, KÖPRÜ VE TÜNEL ZAMLARI YANDAŞA YARADI	35
KUR KASIMDA 'REKABET' ETMEDİ	37
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ AÇIKLADI: ZAYIF TL FIRSAT YARATTI, TVF ŞİRKETLERİ DE MASADA	38
TÜRK SANAYİSİ KELEPİRE DÖNDÜ, YABANCILAR 22 MİLYARA 50 ŞİRKETİN SAHİBİ OLDU!	39
BATAKLIK PROJESİ!	40
BİR İHALE DAHA 'YABANCI'YA GİTMEDİ	41
YANDAŞSAN RAHAT VATANDAŞSAN ZOR	41
İHALELER HEP YANDAŞA AKIYOR	42
İŞÇİNİN ALİNTERİNİ KULÜPLERE AKİTTİLAR	43
DOSYALAR TOZLANDI YARGIDAN SES YOK	44
LİMAN TALANIN MERKEZİ OLDU	45
ÜCRETSİZ SUYA AKP VERGİSİ	46
TÜRKİYE'DEKİ ROMANLARIN DURUMU	47
'TEKMECİ' YUSUF YERKEL, FRANKFURT'A TİCARİ ATAŞE OLARAK ATANDI	48
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI, AKP'NİN ARKA BAHÇESİ HALİNE GELDİ	48
DİNDAR NESİL İÇİN 44,3 MİLYAR LİRA	49
KARANLIK SARMALI	49
İKTİDAR; TOPLUMSAL SORUNLARIN DİLE GETİRİLMESİNİ ÖNLEMEN İSTİYOR!	51
BODRUM BARAJI NEDENİYLE KIZILÇAM ORMANI SULAR ALTINDA KALACAK	51
CUMHURBAŞKANI HEKTARLARCA ALANI ORMAN ALANI DIŞINA ÇIKARIYOR	52
TOKİ'DE ÇED İHALEDEN SONRA GELDİ, BAKANLIK 7 AYRI DERE YATAĞINA DİKKAT ÇEKTİ	52
SADECE SORUMLU DEĞİL FAİLİSİNİZ	54
SARAY, HASTA TUTUKLULARI GÖRMÜYOR	54

İBB AKP'Lİ BELEDİYE BAŞKANLARININ KALDIĞI VİLLALARI KAMUYA KAZANDIRDI	55
SON 10 YILDA 5 BİN 500 HEKİM YURT DIŞINA GÖÇ ETTİ	55
600 BİN KİŞİYE YALNIZCA BİR ONKOLOG DÜŞÜYOR	56
ÖNLEMLERİ ALMAK ZAMANI	56
EĞİTİMDE DE FIRSAT EŞİTLİĞİ YOK!	59
ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU	60
TÜRKİYE'NİN FİBER HARİTASI	62
KALICI YAZ SAATİ UYGULAMASINDA RAPOR KARMAŞASI	64
'ÜLKE KÖTÜ YÖNETİLİYOR!'	65
YÖNETİLEMEYEN DIŞ POLİTİKA...	66
ÜLKEMİZİ DÖRT AYAKLI STRATEJİYLE BUHRANDAN ÇIKARACAĞIZ	71

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan ilahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

17-23 OCAK 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

****17 Ocak 1299 - Osmanlı İmparatorluğu'nu, Oğuzlar'ın Kayı boyuna mensup Osman Gazi; Söğüt ve Domaniç civarında, Anadolu Selçuklu Devleti'nin obası ve kendisine uçbeyliği olarak tahsis ettiği bölgede bağımsızlık ilan ederek kurmuştur.**

***17 Ocak 2020 - Eski Başbakan Bülent Ecevit 'in eşi, Demokratik Sol Parti ile Demokratik Sol Halk Partisi'nin kurucusu Rahşan Ecevit hayatını kaybetti.**

***19 Ocak 2007 - Gazeteci Hrant Dink uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.**

***20 Ocak 2020 - Türk sanayici ve çevre aktivisti, TEMA vakfı kurucusu Hayrettin Karaca hayatını kaybetti.**

***21 Ocak 2013 - Türk bilim insanı, jeofizik mühendisi ve eğitimci (Türkiye'de "Deprem Dede" olarak bilinen) Ahmet Mete Işıkara hayatını kaybetti.**

***22 Ocak 2016 – Halktan yana duruşu ile insanların gönlünde taht kuran Siyasetçi Kamer Genç hayatını kaybetti.**

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

-Reel Sektörün Döviz Açığı 116,4 Milyar Dolar

- Reel sektörün, döviz açığı geçen yıl ekim ayında bir önceki aya göre 5,9 milyar dolar azalarak 116,4 milyar dolara geriledi.
- Sektörün döviz cinsinden varlıklarının 5,5 milyar dolar artarak 162,1 milyar dolara yükseldiği ekim ayında, döviz yükümlülükleri ise 382 milyon dolar azalarak 278,5 milyar dolar oldu.
- Reel sektörün döviz varlıklarında yaşanan artış yurt içi bankalardaki döviz mevduatlarındaki 2,1 milyar dolarlık ve ihracat alacaklarındaki 2,7 milyar dolarlık artıştan kaynaklandı.
- Türk lirasında önemli bir değer kaybı yaşanan ekim ayında reel, üzerlerindeki bu yüksek kur riskini azaltabilmek için sektörün döviz mevduatlarını artırma yoluna gittiği gözleniyor. Reel sektörün ekim ayı itibarıyla 84,7 milyar doları yurt içinde, 18,1 milyar doları da yurt dışında olmak üzere toplam 102,8 milyar dolar mevduatı bulunuyor.
- Dolar kurunun yüzde 82 arttığı, diğer bir bakışta Türk lirasının değerinin yarısını (yüzde 47) kaybettiği geçen yıl reel sektör yüksek miktardaki döviz açığı nedeniyle en az 700 milyar liralık bir kur zararıyla karşı karşıya kaldığı hesaplanıyor.
- Reel sektör geçen yıl ocak-ekim döneminde ise döviz cinsinden varlıklarını 14,6 milyar dolar artırırken, döviz yükümlülüklerinde ise 8,7 milyar dolarlık büyüme yaşandı. Dolayısıyla sektörün 2020 yılı sonunda 122,6 milyar dolar olan döviz açığı 5,9 milyar dolar azaldı.

-Kasımdan Sonra Aralıkta Da Dış Ticaret Açığı Büyüdü

- Bütün "cari fazla" söylemlerine rağmen, Türk lirasının belki de tarihinin en dalgalı dönemini yaşadığı geçen yıl kasım ve aralık aylarında; dış ticaret açığı yılın önceki aylarının aksine 2020 yılının aynı aylarına göre arttı.
- Kasımda, 2020 yılının aynı ayına göre yüzde 5,3 oranında artarak 5,3 milyar dolara yükselen aylık dış ticaret açığı, aralıkta da yüzde 45,9 oranında artarak 6,6 milyar dolara kadar yükseldi. Bu aylık bazda Türkiye'nin son 43 ayda verdiği en yüksek aylık dış ticaret açığını oluşturuyor. Türkiye bundan daha yüksek bir aylık dış ticaret açığını Mayıs 2018'de vermişti.
- Ticaret Bakanlığının verilerine göre geçen yıl aralıkta Türkiye 22,3 milyar dolarlık ihracata karşılık 28,9 milyar dolarlık da ihracat gerçekleştirdi.
- **Yıllık Rakamlar:** 2021 yılının tümünde ise Türkiye'nin ihracatı önceki yıla göre yüzde 32,9 oranında artarak 225,4 milyar dolara yükselirken, ithalat da yüzde 23,61 oranında artış kaydetti. Dış ticaret açığı ise yüzde 7,8 oranında azalarak 46 milyar dolar olarak gerçekleşti.
- Türk lirasının değerinin yüzde 50'sine yakını kaybederek tarihinin en düşük noktasına gerilediği geçen yıl ithalatta yaşanan yüzde 23,6 oranındaki artış Türkiye'de üretimin ve dolayısıyla ihracatın ithalata olan yüksek bağımlılığını ortaya koyuyor.

-Merkez Bankasının Rezervi Eriyor- Döviz Açığı Büyüyor

- İktidarın, başta Merkez Bankasının bağımsızlığının yok edilmesi olmak üzere ülkenin ekonomik temellerini oldukça zayıflatan, ekonomik ve siyasi tutumunun Türk lirasının değerinde yarattığı büyük aşınmaya, gerek döviz piyasalarına açıkça müdahale edilerek, gerekse de Merkez Bankası – Hazine – Kamu Bankaları üçgeni kullanılarak arka kapıdan döviz satarak önlemeye çalışmanın Merkez Bankası rezervleri üzerindeki olumsuz etkisi sürüyor. Merkez Bankasının bir süredir eksi durumda olan net rezervleri tarihi düşük noktaya geriledi.
- **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); 24 -31 Aralık sadece 126 milyon dolar artarak 111 milyar 51 milyon dolar oldu..
- Merkez Bankasının artan döviz kurlarına doğrudan ve arka kapıdan müdahalelerde bulunduğu son bir aylık dönemde, tamamı borçla oluşturulan brüt rezervde 15 milyar 94 milyon dolarlık, politika faizinde en son bir puanlık indirim yapılan 19 Kasım'dan bu yana ise 17 milyar 352 milyon dolarlık azalma oldu. Diğer bir ifadeyle bir puanlık faiz indirimi şimdiye kadar Merkez Bankasına 17,4 milyar dolara mal oldu.
- 24 -31 Aralık haftasında brüt **döviz rezervi** sadece 8 milyon dolar artarak **72 milyar 553 milyon dolara**, **altın varlıkları** da 118 milyon dolar artarak **38 milyar 488 milyon dolara** çıktı.
- **Borçlar (Yükümlülük):** Merkez Bankasının günlük analitik bilançosundan hesaplanan bilanço içi döviz ve altın borçları geçen hafta 790 milyon dolar artarak 114,8 milyar dolara yükselirken, bilançosunda gözükmeyen (bilanço dışı) **döviz ve altın swap borçları** ise 380 milyar dolar artarak 64,7 milyar dolara yükseldi. *(Merkez Bankası arka kapıdan sattığı dövizin bir kısmını swap yoluyla ön kapıdan borçlanarak brüt rezervdeki erimeyi geçeceğinden az gösterme çabasına devam ediyor)*
- Swap dâhil toplam **döviz ve altın borçları** ise **1 milyar 170 milyon dolar** artarak **179,5 milyar dolara** yükseldi.
- **Net Rezerv:** Merkez Bankasının *(kamunun Merkez Bankasındaki mevduatı da borç kabul edildiğinde)* swap borçları dahil eksi konumdaki **net rezervi**, **1,1 milyar dolar daha azalarak (eksi) -64,5 milyar dolardan -65,6 milyar dolara geriledi. Bu tanıma göre net rezervde son üç haftada 15,6 milyar dolarlık azalma yaşandı.**
- IMF ile 2002 yılında imzalanan Stand-by anlaşması ile tanımlanan analitik bilançoya göre hesaplanan (kamunun döviz mevduatı Merkez Bankası borcu **sayılmadığında**) yine eksi konumdaki net rezervi ise 668 milyon dolar daha azalarak (eksi) **-55,7 milyar dolardan 56,4 milyar dolara geriledi.** Bun tanıma göre net rezervde ise iki haftada 17,7 milyar dolarlık azalma oldu.

-Yabancı Yatırımcı Çıkışı Sürüyor

- Yabancı yatırımcılar Türk lirası enstrümanlara yaptıkları yatırımları azaltmaya devam ediyor.
- **Kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında 2021 yılının son haftasında yabancı yatırımcılar net olarak 231 milyon dolarlık hisse senedi sattılar. 42,5 milyon dolarlık (net) devlet iç borçlanma kâğıdı 10,1 milyon dolarlık da özel sektör borçlanma kâğıdı satın aldılar.**
- **Yabancı bankalar Türkiye'deki bankalardan olan swap alacaklarını ise 300 milyon dolar azaltarak 3,5 milyar dolara indirdiler.**
- Yabancıların Türkiye'deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku hem net çıkış hem de Türk lirasının değer kaybetmeye devam etmesi yüzünden** 24 -31 Aralık haftasında, 3,8 milyar dolar azalarak **55 milyar dolara** gerileri. Sıcak para stoku 2021 yılının tümünde 34,1 milyar dolar küçüldü.
- Yabancı yatırımcıların 31 Aralık 2021 itibarıyla Türkiye'deki portföylerinin 18,4 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 4,7 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör borçlanma kâğıdı ve repo, 28,3 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından 3,5 milyar doları da swap alacaklarından oluşuyor.
- **Yabancı yatırımcılar kur ve fiyat değişimlerinden arındırıldığında 2021 yılında hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtlarında net 1,1 milyar dolarlık satış yaptılar.**
- **Swap alacaklarını net olarak da 17,1 milyar dolar azalttılar. Dolayısıyla yılbaşından bu yana net sıcak para çıkışı (kur farklarından arındırılmış) 18,1 milyar dolar oldu.**

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri: Dolarizasyon Yüzde 66,7

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, döviz kurunda söz konusu günler arasında (31 Aralık 2021- 3 Ocak 2022 Aralık) yaşanan düşüşünde etkisiyle 24,8 milyar lira azalarak 5 trilyon 278 milyar liraya geriledi.
- Aynı günler arasında TL cinsinden mevduatlar, 2,7 milyar lira azalarak 1 trilyon 877 milyar liraya geriledi.
- 943 milyon dolar azalarak 258,4 milyar dolara inen döviz cinsinden mevduatların TL karşılığı ise 22,1 milyar lira azalarak 3 trilyon 401 milyar liraya indi.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı da **tüm mevduatlar** için yüzde 64,4 olarak gerçekleşti.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 66,7 oldu.
- Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 31 Aralık – 3 Ocak günleri arasında 199 milyon dolar azalarak 164,2 milyar dolara indi. *Gerçek kişilere ait döviz mevduatlarının TL karşılığı ise 6,1 milyar lira azalarak 2 trilyon 161 milyar lira oldu.*
- Aynı hafta gerçek kişilerin Türk lirası mevduatları ise 6,5 milyar lira arttı.
- Döviz mevduatlarında yaşanan gelişmeler, kur korumalı mevduat uygulamasına rağmen döviz mevduatlarında herhangi bir çözülme yaşanmadığını gösteriyor. Türk lirası mevduatlarda ise TL cinsinden kredi artışına da paralel olarak olağan dalgalanmanın devam ettiği anlaşılıyor.

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 31 Aralık -3 Ocak günleri arasında, 12,1 milyar lira azalarak 4 trilyon 886 milyar liraya geriledi.
- Bu günler arasında TL krediler 12,1 milyar lira azalırken, döviz cinsinden kredilerin TL karşılığında ise 1,6 milyar liralık düşüş oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 189 milyon dolar azalarak 156,5 milyar dolara geriledi.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise söz konusu haftada değişmedi ve 159,8 milyar lirada kaldı.

-Vatandaş Borç Sarmalında

- **Bankalara Ve Finansman Şirketlerine:** Üç haneli sayılara doğru yükselme eğilimindeki enflasyon altında ezilen vatandaşların bankalara ve finansman kuruluşlarına olan borçları, kredi faizlerinde yaşanan artışa rağmen hızla büyümeye devam ediyor.
- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 24 -31 Aralık günleri arasında 8,8 milyar lira daha artarak, 1 trilyon 26 milyar liraya çıktı. Bu borcun 24,9 milyar lirası vadesinde ödenmediği için takibe alınan kredi ve kredi kartı borçlarından oluşuyor.
- **Vatandaşların bankalar ve finansman şirketlerine olan borcunun 807,2 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 210 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 2,6 milyar liralık, kredi kartı borçları ise 6,1 milyar liralık artış yaşandı.**
- Vatandaşın borçlarında 2021 yılının tümünde ise 108,1 milyar lirası tüketici kredilerinden, 65,2 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 173,2 milyar liralık artış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları da 19 milyar lirası tüketici kredilerinden, 6 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 25 milyar lira düzeyinde bulunuyor. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine satıyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Varlık Yönetim Şirketlerine Borç:** Bu arada bankaların vatandaşın zamanında tahsil edemedikleri için takibe aldıkları ancak daha sonra da varlık yönetim şirketlerine sattıkları alacaklarından kaynaklanan vatandaşın borcu da Eylül 2021 sonu itibarıyla 30,7 milyar lira olarak açıklandı.
- **Buna göre bankalar ve varlık yönetim şirketleri tarafından icra yoluyla vatandaşın tahsil etmeye çalıştıkları alacak miktarı 55 milyar lirayı geçiyor.**

• **TOKİ'ye Olan Borç:** Vatandaşların taksitli konut alımları nedeniyle Toplu Konut İdaresine (TOKİ) olan borçları ise 27 milyar lira düzeyinde bulunuyor.

• **Toplam Borç:** Böylece **vatandaşların**, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) **toplam borcu 1 trilyon 83 milyar lira** düzeyinde seyrediyor.

-Faizler Yükseliyor

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

• Merkez Bankası politika faizi dışındaki faiz oranları, iktidarın 20 Aralık'ta yaptığı örtülü faiz artırımının da etkisiyle artmaya devam ediyor.

• 31 Aralık itibariyle bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 2,38 puan artarak yüzde 19,47'ye yükseldi. Tüketici kredilerinin (ihtiyaç) faizi 1,34 puan artarak yüzde 29,55'e yükseldiği haftada ticari kredi faizleri ise 0,81 puan daha artarak yüzde 24,37'ye yükseldi.

• **Yıllık Artışlar:** Bütün "düşük faiz" söylemine rağmen, 2021 yılında mevduat faizleri 3,59 puan, tüketici kredisi faizleri 6,6 puan ve ticari kredi faizleri de 4,67 puan arttı.

Merkez Bankası Faizi

• Merkez Bankasının çeşitli yollardan bankalara verdiği paranın (7 Ocak'ta 432 milyar lira) ağırlıklı ortalama faizi de yüzde 14 oldu.

İç Borçlanma Faizi

• AKP'lilerin "düşük faiz" söylemine ve Merkez Bankasının faiz indirimine rağmen ekonomideki yüksek risk ve kötü yönetim yüzünden iç borçlanma faizleri yükselmeye devam ediyor.

• İki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 31 Aralıkta yüzde 22,7 olan yıllık faizi 7 Ocakta 23,71'e çıktı.

• **Beş yıl vadelinin faizi yüzde 25,73'e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 24,55'e tırmandı.**

• Faiz oranları, 2022 yılının ilk haftasında geçen yılın sonuna göre iki yıl vadelide 1,01 puan, 10 yıl vadelilerde 0,23 puan ve 5 yıl vadelide 0,27 puan yükseldi. **Merkez Bankasının politika faizinin yüzde 19 olduğu dönemde yüzde 17 -18 bandında seyreden iç borçlanma faizleri şimdi politika faizinin 10-11 puan üzerinde bulunuyor.**

• Merkez Bankası bankaları fonlarken kullandığı repo faizini indirirken, 2,3 trilyon liralık bir iç ve dış borcun anapara ve faiz ödemeleri ile bütçe açığını sürekli yeniden borçlanarak çevirmek zorunda bulunan Hazinesinin faiz yükünü ise artırıyor.

Risk Primi (CDS)

• Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası - 5 yıl vadeli*) ise 6 Ocak itibariyle **ise bir önceki haftaya göre** yüzde 1,18 oranında azalarak 559,7 olarak gerçekleşti.

• Merkez Bankası faizini indireceğim derken 400'ün altına inen Türkiye'nin riskini 600 puanın üzerine çıkararak dış borçlanma maliyetlerinin de artmasına yol açtı. Bu durum sadece kamunun değil, diğer kesimlerin dış borçlanmalarını da daha pahalı hale getiriyor.

-Enflasyon Tahtına Yeniden Oturdu

• İktidarın akıl ve bilim dışı ekonomi politikası yüzünden son 2017 yılından bu yana çift haneli oranlarda seyreden enflasyon 2021 yılında yüzde 36,08'le 2001 krizinden sonraki dönemin en yüksek noktasına yükseldi. AKP 2002 yılında iktidarı yüzde 29,75 oranında yıllık enflasyonla devralmıştı. Türkiye yeniden yıllarca sürecek bir yüksek enflasyon dönemine girdi.

• Sadece aralık ayında yüzde 13,58'le yüzlerce ülkenin yıllık enflasyonundan daha yüksek bir aylık enflasyon yaşanırken, bu yüksek seyrin bu yıl başta ocak ayı olmak üzere izleyen aylarda da devam edeceği tahmin ediliyor. Yıllık enflasyonun ocak ayı sonunda yüzde 40'ın şubatta yüzde 50'nin üzerine yükseleceği ve tahmin ediliyor.

• **Dünya Sıralaması:** 2021 yılında sadece Venezuela, Sudan, Lübnan, Suriye, Surinam Zimbabve ve Arjantin'de enflasyon Türkiye'nin üzerinde yer aldı. Geri kalan 176 ülkenin enflasyonu Türkiye'nin altında kaldı. Hatta 168 ülkenin bir yıllık enflasyonu Türkiye'de sadece Aralık ayındaki aylık enflasyonun altında kaldı.

• **Avrupa'nın En Yüksekği:** Türkiye bu oranla 45 Avrupa ülkesi arasında da birinci oldu. Türkiye'yi yüzde 12,44'le Moldova, yüzde 12,2'yle Estonya ve yüzde 10,3'le Belarus ve Litvanya izledi. Geri kalan 40 ülkede yıllık enflasyon tek hanede kaldı. Türkiye sadece aralık ayındaki enflasyonla bile diğer 44 Avrupa ülkesinin yıllık enflasyonunu geride bıraktı.

• **Gıda Fiyatları:** Türkiye'deki yüksek enflasyon en fazla yoksul kesimleri olumsuz etkiledi. Yoksulların neredeyse tüm gelirlerini ayırmak zorunda kaldıkları gıda fiyatlarında yıllık yüzde 43,8 oranında artış yaşandı.

• İktidarın bütün dünyada gıda fiyatlarının arttığını ileri sürerek, bu enflasyonu "makul" gösterme çabasına rağmen, sadece Venezuela, Lübnan, Surinam, Zimbabve ve Arjantin'de gıda fiyatları Türkiye'den yüksek artış kaydetti. Dünyanın geri kalanında gıda fiyatlarındaki artış Türkiye'nin altında kaldı.

• **Üretici Fiyatları:** Aralık ayında Türkiye'de üretici fiyatları ise yüzde 19,08 oranında artarken yıllık artış oranı da yüzde 79,89'a yükseldi. Türkiye bu artış oranıyla Katar'dan sonra üretici fiyatları 2021 yılında Dünyada en yüksek artan ikinci ülke oldu. Üretici fiyatları da üç haneye doğru gidiyor.

-Türk Lirasının Reel Değeri Tarihinin En Düşük Noktasında

• Merkez Bankasının, Türkiye'deki enflasyonun yanı sıra diğer ülkelerdeki enflasyon oranlarını da dikkate alarak hesapladığı TÜFE bazlı reel kur endeksi 2021 yılı sonunda 47,82 ile tarihinin en düşük noktasına indi.

• Türk lirası geçen yıl reel olarak yüzde 23 oranında değer kaybetti. Reel değer kaybı gelişmekte olan ülke paralarına göre yüzde 25,1, gelişmiş ülkelerin paralarına göre ise yüzde 21,1 olarak gerçekleşti.

• Türk lirasındaki değer kaybı 2022 yılının ilk haftasında da devam etti. Yılın ilk haftasında dolar kuru yüzde 6, Euro kuru ise yüzde 6,1 oranında arttı. Buna göre TL bir haftada dolara karşı yüzde 5,6, Euroya karşı ise yüzde 5,8 oranında değer kaybına uğradı.

• Geçen hafta gram altın fiyatı yüzde 2,4 oranında artarak 797,31 lira oldu. Borsa endeksi ise (BİST 100) yüzde 9,8 oranında arttı.

-İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 22,6 Milyon

• Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yılın ilk haftasında icra ve iflas dairelerine toplam 203 bin yeni dosya geldi. 181 bin dosya ise sonuçlandırıldı.

• İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı yılın ilk haftasında 21 bin adet artarak 7 Ocak itibarıyla 22 milyon 593 bin adet oldu.

-Borsadaki Hisse Senetlerinin Yüzde 79'u Zenginlerin

• Borsa İstanbul'daki yatırımcı sayısı geçen yıl aralık ayında 30 bine yakın azalarak 2 milyon 355 bine geriledi. Yerli yatırımcı sayısının 2 milyon 341 bine indiği aralık ayında yabancı 93 yabancı yatırımcı da hesabını kapattı. Yabancı yatırımcıların sayısı da 13 bin 147'ye geriledi.

• 2021 sonu itibarıyla 872 milyar lira olan Borsa'daki hisse senetlerinin 424,6 milyar liralık kısmı yerli yatırımcılara ait bulunuyor. Yerli yatırımcılara ait hisse senetlerinin 416 milyar liralık bölümünü ise 36 bin yatırımcı kontrol ediyor. Hesabında bir milyon liranın üzerinde hisse senedi bulunan söz konusu yatırımcıların sahip olduğu portföy, yerli yatırımcılara ait hisselerin yüzde 79,3'ünü oluşturuyor.

• Yabancı yatırımcıların portföyünün değeri ise 347 milyar liraya geriledi. Yabancıların Borsa İstanbul'daki payı da şimdiye kadarki en düşük oran olan yüzde 39,9'a kadar geriledi.

KUR KORUMALI VADELİ TL MEVDUATA İLGİ YOK, EL KOYMALAR BAŞLIYOR...

Kur Korumalı Vadeli TL Mevduata ilgi olmadığını gören İktidar, ihracatçıların dövizinin yüzde 25'ine el koymaya yöneldi. Girdilerinin büyük bölümü ithal olan ihracatçıları döviz bozdurup Merkez Bankası'na satmaya zorlayan bu karar, ihracatçıyı ağır kur kayıplarına uğratacağı gibi, ihracatı yavaşlatacak, ihraç dövizinin yurda getirilmesinden kaçınmak için arka kapı veya yan yol arayışlarını hızlandıracaktır!

128 milyar dolarlık döviz rezervini buharlaştırdıktan sonra iki yıldır Merkez Bankası'nın (MB) rezervlerinin ekside olmasına zemin hazırlayan iktidar ve ekonomi yönetimi, 20 Aralık kararlarıyla milyarlarca dolarlık rezervi daha sattıktan sonra, 23 yıl önce yürürlükten kalkan bir düzenlemeyi tekrar uygulamaya koyarak ihracatçıları elindeki dövizin yüzde 25'ine el koymaya yöneldi.

İlgili Banka; ihraç dövizinin yüzde 25'ini bozdurup TL'ye çevirme mecburiyeti getirilen ihracatçının bu dövizini aynı gün Merkez Bankası'na satacak, Merkez Bankası nezdinde açılacak dolar, Euro, sterlin hesaplarına aktaracak. Bu dövizlerle Merkez Bankası'nın rezervleri güçlendirilecek. Merkez Bankası rezervleri arttıkça da kurları baskılama ve müdahale olanaklarının güçlenmesi amaçlanıyor. [Merkez Bankası'nın 3 Ocak'ta yayınladığı Uygulama Talimatının benzeri 1994 döviz-faiz krizinde dönemin hükümeti tarafından uygulamaya konulmuş ihracatçılara zorunlu döviz devri mecburiyeti getirilmişti. 1999 yılı mart ayında ise uygulama yürürlükten kaldırıldı. O günden bu yana 23 yıldır hiçbir iktidar ihracatçının dövizine doğrudan el koymayı düşünmedi.]

Türkiye ihracatının büyük ölçüde ithalata bağımlı olduğu göz önünde tutulduğunda bu yöntemin bir süre sonra yeni olumsuzluklara yol açması kaçınılmaz. İhraç malı üretebilmek için hammadde, ara malı ithal etmesi gereken ihracatçı, bu ithalat için gerekli döviz ihtiyacını kendi dövizini yerine piyasadan ve muhtemelen daha yüksek kurdan döviz satın alarak karşılamak zorunda kalacak. Bu da hem döviz talebini hem de ihracatçının maliyetlerini yükseltecek. Kaldı ki ihracatçı bu dövize ihtiyacı olduğunda karşılığını bankaya devrettiği tarihteki kur üzerinden TL olarak alacak. Bu parayla piyasadan döviz bulmaya çalışacak. Bu sürede kurlar artmışsa ihracatçının kur farkı zararının karşılanması söz konusu değil. İhracatçılar Merkez Bankası Başkanıyla görüşerek dövizlerinin bozdurulması ve geri aldıkları tarih arasındaki süre için kur garantisi talep ettiler, Merkez Bankası buna olumlu yanıt vermedi. Döviz mevduatlarının bozdurulması için bankada parası olanlara hem yüzde 17'ye kadar faiz ve hem de kur farkı garantisi veren hazine ve Merkez Bankası parasıyla üretim yapıp ihracat yaparak ülkeye döviz getirecek ihracatçıya ise kur farkı garantisi vermekten kaçıyor. Bu ihracatçıların istismarından öte bir zihniyet değildir. İktidar bu zoraki döviz bozdurma ve el koyma politikasıyla binlerce ihracatçıyı farklı çıkış yolları aramaya, kazandığı dövizden zarar etmemenin, imalatı ve ihracatı kesintisiz sürdürmenin yollarını bulmaya zorluyor. İhracatçının sattığı malın parasını hesabına yatıracak olan alıcı yani ithalatçı. Şayet ihracatçı yurt dışında, ihracat yaptığı ülkede veya bir başka ülkede bir bankada hesap açıp, alıcısından da ihraç parasını bu hesaba yatırmasını isterse iktidar ne yapacak?

Dövizini yurda getiren ihracatçıyı adeta cezalandıran ekonomi yönetimi, eski ve başarısız olmuş uygulamaları yeniymiş gibi piyasaya süren iktidarın, zoraki döviz bozdurtma baskısı ihracatçıları farklı arayışlara yöneltecektir. Tesisini, merkez ofisini yurt dışında bir adrese taşıyıp, işlemlerini online şekilde yurt dışı üzerinden yapmaya yönelirse ihracatçının yakasına mı yapışacaklar? Bu durumda zorunlu döviz devrinden beklenen sonuç alınamayacaktır. Devletin ciddi vergi kayıplarıyla karşılaşması, istihdam kayıplarının yaşanması ve işsizliğin artması söz konusu olacaktır.

Uygulama Talimatının Ek 2 belgesinde yer alan ve ihracat bedellerinin yurda getirilmesinden istisna tutulan 29 ülkenin yer aldığı liste ise tamamıyla insanların ve ihracatçının aklıyla alay etmek. Türkiye'nin dış ticaretinde ağırlığı olan doğru düzgün bir ülkenin yer almadığı listede, Afganistan'dan Tanzanya'ya, Kenya'dan Kuzey Kore, Benin vb. yer alıyor. Sadece bu liste bile iktidarın karar alma süreçlerinin ne kadar öngörüsüz, başıboş ve gerçeklikten uzak yürütüldüğünü apaçık sergiliyor.

Alınan bu kararların ters tepmesi, uygulamada kargaşa yaratması ve ekonomiyi kaosa sürüklemesi söz konusudur. İktidara, Merkez Bankası yönetimine, Ticaret, Hazine ve Maliye Bakanlarına çağırım; Türkiye ihracatını sekteye uğratacak, ihracatçıyı mağdur ederek sıkıntıya sokacak bu kararın 23 yıl öncesinin tozlu raflarına kaldırılması ve bu uygulamadan vazgeçilmesi ve **bu yanlıştan dönülmesidir!**

GÜVENSİZLİĞİN YANI SIRA BEKLENTİLERDE DE KÖTÜLEŞME VAR!

2022 yılı ilk çeyreğine yönelik Dış Ticaret Beklenti Anketi bu yılın ilk üç ayında ihracatın gerileyeceği, ithalatın artacağı beklentisini öne çıkarttı. İktidarın söyleminin aksine; ihracat beklenti endeksinin bir önceki çeyreğe kıyasla 15,5 puan birden düşmesi, ithalat beklenti endeksinin 10 puanın üzerinde artması, dış ticaret açığının yükseleceği ve cari fazla verme iddiasının zorlaşacağını, gösteriyor!

Dış Ticaret Beklenti Anketi sonuçlarına göre, 2022 yılı 1. çeyrek İhracat Beklenti Endeksi, bir önceki çeyreğe göre (2021 son çeyrek) 15,5 puan gerileyerek 115,8 oldu. Ankete katılan firmaların gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentisi, ihracat sipariş beklentisi, şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyi ve son 3 aydaki ihracat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmelerindeki düşüşler endeksi azalış yönünde etkiledi. 2022 yılı 1. çeyrek İthalat Beklenti Endeksi ise bir önceki çeyreğe göre 10,7 puan artarak 118,8 oldu. İthalat Beklenti Endeksine dâhil edilen sorulardan gelecek 3 aya ilişkin ithalat beklentisi, ithalat birim fiyatı beklentisi, şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyi ve son 3 aydaki ithalat sipariş düzeyi sorularına yönelik değerlendirmelerdeki yükseliş endeksi artış yönünde etkiledi. Geçtiğimiz yılı 225 milyar dolar tutarında ihracatla kapatan ihracatçıların özellikle kur artışları ve ihracata dönük üretimdeki ithal girdi maliyetlerinin olağanüstü yükselmesinden dolayı ihracatta yavaşlama ve düşüş bekledikleri anlaşılıyor.

Buna karşılık üretimi sürdürebilmek için ithalata bağımlılığın yüksek düzeyde olmasından dolayı da ithalatta artış olacağı beklentisi öne çıkıyor.

İktidar sürekli ismini değiştirdiği ekonomik modelleri düşük faiz, ihracat, üretim, istihdam artışı ve cari fazla verme hedefi üzerine kurgularken, modelin ana omurgasını oluşturan ihracatta yavaşlama ve gerileme beklentisinin ağırlık kazanması bu modelin ve hedeflerin tutmayacağına, modele de hedeflere de güven olmadığını ortaya koyuyor. Özellikle ihracatta düşüş, ithalatta ise artış beklentisinin anket sonuçlarına yansımaları dış ticaret açığının artacağını, buna bağlı olarak da iktidarın cari fazla verme iddiasının zorlaşacağını gösteriyor. 30 Kasım-16 Aralık arasında yapılan ankette dış ticaret şirketlerinin temsilcileri ve yöneticileri ihracatta gerileme ithalatta yükseliş bekliyor. 3 Ocak tebliğiyle ihracatçıların döviz gelirlerinin dörtte birine el konulmasından sonra ihracatta düşüş beklentisi daha da yükselecek. Kurların baskılanarak zoraki şekilde düşürülmesi ithalatı cazip hale getirecektir.

Ticaret Bakanlığı'nın yaptığı resmi dış ticaret beklenti anketi sonuçları; iktidarın gerek ekonomik gerekse dış ticaret politikalarının altının boş olarak değerlendirildiğini, **güvensizliğin yanı sıra beklentilerdeki kötüleşmenin ivme kazandığını gösteriyor!**

MERKEZ BANKASI İTİBARSIZLAŞTIRILYOR!

TBMM'ye getirilen 18 maddelik torba yasada Merkez Bankası nezdindeki yabancı ülkelere ait döviz ve altın varlıklarının haczedilemeyeceği güvencesinin getirilmesi, Türkiye'nin saygınlığının yok edilmesi yanında Merkez Bankası'nın kurumsal varlığının ve uluslararası algısının itibarsızlaştırılmasıdır. Örneği olmayan böyle bir düzenlemeyi meclisin önüne getiren iktidar; söz konusu maddeyi geri çekmeli, kimlere ve hangi ülkelere kapalı kapılar ardında güvence verildiğini millete açıklamalıdır!

İktidarın 20 Aralık'ta uygulamaya koyduğu Kur Korunmalı Vadeli TL Mevduat için yasal mevzuat ve kılıf uydurmak üzere TBMM'ye getirilen yasa teklifiyle Merkez Bankası yasasında yapılmak istenen değişiklik bir utanç maddesidir. Alalecele TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan geçirilen teklifteki Merkez Bankası maddesiyle, yabancı ülkelerle yapılmış swap anlaşmaları kapsamında Merkez Bankası nezdinde tutulan paraların, yabancılarca getirilen altın ve dövizlerin haczedilemeyeceği, ihtiyati tedbir koyulamayacağı hüküm altına alınıyor.

Merkez Bankaları her ülkenin en saygın en güvenilir kurumlarıdır. Merkez Bankalarını ayakta tutan saygınlıkları, itibarları, bağımsızlıklarıdır. Ancak bu iktidar döneminde bağımsızlığı yok edilen, iktidarın para basma makinesine, özel kasasına dönüştürülen asırlık Merkez Bankası herhangi bir bankadan farksız konuma getirilerek güven erozyonuna uğratıldı. Kararlarının, uyguladığı para-döviz-faiz politikalarının tamamıyla tek kişinin siyasi talimatıyla yürütüldüğünü tüm dünya biliyor görüyor. Kasasındaki döviz rezervleri eksiye düşürülmüş, yıllardır hiçbir siyasi iktidarın dokunmadığı ihtiyaç akçesine-yedek akçesine el konularak bütçeye aktarılmış bir Merkez Bankası yaratıldı. Daha önce ABD, İngiltere, Fransa, Japonya Merkez Bankalarıyla milyarlarca dolarlık swap anlaşmaları yapan Merkez Bankası, yıllardır dünyanın saygın Merkez Bankaları tarafından geri çevriliyor.

Merkez Bankası, Azerbaycan ve Katar olmasa, Çin olağanüstü dış ticaret fazlası vermese swap anlaşması yapabileceği ülke bulamayacak. Şimdi anlaşılın bazı ülkeler swap anlaşması talebine karşı Türkiye'ye ve Merkez Bankası'na şart ileri sürüyorlar, taahhütname istiyorlar. Bir ülkenin Merkez Bankası için icra-haciz ihtimalinin sözünün bile edilmesi o bankanın tüm itibarını tüketir. İktidar öylesine sıkışmış ve çaresiz haldeki, birkaç milyar dolarlık swap için her talebi karşılamaya, her tavizi vermeye hazır ve istekli.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yurt dışındaki kayıt dışı servetlerin, kaynağı belirsiz döviz ve altınların, Uluslararası Mali Eylem Gücü (FATF) tarafından 'kara para' olarak tanımlanan yasa dışı kazançların vergisiz-sorgusuz yurda getirilerek aklanmasını öngören uygulamanın süresini 6 ay daha uzatan kararının hemen ardından Merkez Bankası yasasına böyle bir madde eklenmesinin meclis gündemine getirilmesi oldukça dikkat çekici! Pek çoğu diktatörler ve otokrat liderler tarafından yönetilen Afrika ülkelerinin Merkez Bankası ile swap anlaşması yapma ya da para ve altınlarını Türkiye'ye getirme arzularının altında yatan nedir? İktidarın yakın dostu İhvanı Sudan diktatörü Ömer el Beşir devrildiğinde evinden çuvallar dolusu yüz milyonlarca dolar rüşvet, yolsuzluk, haksız kazanç parası çıktı. Şayet o zaman bu düzenleme yapılmış olsaydı el Beşir'in paraları Türkiye'de, Merkez Bankası'nda ya da iktidarın emrindeki kamu bankalarında mı muhafaza edilecekti? Pek çok Afrikalı lidere böyle bir güvence verilip 'altınlarınızı, yasa dışı birikimlerinizi Türkiye'ye getirin kimse dokunamaz güvencede olur' mu denildi? Diğer yandan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın şubatta BAE ve Suudi Arabistan'ı ziyaret edeceği ve gündemde swap anlaşmalarının imzalanmasının da yer aldığı düşünüldüğünde para ve altınlarına güvence talebi BAE ve Suudilerden mi geldi sorusu akla geliyor.

Aylardır 10 milyar dolarlık yatırım vaat edip henüz bir dolar bile göndermeyen BAE ve hâlâ Türk mallarına örtülü-gayrı resmi ambargo uygulayan Suudi Veliht Prensi iktidara vereceği paralar veya yapılacak swap anlaşması için mi güvence diye bastırıyor? Geçen yıl ağustos ayında Güney Kore ile 2 milyar dolar karşılığı 3 yıllık swap anlaşması yapıldığı açıklandığı halde beş aydır anlaşma yürürlüğe girmediği gibi para da gelmedi. Güney Kore hükümeti ve Merkez Bankası iktidarın her saat başı değişen kararlarıyla, Merkez Bankası'nın rezervlerinin tüketilmesiyle birlikte parasını güvenceye almak için mi iktidardan talepte bulunarak böyle bir düzenleme yapılmazsa swap anlaşmasını feshedeceği tehdidini mi savurdu?

Bu yasa değişikliği ülkeye ve Merkez Bankası'nın saygınlığına yapılmış bir kötülüktür. Söz konusu Merkez Bankası yasası değişikliği hemen geri çekilmeli, torba yasadaki çıkarılmalıdır. Türkiye'nin, bu ülkeye ve kurumlarına itibar etmeyenlerin, saygınlığını yok sayanların, garanti talep ederek 'güvence yoksa para da yok' diyenlerin parasına ihtiyacı yoktur. **İktidar, kendisini, ülkemizi ve Merkez Bankası'nı daha fazla küçük düşürmemelidir!**

EMEKLİLERİ ARASINDA AYRIMCILIK YAPAN İKTİDAR, EMEKLİLERİ ENFLASYON VE ZAMLARA EZDİRİYOR!

Emekli maaşlarına resmi enflasyon rakamının da altında zam yapan iktidar, sayıları 14 milyona yaklaşan emeklileri enflasyon ve zamlara ezdiriyor. Memur- SSK- BAĞ KUR emeklileri arasında ayrımcılık yapıyor. En düşük emekli aylığının 2500 TL olarak açıklanması, milyonlarca emekli, dul ve yetim açısından tam bir aldatmacadır. Acilen uygulanması gereken çözüm tüm emeklilere yılda bir kez seyyanen zam yapılmasıdır!

Yılbaşından bu yana peş peşe yürürlüğe konulan zamlarla, ocak ayı enflasyonunun aylık yüzde 13-15 arasında olması, **yıllık enflasyonun yüzde 50'ye yaklaşması kaçınılmaz görünüyor.**

Buna karşılık iktidar, enflasyona endekli memur, memur emeklisi ve SGK emekli aylıklarına enflasyonun altında zam yaparak geniş kitleleri kaderine terk ettiği gibi, emekliler arasında da ayrımcılık yaparak büyük bir adaletsizliğe imza attı.

Memurlarla geçen yıl imzalanan toplu sözleşmeyle yılbaşında yapılacak yüzde 5'lik artışa 2,5 puan ilave eden iktidar, enflasyon farkıyla birlikte memurlara yüzde 30,5 maaş zammı yaptı. Memurlarla imzalanan toplu sözleşmeden memur emeklileri de yararlandığı için yüzde söz konusu ilave farkla oluşan toplam yüzde 30,5'lük zam memur emeklilerine de uygulandı.

• Ancak SSK, Bağ Kur ve Tarım kesimi emeklilerine sadece enflasyon farkı verilerek, bu ilave artıştan yararlandırılmadı.

SGK verilerine göre 8,5 milyonu SSK, 2,7 milyonu Bağ Kur (tarım-çiftçi emeklileri kesimi de bu kapsama giriyor) ve 2,4 milyonu memur emeklisi olmak üzere ülkemizdeki emeklilerin toplamı 13,6 milyon kişi.

• Emekliler arasında yapılan bu ayrımcılıkla sayıları 10,7 milyon olan SSK ve Bağ Kur emeklileri, maaşları daha düşük olduğu halde memur emeklilerine ilave olarak verilen artıştan yararlandırılmaksızın, kapsam dışında tutuldu.

Böylece 10,7 milyon SSK ve Bağ Kur emeklisine yapılan zam 36,8'lik resmi enflasyonun yaklaşık 12 puan altında kalırken, memur emeklilerine verilen yüzde 30,5'lük zammın da 5 puan altında kalarak yüzde 25,47 oldu.

• Bu emekliler için yapılan sözde iyileştirme, sadece en düşük emekli aylığının 1500 TL'den 2500 TL'ye çıkarılmasıyla sınırlandı.

Aralık 2021 itibarıyla dört kişilik bir ailenin aylık sınırı 4 bin 13 TL'ye (4.013TL), gıdayla birlikte giyim, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim gibi temel ihtiyaçları kapsayan yoksulluk sınırı ise 13 bin 72 TL. (13.072 TL) Bu rakamlar **emekli maaşlarının aylık sınırının bile altında kaldığını gösteriyor!**

En düşük emekli maaşının 2500 TL'ye çıkarılması beraberinde çok sayıda kişinin mağduriyetini ve adaletsizliği beraberinde getiriyor. Emekli taban maaşlarının artırılması yerine maaşı 2500 TL'nin altında kalanlara hazineden aradaki fark ödeniyor. **Emeklinin alacağı yüzdelik zam, Hazine'nin ekleyeceği farkın içinde eritiliyor.**

• Hazine desteği aldığı sürece, o emeklinin maaşı 2500 TL'yi geçemiyor.

• Şayet SGK'dan aldığı taban maaşı 2500 TL'yi geçerse o zaman yüzdelik zamdan yararlanabiliyor.

En düşük emekli aylığının 2500 liraya yükseltilmesi uygulaması dosya bazında yapıldığı için vefat eden bir emekliden dolayı dul veya yetim aylığı alanların hiç birisi 2500 liralık bu en düşük aylık hakkından da yararlanamıyor ve bu tutarın çok altında aylıklarla geçinmeye çalışıyor.

Vefat eden eşinden yüzde 50 aylık bağlama oranıyla 1500 TL dul maaşı alan bir kişinin maaşı 2500 TL'ye çıkarılmadığı gibi aynı dosyadan 800 TL yetim maaşı alan kişinin maaşı 2500 TL'ye yükseltilmeyecek.

- Aynı kişinin dosyasından aylık alan dul ve yetimlerin toplam aldıkları maaş tutarı 2500'ün altında ise tutar 2500'e tamamlanacak ve hak sahipleri dul ve yetim aylığı bağlama oranına göre bu 2500 lirayı paylaşacak.

Dul ve yetim aylığı alan milyonlarca kişi bu durumda ve en düşük emekli aylığının 2500 liraya yükseltilmesinden yararlanamıyor.

- Oransal zam uygulamasıyla gerek bu kesimler gerekse memur emeklileriyle SSK ve Bağ Kur emeklileri arasındaki maaş farkları yükseliyor.
- Memur emekli aylıkları daha yüksek olduğu için de yüzdeli oransal zamlarla emekliler arasındaki bu makas her 6 ayda bir daha da açılıyor.

Emekliler için yapılması en gerekli ve doğru olan maaş artışı yöntemi, yüzdeli artışın haricinde **tüm emeklilere yılda bir kez seyyanen zam yapılmasıdır**. Seyyanen zam, devletin maaş artışı için ayırdığı bütçenin bir bölümünün maaş alan kişilere eşit şekilde bölünmesini sağlayacağı için aynı zamanda eşit ve adil bir uygulama olacaktır. Ya da yılda iki kez yapılan maaş artışlarının birinin enflasyona endeksli ve yüzdeli diğerinin seyyanen herkese eşit şekilde yapılması farkın açılmasını yavaşlatacaktır.

İŞSİZLİK VERİLERİNDE, TÜİK KAÇIYOR İŞKUR KOVALIYOR

Yaklaşık 4 aydır TÜİK ile İŞKUR'UN işsizlik verileri üzerinden birbirini yalanladığına şahit olmaktayız. İŞKUR verileri TÜİK açıkladığı aylık işsiz sayısında 3,2 kat fazla. İşsizlik verilerinde TÜİK kaçtıkça İŞKUR'da TÜİK'i kovalamaya devam ediyor. TÜİK ile İŞKUR arasındaki işsiz sayısı ile ilgili karmaşa ve tezat açıklamalar nereye kadar böyle devam edecek merak ediyoruz.

TÜİK İşsizlikten Kaçıyor İŞKUR İse TÜİK'i Kovalamaya Devam Ediyor.

TÜİK, kasım ayında işsiz sayısının 39 bin kişi arttığını söylüyor, Yine TÜİK, işsizlik oranının geçen aya göre değişiklik göstermediğini iddia ederek yüzde 11,2 olarak açıklıyor.

Bunun aksine İŞKUR son aylarda olduğu gibi TÜİK'i yalanlamaya devam ediyor. İŞKUR verilerine göre ise Ekim ve Kasım ayları arasında işsiz kalanların işsizlik ödeneğine başvuru sayısındaki artış ise tam 126 bin.

Bu durumda Ekim ve Kasım ayları arasında İŞKUR' a kayıtlı işsiz sayısındaki artış TÜİK verilerindeki işsiz sayısındaki artıştan tam 3,2 kat daha fazla durumda.

Hesaplar Şaşmış, Kafalar Karışmış Durumda.

Kapısını kilitleyerek halka hesap vermekten korkan TÜİK, ne yapacağını şaşmış durumda. TÜİK, gerçek verileri açıklasa Saray'dan azar işiteceğini biliyor. Bu yüzdendir ki her ay işsizliği bir düşürüyor, bir sabit bırakıyor.

Öte yandan devletin bir diğer kurumu ise TÜİK'İN anketli verilerinin aksine kendisine kayıtlı verilerle TÜİK'İN verilerini bir bir çürütüyor.

TÜİK sanırız ki işsizlik anketini Saraya yakın kişilerle veya TÜGVA torpillileri ile yapıyor olacak ki işsizliğin artmadığını iddia ediyor.

TÜİK'TE artık hesaplar şaşmış kafalar karışmış durumda. İşsizlik verileri üzerinden TÜİK kaçmaya İŞKUR'da TÜİK'i kovalamaya her ay devam ediyor.

TÜİK'E GÖRE İŞSİZLİK ARTMADI

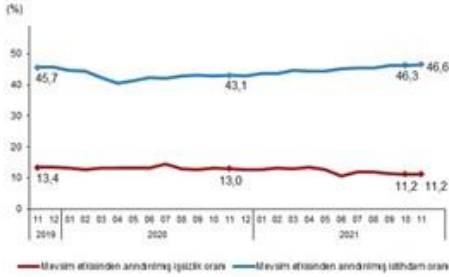
TÜİK verilerine göre, Türkiye'de işsizlik oranı, Kasım 2021'de bir önceki aya göre değişim göstermeyerek yüzde 11,2 seviyesinde gerçekleşti. 'Atıl işgücü' olarak tanımlanan gerçek işsizlik ise 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak yüzde 22,1 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ekim 2021 dönemine ait işgücü rakamlarını açıkladı. Verilere göre Türkiye'de işsizlik oranı, ekim ayında yüzde 11,2 olarak gerçekleşti. 'Atıl işgücü' olarak tanımlanan gerçek işsizlik ise 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak yüzde 22,1 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 15,4 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 18,2 olarak gerçekleşti.

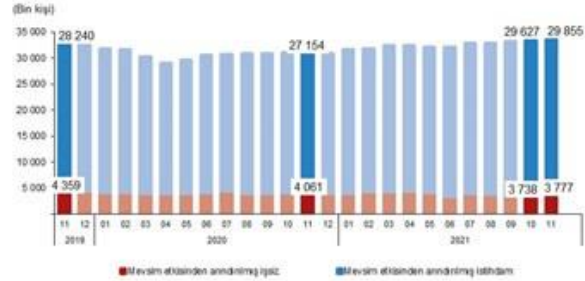
Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 39 bin kişi artarak 3 milyon 777 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 11,2 seviyesinde gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 228 bin kişi artarak 29 milyon 855 bin kişi, istihdam oranı ise 0,3 puanlık artış ile yüzde 46,6 oldu.

İşsizlik ve istihdam oranı, Kasım 2019-Kasım 2021

İşsiz ve istihdamda olanlar, Kasım 2019-Kasım 2021

Genç Nüfusta İşsizlik Arttı

İşgücü 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 267 bin kişi artarak 33 milyon 632 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,4 puanlık artış ile %52,5 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 1,7 puan artarak yüzde 22,3, istihdam oranı 0,1 puanlık artışla yüzde 33,2 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 1,2 puan artarak yüzde 42,8 seviyesinde gerçekleşti.

	Kasım 2021			Bir önceki aya göre fark			Bir önceki yılın aynı ayına göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
İşgücüne katılma oranı	42,8	53,8	31,3	1,2	0,4	1,9	3,4	3,3	3,5
İstihdam oranı	33,2	44,3	21,7	0,1	0,2	0,2	3,6	5,1	2,2
İşsizlik oranı	22,3	17,6	30,7	1,7	0,3	4,0	-2,6	-4,8	1,0

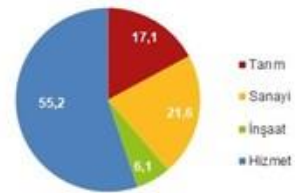
Kasım ayında istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre tarım sektöründe 49 bin kişi, sanayi sektöründe 73 bin kişi, inşaat sektöründe 10 bin kişi, hizmet sektöründe 96 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 17,1'i tarım, yüzde 21,6'sı sanayi, yüzde 6,1'i inşaat, yüzde 55,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

İstihdamın sektörel dağılımı, 15+ yaş, (Bin kişi), Kasım 2021

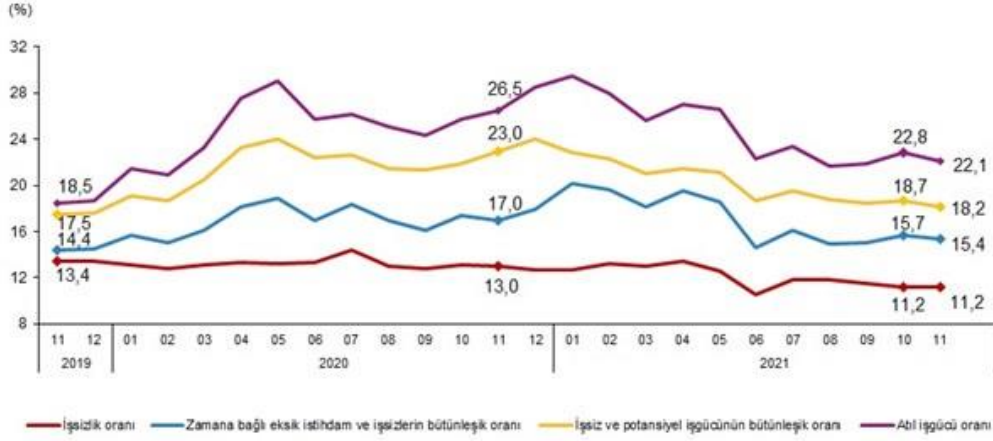
	Kasım 2021			Bir önceki aya göre fark			Bir önceki yılın aynı ayına göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	29 855	20 418	9 437	228	153	74	2 701	1 619	1 082
Tarım	5 119	2 912	2 207	49	8	42	299	23	276
Sanayi	6 436	4 850	1 586	73	73	1	817	563	254
İnşaat	1 817	1 726	90	10	15	- 6	180	153	27
Hizmet	16 484	10 929	5 554	96	57	38	1 405	879	524

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdamın sektörel dağılımı (%), Kasım 2021

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak yüzde 22,1 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 15,4 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 18,2 olarak gerçekleşti.

İşsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 2,0 puan azalarak yüzde 10,9 oldu. İşsiz sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre 309 bin kişi azalarak 3 milyon 651 bin kişi olarak gerçekleşti. İstihdam oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 4,0 puan artarak yüzde 46,4 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 3 milyon 18 bin kişi artarak 29 milyon 746 bin kişi oldu.

İşsizlik oranı, Kasım 2019-Kasım 2021

İstihdam oranı, Kasım 2019-Kasım 2021

İşgücüne katılma oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 3,4 puan artarak yüzde 52,1 oldu. İşgücüne katılan sayısı 2 milyon 710 bin kişi artarak 33 milyon 398 bin kişi olarak gerçekleşti.

Tarım Dışı Sektörde Kayıt Dışı Çalışanların Oranı Yüzde 17,9 Oldu

Kasım ayında sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı ayına göre 0,7 puan azalarak yüzde 29,0 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,2 puan azalarak %17,9 oldu.

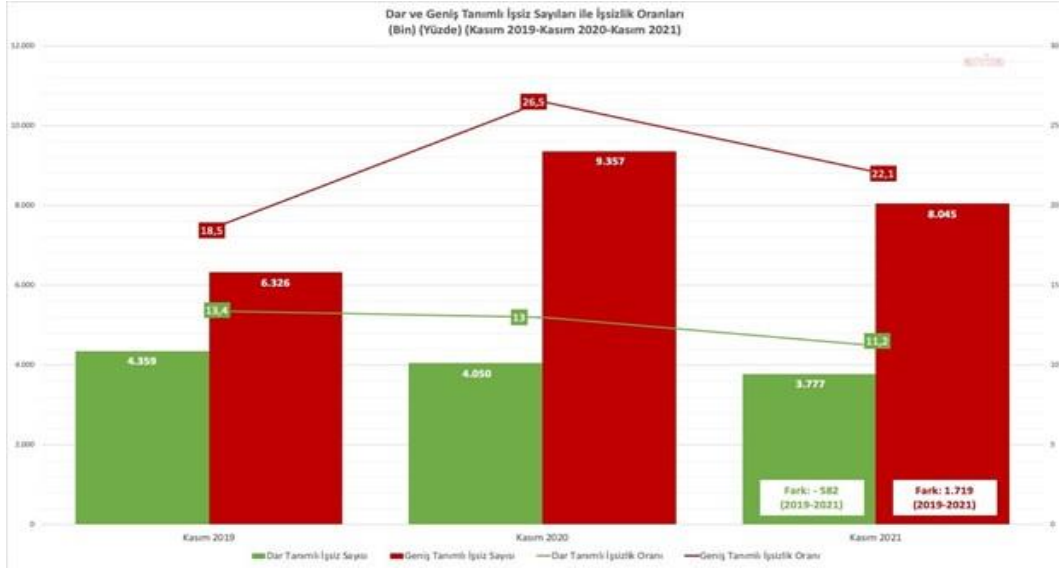
HANGİSİ DOĞRU?

DİSK-AR, TÜİK ve İŞKUR verileri arasındaki çelişkiyi sordu: Hangisi doğru?

TÜİK tarafından bugün 11,2 olarak açıklanan kasım ayı işsizlik verilerinin ardından kendi rakamlarını paylaşan DİSK-AR, işsizlik oranını yüzde 22,1, işsiz sayısını ise 8 milyon 45 bin olarak açıkladı. TÜİK ve İŞKUR verileri arasındaki çelişkiye dikkat çeken DİSK-AR, "Hangisi doğru?" diye sordu.

DİSK Araştırma Merkezi (DİSK-AR), işsizlik oranını yüzde 22,1, işsiz sayısını ise 8 milyon 45 bin olarak açıkladı. DİSK-AR, "İşsizlik, salgın öncesine göre yükselişte. Gerçek işsizlik yüzde 22,1. İşsiz sayısı 8 milyon 45 bin. Geniş tanımlı işsizlik oranı salgın öncesinde (Kasım 2019) yüzde 18,5 iken Kasım 2021'de yüzde 22,1'ye yükseldi. Geniş işsizlik, salgın öncesine göre 1 milyon 719 bin arttı" açıklamasını yaptı.

DİSK-AR, TÜİK tarafından bugün 11,2 olarak açıklanan kasım ayı işsizlik verilerinin ardından kendi rakamlarını kamuoyu ile paylaştı. "TÜİK'e göre Kasım 2020-Kasım 2021 arasında dar tanımlı işsiz sayısı 284 bin azalarak 3 milyon 777 bine inmiş. İŞKUR'a göre ise aynı dönemde sadece kayıtlı işsiz sayısı 182 bin kişi artmış" ifadelerine yer verilen açıklamada veriler arasındaki çelişkiye dikkat çekildi, "Hangisi doğru?" diye soruldu.

DİSK-AR'dan yapılan yazılı açıklamada şunlar kaydedildi.

"İşsizlik, salgın öncesine göre yükselişte. Gerçek işsizlik yüzde 22,1. İşsiz sayısı 8 milyon 45 bin. Geniş tanımlı işsizlik oranı salgın öncesinde (Kasım 2019) yüzde 18,5 iken Kasım 2021'de yüzde 22,1'e yükseldi. Geniş işsizlik, salgın öncesine göre 1 milyon 719 bin arttı. TÜİK'e göre Kasım 2020-Kasım 2021 arasında dar tanımlı işsiz sayısı 284 bin azalarak 3 milyon 777 bine inmiş.

İŞKUR'a göre ise aynı dönemde sadece kayıtlı işsiz sayısı 182 bin kişi artmış. Hangisi doğru? TÜİK'e göre dar tanımlı işsiz sayısı 2019 Kasım ayına göre 582 bin azalırken geniş tanımlı işsiz sayısı 1.719 bin kişi arttı. Kasım 2021'de dar tanımlı genç işsizliği yüzde 22,5, genç kadın işsizliği yüzde 30,7 olarak gerçekleşti. İşgücü piyasalarındaki gelişmelerin salgının tepe noktasına yükseldiği 2020'ye göre değil 2019'a göre değerlendirilmesi sağlıklı olacaktır. Bütün tartışmalı yanlarına rağmen TÜİK verileri, işsizlikte salgın öncesi döneme göre kötüleşmenin devam ettiğini gösteriyor."

İşsizlik Verilerinde, TÜİK Kaçıyor İŞKUR Kovalıyor

Yaklaşık 4 aydır TÜİK ile İŞKUR'UN işsizlik verileri üzerinden birbirini yalanladığına şahit olmaktayız. İŞUR verileri TÜİK açıkladığı aylık işsiz sayısında 3,2 kat fazla. İşsizlik verilerinde TÜİK kaçtıkça İŞKUR'da TÜİK'i kovalamaya devam ediyor. TÜİK ile İŞKUR arasındaki işsiz sayısı ile ilgili karmaşa ve tezat açıklamalar nereye kadar böyle devam edecek merak ediyoruz.

TÜİK İşsizlikten Kaçıyor İşkur İse Tüik'i Kovalamaya Devam Ediyor.

TÜİK, Kasım ayında işsiz sayısının 39 bin kişi arttığını söylüyor, Yine TÜİK, işsizlik oranının geçen aya göre değişiklik göstermediğini iddia ederek yüzde 11,2 olarak açıklıyor.

Bunun aksine İŞKUR son aylarda olduğu gibi TÜİK'i yalanlamaya devam ediyor. İŞKUR verilerine göre ise Ekim ve Kasım ayları arasında işsiz kalanların işsizlik ödeneğine başvuru sayısındaki artış ise tam 126 bin.

Bu durumda Ekim ve Kasım ayları arasında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısındaki artış TÜİK verilerindeki işsiz sayısındaki artıştan tam 3,2 kat daha fazla durumda.

Hesaplar Şaşmış, Kafalar Karışmış Durumda.

Kapısını kilitleyerek halka hesap vermekten korkan TÜİK, ne yapacağını şaşırılmış durumda. TÜİK, gerçek verileri açıklasa Saray'dan azar işiteceğini biliyor. Bu yüzdendir ki her ay işsizliği bir düşürüyor, bir sabit bırakıyor.

Öte yandan devletin bir diğer kurumu ise TÜİK'İN anketli verilerinin aksine kendisine kayıtlı verilerle TÜİK'İN verilerini bir bir çürütüyor.

TÜİK sanırız ki işsizlik anketini Saraya yakın kişilerle veya TÜGVA torpillileri ile yapıyor olacak ki işsizliğin artmadığını iddia ediyor.

TÜİK'TE artık hesaplar şaşmış kafalar karışmış durumda. İşsizlik verileri üzerinden TÜİK kaçmaya İŞKUR'da TÜİK'i kovalamaya her ay devam ediyor.

ZAM YAĞDI TÜKETİCİ KARTLARA YÜKLENDİ

Enflasyonun tırmandığı son üç ayda kartlı harcama rekor kırdı. Geçen yıl banka kartı ve kredi kartı harcamaları toplamı yıllık %62.3 artışla 1 trilyon 723 milyar liraya ulaştı. Vatandaş zam yağmuru yaşanan son üç ayda kartla 560.7 milyar liralık harcama yaptı.

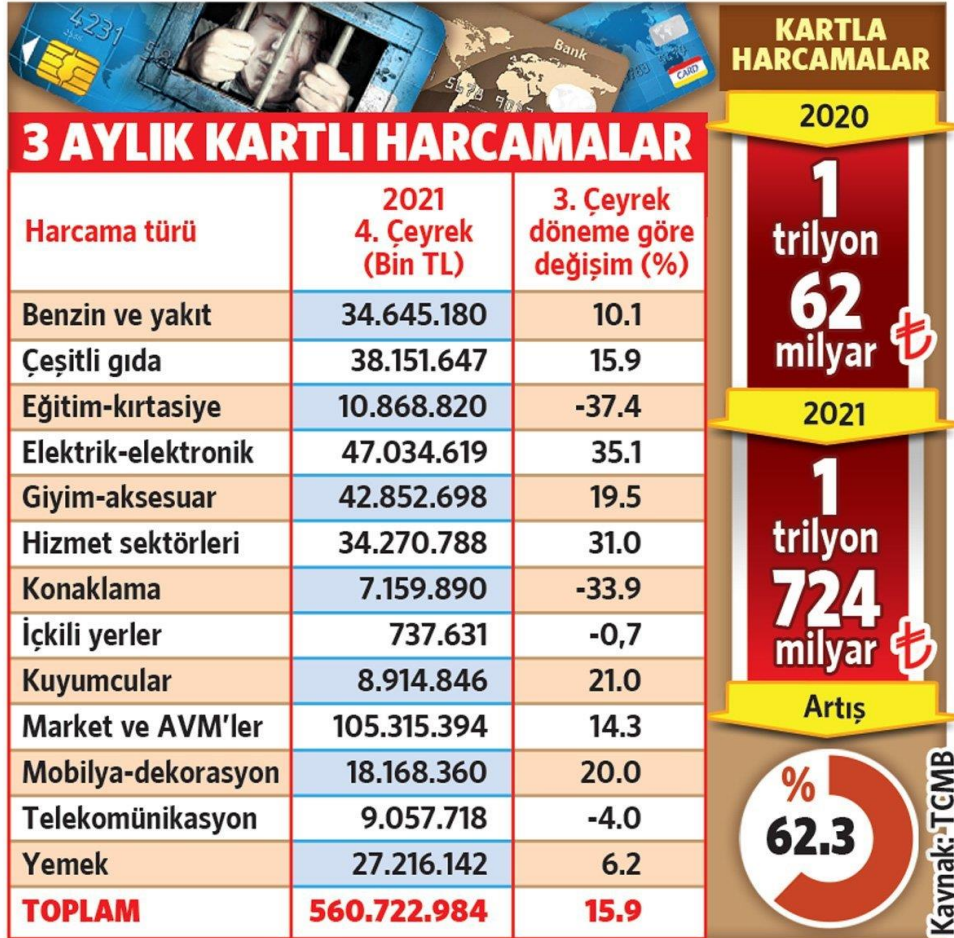
Merkez Bankası'nın (TCMB) yükselen enflasyona rağmen 2021'in son üç ayında faiz indirimlerine devam ederek mazottan ekmeğe kadar zam furyasını ateşleyen para politikası, kartlı harcamaları rekora taşıdı. Merkez Bankası verilerine göre, 2021'in 4'üncü çeyreğinde kartlı harcamalar çeyreklik bazda ilk kez yarım trilyonu aştı. Son üç ayda banka kartı ve kredi kartı ile yapılan harcamalar 560 milyar 723 milyon liraya yükselerek bir önceki çeyreğe göre yüzde 15.9, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 85.5 artış gösterdi. 2021'de banka kartı ve kredi kartı harcamaları toplamı 1 trilyon 723 milyar 511 milyon liraya çıktı. 2020'de bu tutar 1 trilyon 61 milyar lira, 2019 yılında ise 939.4 milyar lira düzeyindeydi. 2021 yılının tamamında 2020 yılına göre toplam kartlı harcamalardaki büyüme yüzde 62.3 oldu.

Markete 105.3 Milyar

Kartlı harcamalardan en büyük payı alan market ve alışveriş merkezi harcamaları son çeyrekte 105 milyar 315 milyon liraya ulaştı. Aylık ortalama 30 milyar lirayı geçmeyen market alışverişleri aralık ayında 41.4 milyar liraya kadar çıktı. Böylece geçen yılın tümünde 224 milyar lira olan kartlı market harcaması geçen yıl 344 milyar lirayı aştı.

Zam Beklentisi Öne Çekti

Marketten sonra en büyük kartlı harcama 47 milyar lira ile elektronik ürünlere yapıldı. Hem fiyat artışları hem de fiyatların daha fazla artacağını düşünen vatandaşların alımlarını öne çekmesi ile elektronik ürün harcamalarında rekor geldi. Böylece 'elektrik-elektronik eşya, bilgisayar' ürünlerine yapılan kartlı harcamalar üçüncü çeyreğe göre yüzde 35.1 artış gösterdi. Yılın son üç ayında vatandaşın çeşitli gıda harcamaları ise 38.1 milyar liraya çıktı. Böylece 2020'de toplam 75.6 milyar lira olan gıda harcamaları 2021'in tümünde 121.4 milyar liraya yükseldi.

Akaryakıtta Kartlarla 104 Milyar Lira Ödendi

– Son bir yılda 46 kez zam gelen akaryakıtta kartlı harcamalar, yılın son çeyreğinde 34.6 milyar liraya çıktı ve salgının etkisinden arındırmak için kapanmanın bittiği yılın ikinci çeyreği ile karşılaştırıldığında yüzde 67 artış gösterdi. Akaryakıtta yıllık kartlı harcama 104 milyar liraya çıktı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık verilerine göre 31 Aralık haftası itibarıyla bireysel kredi kartlarında toplam büyüklük yıllık yüzde 46.6 artışla 209 milyar 947 milyon lira seviyesinde. Vatandaş bireysel kredi kartlarında sadece üç ayda 25 milyar lira daha borçlanarak 2021 yılını bitirdi.

NÜKLEER ENERJİ PAHALI VE TEHLİKELİ

AB Komisyonu'nun nükleer projelerini sürdürülebilir olarak nitelendirdiği tasarıya ilişkin konuşan Dr. Dorfman, "Pahalı ve sürdürülebilirlikten uzak" dedi. Almanya İklim Koruma Daire Yöneticisi Fallerman ise "Nükleer, atık bertarafı için maliyet yaratacak çok pahalı bir teknoloji" ifadelerini kullandı.

Avrupa Birliği (AB), bazı nükleer enerji ve doğalgaz projelerini "yeşil" yatırım olarak sınıflandırma konusundaki planlarına tepkiler sürüyor. AB Komisyon'unda gündemine gelmesi beklenen taslağı değerlendiren Sussex Üniversitesi'nden Dr. Paul Dorfman, tasarıya karşı çıkan Avrupa ülkelerinin çoğunlukta olduğuna dikkat çekerken Almanya İklim Bakanlığı'na bağlı İklim Koruma Daire Yöneticisi Arne Fallerman ise "Nükleer enerji, milyonlarca yıl boyunca atık bertarafı için maliyet yaratacak çok pahalı bir teknoloji. Sürdürülebilir değil" ifadelerini kullandı.

Ekonomik faaliyetlerin çevresel olarak sürdürülebilir olup olmadığını belirleyen bir sınıflandırma sistemi olan taksonomi kurallarına ilişkin tasarı ile nükleer enerji ve doğalgaz yatırımlarının belirli şartlar altında iklim dostu olarak nitelendirilmesi planlanıyor.

AB Komisyonu'nun hazırladığı tasarıya göre, radyoaktif atıkların güvenli bir şekilde ortadan kaldırılması garanti edildiği takdirde, nükleer santrallara yapılacak yatırımların sürdürülebilir olarak sınıflandırılması öngörülüyor. Bu durumda, 2045 yılına kadar santralların inşasına izin verilebilecek.

Fikir Ayrılığı

Avrupa'nın büyük çoğunluğu tasarıda yer alan doğalgazın yeşil yatırım olarak sınıflandırılması konusunda hem fikir olsa nükleer konusunda farklı düşünüyorlar. Fransa'nın başını çektiği Polonya ve Çek Cumhuriyeti gibi ülkeler nükleer konusunda ısrarcıyken Almanya, Avusturya ve Lüksemburg gibi ülkeler nükleere karşı.

Pahalı ve Riskli

Ülkelerin tutumunu ve tasarımı değerlendiren Dr. Paul Dorfman nükleerin yeşil olarak sınıflandırılmayacağını belirtiyor. Avrupa'nın reaktör filosu ortalama yaşının 34 olduğunu hatırlatan Dr. Dorfman, "Tasarım ömrü yaklaşık 40 yıl. Kaza riski doğal olarak reaktörlerin uzun yıllar kullanımı ile beraber artıyor. Örneğin şu anda 17 Fransız nükleer reaktörü yaşanan arızalar nedeniyle devre dışı. Aynı zamanda Avrupa'da, yenilenebilir kaynaklar, birincil güç kaynağı olmak için fosil yakıtları geride bıraktı. Finans açısından bakıldığında nükleer, yenilenebilir enerjiden çok daha pahalı ve finansal piyasa yatırımları için çok daha riskli. Bu yüzden çok büyük kamu sübvansiyonlarına ve kredi garantilerine bağlı. Bütün bunların anlamı, basında çıkan son nükleer endüstri lobiciliğine rağmen, nükleer Avrupa'da tartışmalı bir konumda" ifadelerini kullandı.

Ülkelerin fikir ayrılıklarına değinen Dr. Dorfman şu ifadeleri kullandı: "Avrupa kendi içinde bölünmüş gözüküyor. Bir taraftan Fransa ve Polonya, Çekya ve Slovakya gibi AB'ye üye ülkeler nükleerin taksonomiye dahil edilmesini destekliyor. Öte yandan Almanya (Avrupa'nın en güçlü ekonomisi), Avusturya, Danimarka, İspanya ve Lüksemburg nükleerin taksonomiye dahil edilmesine şiddetle karşı çıkıyor. Bir bütün olarak bakıldığında karşı çıkan Avrupa üye devletleri daha fazla. Tasarıya karşı Avusturya yasal bir işlem başlatabilir. Şu an için, Almanya ve İspanya nükleere şiddetle karşı çıksa da henüz yasal işlem girişiminde bulunmadılar."

Fransa başta olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinin tasarımı desteklemesine ilişkin konuşan Almanya İklim Koruma Daire Yöneticisi Arne Fallerman, "Bazı ülkeler kendi enerji sistemlerindeki güçlü pozisyonu dolayısıyla nükleeri ideal enerji olarak görüyorlar. Ne kadar isteseler de enerji sistemlerini yenilenebilir kaynaklarla değiştirdiklerinde istedikleri enerjiyi sağlayamayabilirler. Bu yüzden nükleer enerjiyi destekliyorlar" dedi.

"Avrupa'da nükleer filo yaşlanıyor ve yeni yapımı süren çok az. Bu hamle nükleer lobinin, endüstriyi kurtarma çabası mı?" sorusuna yanı veren Fallerman, "Evet, tabii ki bu durum sektörü canlı tutmak için gerekli devasa yatırımların gerçekleşmesini kolaylaştırıyor ki bu bence oldukça dar görüşlü bir fikir. Nükleer enerji, milyonlarca yıl boyunca atık bertarafı için maliyet yaratacak çok pahalı bir teknolojidir. Hiç sürdürülebilir değil" ifadelerini kullandı.

Almanya'nın tutumunu değerlendiren Fallerman, "Planımız daha çok yenilenebilir, rüzgar ve güneş enerjisine geçmek. Buna, uzun vadede hidrojen gibi gerekli şebeke yedekleri eşlik edecek. Genel olarak ve gerçekçi yaklaştığımızda yüzde 100 olarak yenilenebilir enerjiye 2040 yılından geçmek bizim önceliğimiz" diye konuştu.

Gaz Konusunda Ayrılık

İklim aktivistlerinin tasarıya ilişkin en büyük eleştirilerden birisi de doğalgaza da sürdürülebilir etiketi yapıştırılması. Nükleer enerji konusunda fikir ayrılığı yaşayan Almanya doğalgaz konusunda diğer Avrupa ülkeleriyle hem fikir. Fosil yakıtın sürdürülebilir olarak kabul etmesine ilişkin konuşan Fallerman şu ifadeleri kullandı: "Almanya'da da birçoğunun hayali bu. Ancak bu tehlikeli bir hayal. Gaz fosildir ve karbon içerdiğinden CO2 yayar. Almanya 2022'de nükleer enerjiyi tamamen bitiriyor ve 2030'a kadar kömür enerji kullanımını sonlandırmak istiyor. Bu yüzden elektrik arzının bir kısmı için gaz gerekli olacaktır. Asıl soru şu ki ne zaman doğal gaz kullanımını sonlandıracaksınız? Gazı 2035'e kadar aşamalı olarak kaldırmak istiyorsanız, Paris hedefi olan 1.5 dereceyi sağlamak için birkaç yıl sonra kapatmamız gereken gaz altyapısı için çok fazla para yatırmayı göze almalıyız."

Enerjide Payı Düşüyor

Nükleerden çıkış kararı alan Almanya bu ay başı itibariyle 3 reaktörünü kapatma kararı verdi. Kalan son üç santralıda 2022 sonuna kadar kapatacak. Nükleer enerjinin elektrik üretimindeki payı 1997'de yüzde 17 iken 2021 itibariyle bu oran yüzde 10,1'e düştü.

MERKEZ BANKASI FAİZ DÜŞÜRÜRKEN HAZİNE, YÜZDE 24 SEVİYESİNDEKİ FAİZLE 7 MİLYAR LİRA BORÇLANDI

Erdoğan'ın "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur" iddiasına dayanan ekonomi 'tezi' sonucu Merkez Bankası faizleri düşürürken yaşanan enflasyon ve kötüye gidiş beklentisi, devlet tahvillerinin faiz oranlarına yansıyor. Son yapılan iki ihale ile 7 milyar lira borçlanan devlet, yüzde 24 seviyesinde faiz ödeyecek.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bugün düzenlediği 2 tahvil ihalesinde 6 milyar 954,1 milyon lira borçlanmaya gitti.

Bakanlık ilk ihalede, 12 ay (378 gün) vadeli, kuponsuz devlet tahvilinin ilk ihracını gerçekleştirdi.

İhalede basit faiz yüzde 23,86, bileşik faiz yüzde 23,76 oldu.

Nominal teklifin 3 milyar 244 milyon lirayı bulduğu ihalede, nominal satış 1 milyar 772 milyon lira, net satış 1 milyar 420,1 milyon lira olarak kaydedildi.

Kamu kuruluşlarından gelen 400 milyon liralık teklifin tamamının karşılandığı ihalede, piyasa yapıcılarında 1 milyar 424,7 milyon liralık teklif alındı ve bu kesime 800 milyon liralık satış yapıldı.

Bakanlık, ikinci ihalede ise 5 yıl (1694 gün) vadeli, 6 ayda bir yüzde 8,45 kupon ödemeli devlet tahvilinin yeniden ihracını gerçekleştirdi.

İhalede basit faiz yüzde 24,8, bileşik faiz yüzde 26,34 oldu.

Nominal teklifin 2 milyar 368 milyon lirayı bulduğu ihalede, nominal satış 1 milyar 222 milyon lira, net satış 1 milyar 34 milyon lira olarak kayıtlara geçti.

Kamu kuruluşlarından gelen 2 milyar 650 milyon liralık teklifin tamamının karşılandığı ihalede, piyasa yapıcılarında 1 milyar 126 milyon liralık teklif alındı ve bu kesime 650 milyon liralık satış yapıldı.

Hazine böylelikle piyasaya 6 milyar 954,1 milyon lira borçlandı.

Tahvil faizlerinin son 1 yıllık değişimi (Kaynak: doviz.com)

Devlet Tahvili Nedir?

Devlet tahvili, devletin 1 yıldan uzun vadeli borçlanma ihtiyaçlarını karşılamak için çıkarılan borçlanma senetleridir. Türkiye'de Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılır. Bu finansal araç uygulamasında devlet belirtilen tarihte faiz getirisiyle beraber ödeme yapmayı garanti eder.

Tahvil faizinin artması, aynı zamanda piyasanın enflasyon beklentisine işaret ediyor.

Merkez Bankası'nın politika faizi yüzde 14 seviyesinde bulunurken 10 yıllık tahvil faizi yüzde 25 seviyesinde bulunuyor. Bu verilere göre, politika faizi ile tahvil faizi arasındaki fark, tüm zamanların en yüksek seviyesinde bulunuyor.

KADEMELİ ELEKTRİK FATURASI YURTTAŞI 'ÇARPTI'

Elektrikte “kademeli zamlı” ilk faturalar yurttasha ulaşmaya başladı. Zammın 1 Ocak'ta yürürlüğe girmesine, sayaçların ise 8 Ocak'ta okunmasına karşın aileler beklenildiği gibi yüzde 125 zam gelen ikinci tarifeye girdi.

Elektrikte “kademeli zammın” ilk faturaları yurttasha ulaşmaya başladı. Tüketicimin büyük bir bölümü aralık ayında olmasına karşın zamlı yeni tarifeden hesaplanan faturalarda “düşük, yüksek kademe” detayları da gösterildi. Zammın 1 Ocak'ta yürürlüğe girmesine, sayaçların ise 8 Ocak'ta okunmasına karşın aileler beklenildiği gibi yüzde 125 zam gelen ikinci tarifeye girdi.

Gelen faturalara göre bazı ailelerin faturalarında 50, bazı ailelerin faturalarında da 100 liraya yakın artış oldu. Çalıştıkları için gündüzleri evde olmayan, tek çocukları da okulda bulunan bir ailenin geçen ayki fatura tutarı 145.80 liraydı. Ailenin 7 Aralık ile 8 Ocak arasını kapsayan 33 günlük yeni faturası ise 195.92 TL olarak geldi. Bu ailenin 33 günlük elektrik tüketimi 190,429 kWh oldu.

Tek zamanlı mesken kapsamında olan faturada detay bilgi olarak düşük kademe tüketim ve yüksek kademe tüketime de yer verildi. Düşük kademe tüketim 165 kWh, yüksek kademe tüketim ise 25.429 kWh hesaplandı. Bedeli de düşük kademede 136.43 TL, yüksek kademede 24.23 TL oldu. Faturanın 5.37 lirası elektrik ve havagazı tüketim vergisi. Yüzde 18 KDV tutarı da 29.89 TL.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu üyesi Olgun Sakarya, yüzde 125'lik artışın “örtülü zam” olduğuna işaret ederek “Genel olarak bir ailenin ikinci kademeye girmemesi mümkün değil. Toplum bu zamlarla büyük bir yük altına soktular. Normal yaşam koşullarında biz aylık 230 kWh'i baz alıyoruz. 30 günlük dönem için eski fatura 210.60 liraydı. Şimdi 370.80 liraya çıkıyor” diye konuştu.

Üç Zamanlı Aldatmaca

Sakarya, yurttaş için başka bir sakıncaya da dikkat çekti. Bazı meskenlerin üç zamanlı tarifeyi seçtiklerine işaret eden Sakarya, “Tamamı için zam oranı yüzde 125. İnsanlar üç zamanlı tarifeyi seçince sanki tasarruf edeceğini düşünüyor. Oysa EPDK daha önce gece tarifesine ciddi oranda zam yaptı. Ayrıca insanlar bütün hayatını geceye aktaramaz ki. Meskenler tarife seçerken çok iyi irdelemeli” dedi.

YARISI ZAMLI FATURA BİLE CEBİ YAKTI

EPDK'nin yüzde 50-127 arasında yaptığı zam faturaya yansıdı. 230 kWh'lik tüketimde 8 günlük zamlı tarife faturanın yüzde 14'üne denk geliyor. Şikâyetler nedeniyle EPDK'den göstermelik fatura incelemesi geldi.

Elektrik fiyatlarında yeni yılın ilk günü başlayan kademeli tarife faturalara yansımaya başladı. Tüketicinin büyük bir bölümü aralık ayında olmasına karşın zamlı yeni tarifeden hesaplanan faturalarda "düşük, yüksek kademe" detayları da gösterildi.

Elektrik, kurdan kaynaklı artan maliyetler ve kâr oranlarındaki düşüşten uzun süredir şikâyetçi olan özel enerji şirketlerine sağlanan ayrıcalıklarla yurttaşlara katbekat pahalıya satılırken dağıtım şirketlerinin, 1 Ocak'tan itibaren geçerli olması gereken zammı aralık ayı faturalarına da yansıttığı ileri sürüldü.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), şikâyetler üzerine harekete geçti. Kurumdan yapılan açıklamada aralık faturalarının inceleneceği belirtildi.

Kademeli tarifeye geçiş ile birlikte 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren mesken aboneleri için aylık 150 kilovatsaate(kWh) kadar olan tüketim miktarları için nihai fiyat 1,37 TL/ kilovatsaat, aylık tüketimlerin 150 kilovatsaatin üstündeki kısmı için ise 2,06 TL/kilovatsaate yükseltilmişti.

EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, yaptığı yazılı açıklamada, perakende satış şirketlerinin, ilk okuma tarihiyle son okuma tarihi arasındaki gün sayısına göre hesaplama yapmak zorunda olduğunu söyledi.

Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. (Uedaş) Yönetim Kurulu Başkan Vekili İsmail Ergüneş daha önce yaptığı bir açıklamada "Aralık faturalarının bir kısmı Aralık 2021, bir kısmı ise Ocak 2022'ye ait. Yani aslında aynı fatura içerisinde iki farklı tarife var. Bu faturalarda daha şeffaf biçimde açıklanabilir. Bu güzel bir özeleştiri bu şekilde hem tüketici ne oluyor, demez hem de şikâyetler ortadan kalkar" demişti.

Zammın 8 Günlük Yansıması 34 Lira

Vergi ve fonlar dâhil ortalama yüzde 52 ile yüzde 130 arasında değişen oranlarda gelen zam aralık ve ocak ayının bir kısmını kapsayan fatura döneminin küçük bölümüne yansısa dahi etkisi çok büyük.

Elektrik Mühendisleri Odası, dört kişilik bir ailenin asgari yaşam standartları için 230 kWh elektrik tükettiğini hesaplıyor. EPDK'nin internet sitesinde yer alan fatura hesaplama modülüne göre 7 Aralık-8 Ocak tarihleri arasında 150 kilovatsaati aşarak 230 kilovatsaat elektrik tüketilen bir konutta 32 günlük faturanın tutarının 244 lira civarında gelmesi gerekiyor. Zamlı tarifeye girmeyen 32 günlük bir faturanın tutarı ise 210 lira olarak hesaplanıyor. EPDK'ye göre yalnızca 8 günlük zamlı tarifenin faturaya yansıması ise 34 lira. Başka bir ifadeyle 244 liralık faturanın yüzde 14'ü zamlı döneme ait.

Faturanın tamamının zamlı tarifeden hesaplanması halinde ise örneğin ilk okumanın bir 1 Ocak, son okumanın ise 30 Ocak olduğu düşünülürse 230 kilovatsaat tüketildiğinde fatura tutarı 377 lira olarak hesaplanıyor.

Aralık Faturaları Zamlı Geldi İddiası

Söz konusu tartışma, CHP Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından cevaplanmak üzere TBMM Başkanlığı'na gönderdiği yazılı soru önergesi sonrası gündeme gelmişti. CHP'li milletvekili, ocak ayında yapılan elektrik tarifesinin aralık ayı faturalarına yansıtıldığını iddia etmişti.

Tıgılı yazılı soru önergesinde "Tarafımıza gelen şikâyetlere göre aslında yapılan bu korkunç zamların 1 Ocak 2022'den itibaren değil, bir önceki ay olan aralık 2021'den itibaren geçerli olduğu ocak ayının ilk günlerine bırakılan sayaç okuma hizmetlerinden anlaşılmaktadır" ifadelerini kullanmıştı.

Yandaşa Kıyak Üstüne Kıyak

Halk yüksek elektrik faturalarına isyan ederken enerji şirketleri kendi ödemesi gereken faturaları ödemedi. Sayıştay Başkanlığı'nın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda 2020 yılında yaptığı denetimlerde şu tespit yapıldı:

"Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişileri tarafından tüketicilerden tahsil edilen ve bakanlığın bankadaki hesaplarına yatırılması gereken elektrik enerjisi fonunun (EEF) bazı şirketlerce eksik yatırıldığı veya hiç yatırılmadığı tespit edilmiştir."

Bu tespite göre, 2020 yılında elektrik satışı yapan

- 197 firmadan 37'si hiç ödeme yapmamış,

- 18'i eksik veya gecikmeli olarak yatırmıştır,
- Yaklaşık 2 yüz milyon liranın firmalar tarafından ödenmediği saptandı.

AKLIMIZLA ALAY EDEN MESAJ!

Zamların ardından bakanlıktan yurttaşla 'akıl' mesajı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, elektrik fiyatlarına gelen zamlar sonrası yurttaşlara , "Aklınla Verimli Yaşa" sloganıyla mesaj gönderdi. Mesajda, "Enerjini verimli kullan" denildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, elektrik fiyatlarına gelen zamlar sonrası yurttaşlara 'akıl' vurgulu mesaj yolladı.

Yılbaşı gecesinden itibaren geçerli olmak üzere elektrikte yüzde 52 ile yüzde 130 arasında değişen oranlarda zam yapıldı. Son zamlarla birlikte konutlarda kullanılan kilovatsaat (kWh) elektriğin bedeli, Ocak 2018'den bu yana yüzde 370 oranında artmış oldu.

Yeni zamlarla birlikte kademeli tüketim sistemi devreye alındı. Böylece, her tüketici grubu kendi tükettiği kadar fatura ödeyecek. Aylık tüketimde 150 kWh sınır olarak belirlenirken, meskenlerde 150 kWh'ye kadar olan tüketim miktarları için vergi dahil fiyat 1.37 TL/ kWh oldu. 150 kWh'nin üstündeki tüketim için de 2.07 TL/ kWh fiyat uygulanacak.

Bakanlıktan 'Akıl' Mesajı

Zamlar sonrası yurttaşlara mesaj gönderen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, "Enerjini verimli kullan", "Aklınla Verimli Yaşa" mesajını paylaştı.

İŞSİZİN GSS PRİMİNE YÜZDE 41 ZAM GELDİ

Genel Sağlık Sigortası primine yüzde 41 oranında zam geldi. Aylık prim 150,12 liraya yükseltildi. İşsiz olan bir kişinin bu ücreti nasıl ödeyeceğini soranlar zamma sosyal medyadan tepki gösterdi. Sigortalı bir işte çalışmayan veya herhangi bir kapsamda sosyal güvencesi olmayanlar sağlık hizmetinden faydalanmak için, 2022'de ayda 150,12 lira Genel Sağlık Sigortası (GSS) primi ödeyecek.

GSS primini ödeyecek maddi gücü olmayanlar, ikametlerinin bulunduğu yerdeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına müracaat ederek gelir testi yaptırmaları gerekecek. Gelir testi yaptıran vatandaşların aile içinde kişi başına düşen geliri brüt asgari ücretin üçte birinin altında ise GSS primleri devlet tarafından karşılanacak.

Sağlık Hizmeti Ücretsiz Olmalı

GSS primin aylık 102 liradan yüzde 50'ye yakın zam yapılarak 150 liraya yükseltilmesine tepki var. Zaten işsiz olan bir kişinin bu ücreti nasıl ödeyeceği sorulurken, sağlık hizmetinin ücretsiz olması gerektiği vurgulanıyor.

Doğum yapması halinde sigortalı kadına veya sigortalı olmayan eşinin doğum yapması halinde sigortalı erkeğe verilen emzirme ödeneği de 232 liradan 316 liraya yükseltildi. Ölen sigortalıların hak sahiplerine verilen cenaze ödeneği ise 1250 lira oldu. İstirahatli olan sigortalılara verilen geçici iş göremezlik ödeneği ise günlük 166,80 lira üzerinden hesaplanacak.

Borcu Uzatmak Lütuf Değil

Genel Sağlık Sigortası (GSS) ve Bağ-Kur prim borcu bulunanların sağlık hizmetinin faydalanma süresinin 2022 sonuna kadar uzatılmasını uzmanlar değerlendirdi: Sağlık hizmetine erişim bir lütuf değil en temel insan hakkı...

Prim borcu bulunanların 1 Ocak'tan itibaren sağlık hizmetlerine ulaşamamasına yönelik tepkiler sonucu uzatma kararı bir kez daha devreye alındı. Dr. Ergün Demir ve Dr. Güray Kılıç yaptıkları ortak açıklamada kararı şu sözlerle değerlendirdi: Yapılması gereken geçici süre ertelemek değil, primini ödeyemeyen vatandaşların sağlık hizmetinden yararlanmasını sağlayacak kalıcı düzenlemeyi gerçekleştirmek.

Yoksulluk, işsizlik ve ekonomik belirsizliğin giderek arttığı vurgulanan açıklamada, şöyle denildi: "Salgın devam ederken yüzlerce işyeri kapandı ve binlerce işçi işten çıkarıldı. Böylece de prim ödeyemeyenlerin sayısı da giderek arttı. Vatandaşın ocağında "Aş yerine yoksulluk" kaynaklı primini ödeyemeyen yoksulların kamu sağlık hizmetlerine erişimi son 3 yıldır bir lütuf gibi süre uzatımı ile gerçekleştirilmekte."

Açıklamada, yoksulların prim borcunun silinmesi için kaynağın olduğu vurgulanarak şu noktalara dikkat çekildi: GSS primini ödeyemeyip borçlu duruma düşen işsizlerin, okulunu bitirip iş bulamayan gençlerin, siftah yapamayan esnafın sağlık hizmetine erişimini lütf gibi sunan yararlanma süresini ileri tarihe ertelemek çözüm değil. Çözüm; sağlık hizmetlerine koşulsuz erişimin her yurttaş için en temel insan hakkı olduğunun kabul edilmesi ve bu olumsuz durumun giderilerek provizyon almalarının sağlanması. Yoksulların kısa vadede GSS prim borçlarının silinmesi için kaynak mevcut. Genel Sağlık Sigortası fon varlığının Kanun'un emrettiği gibi sadece sağlık hizmeti için kullanılması yeterli.

İKTİDAR DOĞALGAZDA DA ZAM KURNAZLIĞI YAPMAYA HAZIRLANIYOR

Temel bir ihtiyaç olan ısınma artık lüks mü olacak? Vatandaş şimdi de kombiyi kapatmaya mı zorlayacaksınız?

doğalgazda kademeli tarifenin zamma dönüşeceğinin işaretin yasa teklifinin etki analizinde yer alıyor. Etki analizine göre doğalgazda kademeli tarifeye konutlarda doğalgaz tüketiminin yüzde 15 oranında azalmasının amaçlandığı belirtiliyor. Bu nasıl olacak? Vatandaş zaten en düşük derecede kombiyi yakıyor. İktidar şimdi de kademeli tarifeyi zam aracına dönüştürerek vatandaş kombiyi kapatmaya mı zorlayacak? Temel bir ihtiyaç olan ısınma artık lüks mü olacak?

Doğalgaza da Kademeli Zam Hazırlığı Var

Kademeli tarifeyi elektrikte kademeli zamma dönüştüren AK Parti iktidarı; doğalgazda da benzer bir zam hazırlığı yapmaktadır. Doğalgazda kademeli tarife uygulanmasına ilişkin TBMM'ye sunulan yasa teklifi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilmiştir. Yasa teklifine göre BOTAŞ'a bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğalgaz satış fiyatı uygulama yetkisi verilmektedir. İktidar sözcülerinin yarattığı "az tüketen az ödeyecek" algısının elektrikteki kademeli zam kurnazlığıyla gerçeği yansıtmadığı ortadadır. İktidar elektrikte asgari tüketimin altında bir kademe belirlemiş, üstelik ilk kademeye yüzde 52 oranda zam yapmış, ikinci kademedeki zam oranı ise yüzde 127 olarak ayarlanmıştır. İktidarın önce algı yaratarak sonra kademeli tarifeyi sosyal tarife yerine kademeli zamma dönüştürmesi bütün mesken abonelerine istisnasız zam olarak yansımıştır. Elektrikteki kademeli zam uygulamasının bir benzerinin doğalgaz tarifesinde de yapılmak istendiği yasa teklifinin etki analizden anlaşılmalıdır.

Konutlarda Tüketimin Düşürülmesi Amaçlanıyor

Doğalgazda kademeli tarife için BOTAŞ'a yetki veren yasa teklifi için gerçekleştirilen etki analizine göre doğalgazdaki kademeli tarife uygulamasıyla konut abonelerinin doğalgaz tüketiminde tasarrufa yönelecekleri ve konutlarda doğalgaz tüketiminde bir düşüş yaşanacağına öngörüldüğü belirtilmektedir. Etki analizinde meteorolojik koşullara bağlı olmakla beraber doğalgaz sarfiyatında yüzde 15 düzeyinde tasarruf neticesinde 2,5 milyar metreküp düşüşün beklendiği belirtilmektedir. Yasa teklifinin etki analizine göre konut abonelerinin yüzde 15 düzeyinde daha az doğalgaz tüketmelerinin amaçlanması temel bir ihtiyaç olan ısınmadan tasarruf anlamına gelecektir. Vatandaşlarımız zaten ısınma ihtiyaçlarını yüksek faturalar nedeniyle tam karşılayamazken, yüzde 15 tasarruf hedefi ısınmanın artık temel bir ihtiyaç olmaktan çıkıp, lüks bir hizmete dönmesi anlamına gelecektir.

'Kombiyi Kistan' Sonra 'Kombiyi Kapat mı' Denilecek?

Doğalgaz konut tarifesine henüz bu ayın başında gelen yüzde 25 oranındaki zammın ardından vatandaşların tüketimlerini daha da azaltılmasının hedeflenmesi tam bir akıl tutulmasıdır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in yüksek faturalar karşısında vatandaşa kombiyi kısımları yönünde verdiği önerinin yanı sıra doğalgaza yeni bir zammın yapılması nedeniyle vatandaşlarımız artık kombiyi kapatmak zorunda kalacaktır. Isınma temel bir ihtiyaçtır. Isınma amaçlı kullanılan doğalgaz her ilde farklı iklim koşulları nedeniyle değişiklik gösterebilir. Ancak insanın sağlığı ve rahatlığı için ideal kış aylarında ideal ev sıcaklığının 23 ya da 24 derece olması gerekmektedir. İktidarın bu insani koşulları ve bilimsel verileri dikkate alarak kademeli tarifeyi zam kurnazlığına dönüştürmemesi gerekmektedir.

FAHİŞ ZAMLAR AVRUPA'DA DEĞİL, TÜRKİYE'DE!

Elektrikte yüzde 127'ye varan zamma gerekçe gösterilen Avrupa'daki enerji enflasyonu yüzde 26 olarak hesaplandı; Avrupa'da enerji fiyatları 4-5 kat değil, yüzde 26 arttı!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; AK Parti iktidarının Avrupa'da enerji fiyatlarının 4-5 kat arttığı iddiasını ülkemizdeki fahiş enerji zamlarına gerekçe olarak gösterdiğini anımsatarak, "19 Avrupa ülkesinin 2021 yılı enerji enflasyonu yüzde 26 olarak açıklandı..."

Başka bir deyişle enerji maliyetleri artsa da Avrupa kendi vatandaşına bunu yalnızca yüzde 26 olarak yansıtmış. Türkiye’de ise yüzde 127’ye varan zamlar yapıldı. Özetle fahiş zamlar Avrupa’da değil, Türkiye’de” değerlendirilmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Türkiye’de yeni yılla birlikte yapılan fahiş enerji zamlarına gerekçe gösterilen Avrupa’daki enerji fiyatındaki artışın iktidarın abarttığı kadar olmadığına dikkat çekti. CHP’li Akın; kademeli tarife aracılığıyla 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla elektrikte yüzde 127’ye varan zamlar yapılırken; doğalgazda ise konut tarifesi yüzde 25; sanayi tarifesi de yüzde 50 oranında zmlandığını anımsattı. CHP’li Akın; iktidar sözcülerinin yapılan zamların gerekçesini Avrupa’daki enerji fiyatlarının 4-5 kat artışı iddiasına bağladığına işaret etti.

‘Fahiş Zamma Bahane Gerçek Değil’

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; şunları dile getirdi:

“İktidar fahiş zamları yapmadan önce Avrupa ülkelerinden örnekler verip enerji fiyatlarının 4-5 kat arttığını iddia etmişti. Ancak kısa zaman önce açıklanan veriler iktidarın bu söylemiyle çelişiyor. Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) 19 Avrupa ülkesinin oluşturduğu Avro bölgesindeki ülkelerindeki 2021 yılı ortalama enerji enflasyonunu yüzde 26 olarak açıkladı. İktidar sözcüleri ise 4-5 kat artışı sanki Avrupa’daki faturalara da yansıyormuş gibi anlatıyor. Başka bir deyişle iktidarın yaptığı fahiş zammın bahanesi abartıldığı kadar değil.”

‘Fiyatlar Düşükken İndirim Yok, Yükselirken Zam Var’

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Covid-19 pandemisinin ilk aşamasında enerji fiyatlarının düşmesine karşın iktidarın bu durumu vatandaşa indirim olarak yansıtmadığına dikkat çekti. CHP’li Akın; özellikle pandeminin ilk aylarında doğalgazın bin metreküp fiyatının 100 doların altına indiğini ancak iktidarın bunu vatandaşlara yansıtmadığına dikkat çekti. CHP’li Akın; 2021 yılında başlayan pandemiden kısmen çıkışla birlikte artan talep üzerine enerji fiyatlarındaki yükselişi iktidarın bahane ederek zam yapmayı tercih ettiğini dile getirdi.

‘Fahiş Zamlar Avrupa’da Değil, Türkiye’de’

Avrupa İstatistik Ofisi’nin verilerinin Avrupa ülkelerinin kendi vatandaşlarına artan enerji maliyetini düşük yansıtmayı tercih ettiğini gösterdiğine işaret CHP’li Akın, şunları dile getirdi:

“İktidar fahiş zamlara bahane ararken Avrupa’daki zamları gösterdi. Ancak fahiş enerji zamları Avrupa’da değil, Türkiye’de yapıldı. 19 Avrupa ülkesinin 2021 yılı enerji enflasyonu ortalama yüzde 26 olurken; Türkiye’de 1 Ocak 2021 tarihinden bu yana elektrik faturalarına yapılan 3 zamlarla birlikte faturalar düşük kademede yüzde 85; yüksek kademede ise yüzde 180 oranında zmlandı. Aynı şekilde 1 Ocak 2021’den bu yana doğalgaz konut tarifesi yapılan 8 zamlarla yüzde 48 oranında arttı. Benzinin litre fiyatı ise 7,27 liradan 13,65 liraya çıkarak yüzde 87,7 oranında zmlandı. Motorin litre fiyatı 6,61 liradan 13,81 liraya çıkarak yüzde 108,9; LPG otogazın litre fiyatı 4,04 liradan 9,03 liraya çıkarak yüzde 123,5 oranında zmlandı.”

DOĞALGAZDA DA ‘KADEMELİ TÜKETİM’ BAHANELİ FAHİŞ ZAMLAR KAPIDA

Madde Meclis’te kabul edildi

Elektrikte kademeli fiyatlandırma uygulamasıyla yüzde 125’e kadar zam yapılması ardından benzer bir yöntem doğalgazda da gündeme geliyor. BOTAŞ tarafından il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı belirleme yetkisi veren madde Meclis’te kabul edildi.

Memur ve emekliye ek zammı da içeren kanun teklifinin, BOTAŞ tarafından bakanlık görüşleri alınmak kaydıyla bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabileceğine dair maddesi kabul edildi.

AKP’li 78 milletvekilinin imzasını taşıyan, 'Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" 18 maddeden oluşuyor. Kanun, memur ve emeklilere zam oranından doğal gazda kademeli faturalandırmaya, Bireysel Emeklilik Sistemindeki yeni orandan kamu müteahhidlerine kıyağa kadar pek çok konu içeriyor.

Teklifinin 10 ve 18’inci maddelerini kapsayan 2. bölümü Genel Kurul’da görüşüldü.

Kanun teklifinin 2. bölümündeki, BOTAŞ tarafından bakanlık görüşleri alınmak kaydıyla bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabileceğine dair 10. maddesi kabul edildi.

Teklifin 11. maddesi üzerinde AKP Grup Başkanvekili ve Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ile arkadaşlarının önergesinin okunmasının ardından CHP Grubu yoklama talep etti.

Meclis Başkanvekili Nimetullah Erdoğan, yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamayınca birleşimi 18 Ocak Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere kapattı.

Muhalefet, söz konusu uygulamanın temel bir insan hakkı olan ısınmayı lüks haline getireceğini söylüyor.

Teklifin gündeme gelmesi ardından açıklamalarda bulunan CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, "Etki analizine göre; doğal gazda kademeli tarifeye konutlarda doğal gaz tüketiminin yüzde 15 oranında azalmasının amaçlandığı belirtiliyor. Vatandaş zaten en düşük derecede kombiyi yakıyor. İktidar şimdi de kademeli tarifeyi zam aracına dönüştürerek vatandaşı kombiyi kapatmaya mı zorlayacak" demişti.

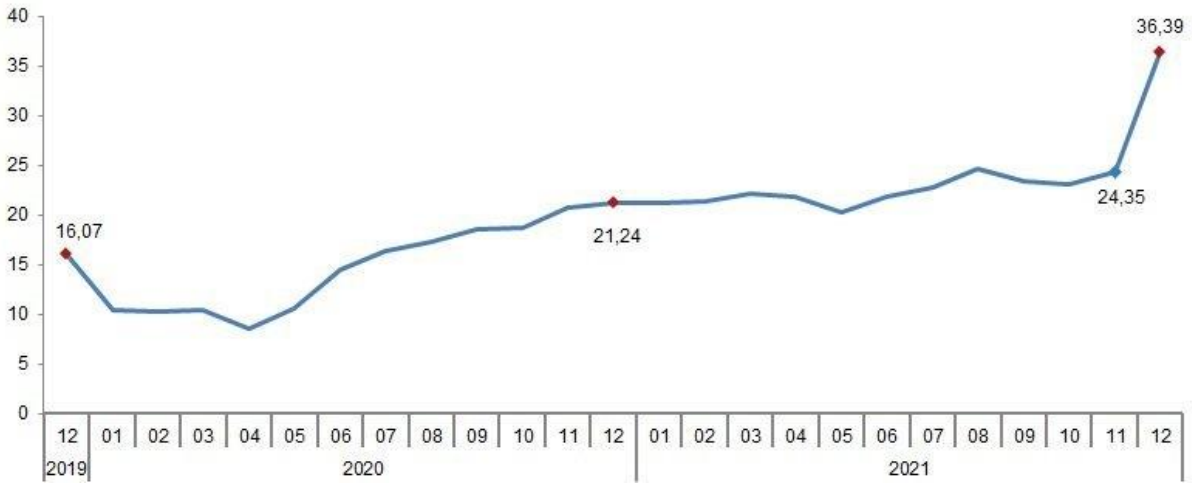
ÇİFTÇİNİN ENFLASYONU REKOR KIRDI

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) yıllık yüzde 36,39, aylık yüzde 12,51 artarak rekor kırdı.

TÜİK, Aralık 2021 dönemine ait Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'ni açıkladı.

Buna göre, çiftçinin üreterek piyasaya satışını yaptığı ürünlerin ilk el satış fiyatlarındaki zaman içerisinde meydana gelen değişimlerin hesaplandığı Tarım-ÜFE'de 2021 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 12,51, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 36,39, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 36,39 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 23,73 artış gerçekleşti.

Bu oran Tarım-ÜFE'de bugüne kadar ölçülen en büyük aylık ve yıllık artış oldu.

Sektörlerde bir önceki aya göre ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 5,49, balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde yüzde 6,95, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 12,91 artış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 10,6, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 11,71, tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 15 artış gerçekleşti.

Lifli Bitkilerde Büyük Artış

Yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 2,43 ile turuncgiller ve yüzde 20,32 ile çeltik oldu. Buna karşılık, yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 123,44 ile lifli bitkiler, yüzde 67,33 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar ve yüzde 49,31 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar oldu. Bir önceki yılın aynı ayına göre azalış gösteren tek alt grup ise yüzde 19,8 ile tropikal ve subtropikal meyveler oldu.

Aylık Bazda Turuncgiller Yüzde 26,44 Arttı

Bir önceki aya göre artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 2,44 ile koyun ve keçi, canlı; bunların işlenmemiş süt ve yapağıları ve yüzde 4,20 ile diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler oldu. Buna karşılık, aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 26,44 ile turuncgiller ve yüzde 17,77 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar oldu. Bir önceki aya göre azalış gösteren tek alt grup ise yüzde 10,45 ile tropikal ve subtropikal meyveler oldu.

Aralık 2021’de, endekste kapsanan 86 maddeden, 20 maddenin ortalama fiyatında azalış olurken 5 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 61 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

ÇİFTÇİ KARAMSAR

Ekim azaldı, ekenler gübre atamadı ve sulama yapamadı

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, 2021 yılında tarım sektörüne dair yaptığı değerlendirmede, elektrik, mazot ve gübreye gelen zamlar nedeniyle pek çok çiftçinin ekim yapamadığını belirtti. Bayraktar, ekim yapan çiftçinin ise sulama yapamadığını ve gübre atamadığını aktararak 2022’de gıdaya erişimin zorlaşacağını söyledi.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, bugün yazılı olarak paylaşılan basın açıklamasında tarımda 2021’in nasıl geçtiğini açıkladı ve 2022’ye dair beklentilerini sıraladı.

Elektrik, mazot ve gübreye gelen zamlar nedeniyle pek çok çiftçinin ekim yapamadığını belirten Bayraktar, ekim yapan çiftçinin ise sulama yapamadığını ve gübre atamadığını belirtti.

Bayraktar, “Bu maliyetleri karşılayamayan üreticilerimiz üretimden vazgeçecek, fiyatlar yükselecek, hem çiftçilerimiz hem tüketicilerimiz zarar görecek, gıdaya ulaşım da zorlaşacaktır” dedi.

Tarımda 2021

Açıklamasında, “Gıda ürünlerinde görülen yüksek fiyatlar ve bazı ürünlere erişimdeki sorunlar, yediden yetmişe toplumun her kesimine tarımın milli güvenliğimizin en önemli bileşenlerinden biri olduğunu açıkça gösterdi” ifadelerini kullanan Bayraktar, 2021 yılında yaşanan önemli gelişmeleri şöyle sıraladı:

2021 yılının ilk 9 aylık verilerine göre tarım sektörü, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla’nın yüzde 6’sını sağladı.

Tarım sektöründeki büyüme, 2020 yılında yüzde 5,9 iken, 2021 yılının Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,9 oranında azaldı.

Tarımdaki gerilemenin temel nedeni, bitkisel üretimde yaşanan azalış oldu.

2020-2021 üretim sezonunda yaşanan şiddetli kuraklık ve diğer afetler, en fazla arpa, buğday ve baklagil ürünlerinde verim kayıplarına neden oldu.

2021 yılı toplam bitkisel üretim, bir önceki yıla göre yüzde 6,1 azalarak, 126 milyon tondan 118,4 milyon tona geriledi.

Hayvansal üretimde ise Ocak-Ekim döneminde yumurta üretimi yüzde 2,3 azalırken, tavuk eti ve sanayiye aktarılan süt miktarı yüzde 2,1 oranında arttı.

Öte yandan tarım sektörü, istihdamdaki önemini koruyor.

Ekim ayları itibarıyla 2020’de yüzde 18 olan tarımın istihdamdaki payı, 2021’de yüzde 17,1’e geriledi.

2021 yılının Ekim ayında ise tarım 5 milyon kişiye istihdam sağladı.

Tarım sektörü, işsizliği 1,7 puan düşürerek yüzde 12,9’dan yüzde 11,2’ye çekti.

2021 yılı bütçesinde tarım sektörüne tarımsal destekler için bir önceki yıla göre yüzde 4,7’lik artışla 22 milyar 966 milyon lira kaynak ayrıldı.

2022 yılı destek bütçesi ise 25 milyar 834 milyon olarak planlandı.

Her ne kadar destek bütçesinde artış yapılmış olsa da girdi fiyatlarında, örneğin gübrede yüzde 400’leri aşan fahiş artışlar dikkate alındığında belirlenen bu rakamın yetersiz olduğu görülüyor.

Destek bütçesinin Tarım Kanunu’nda belirtildiği gibi Gayrisafi Milli Hasıla’nın en az yüzde 1 oranında olması gerekirken, bu rakam yüzde 0,35 düzeylerinde kaldı.

Kuraklık ve her yıl yaşadığımız diğer afetler dikkate alındığında bu zamlarla birlikte 2022 yılı tarım sektöründe zorlu geçecek.

Çiftçi Gübre Atamadı ve Sulama Yapamadı

Çiftçinin gübre ve mazottaki yüksek artışlar nedeniyle sonbahar ve kış ekimini yapamadığını belirten Bayraktar, ekim yapanların ise gübreyi yetersiz kullandığını veya hiç kullanmadığını aktardı.

Bayraktar ayrıca artan gübre fiyatları dikkate alındığında, 2021 yılında hububatta dekara 20 lira, diğer ürünlerde dekara 8 lira olan desteğin yetersiz olduğunu ifade etti.

Yılbaşında yapılan yeni zamların girdi maliyetlerini daha da artıracığını hatırlatan Bayraktar, yeni elektrik fiyatlarıyla sulama yapılamayacağını belirtti.

“Sadece sulamadan dolayı çiftçimizin elektrik fiyatları 2 kat arttı” diyen Bayraktar, “Bu maliyetleri karşılayamayan üreticilerimiz üretimden vazgeçecek, fiyatlar yükselecek, hem çiftçilerimiz hem tüketicilerimiz zarar görecek, gıdaya ulaşım da zorlaşacaktır” dedi.

Hayvancılık sektörünün de yeni bir krizle karşı karşıya olduğunu belirten Bayraktar, “Bitkisel ve hayvansal üretim yapan üreticilerimize moral verecek yeni destekleri acilen devreye sokmazsak, ülke olarak üretimi değil, ithalatı desteklemiş oluruz. 2022 yılı insanımız için zor bir yıl olur. Ülke olarak ağır faturalar öderiz” ifadelerini kullandı.

Gübre ve Tarımsal İlaç Maliyetlerinde Rekor Artış

Önemli bir tarımsal girdi olan gübrede, Aralık ayı itibarıyla son 1 yılda, amonyum sülfat gübresi yüzde 437, üre gübresi yüzde 403, amonyum nitrat gübresi yüzde 371, DAP gübresi yüzde 294 ve 20.20.0 kompoze gübresi yüzde 261 oranında arttı.

2022 yılında yetersiz gübre kullanımının ülkemize faturası ağır olur. Dövizdeki artış nedeniyle bazı tarım ilaçları fiyatlarında da yüzde 70'e varan oranlarda artışlar yaşandı.

Aralık ayının 20'sinden sonra döviz kurunda görülen düşümlere bağlı olarak pek çok gıda ürünü ve tarımsal girdi fiyatlarında beklenen düşüş yaşanmadı. Bu durumda gübre fiyatlarında da kayda değer oranlarda indirim olmadı.

Kimyasal gübreleri ucuza ithal ettikleri halde fiyatlarını daha pahalıya ithal eden firmalarla bir tutan ve bunun yanında haksız bir şekilde kâr marjlarını artıran ithalatçılar ve dağıtıcılar bulunuyor.

Gübre piyasasının istikrarsızlığından yaralanarak haksız kazanç elde eden bu firmaların ve dağıtıcıların, Ticaret Bakanlığınca denetlenerek piyasa fiyatlarının düzenlenmesi açısından gübre fiyatlarını maliyet ve onun üzerine adil bir kâr düzeyine getirmeleri sağlanmalıdır.

Bu bağlamda gübre üreten ve ithal eden tüm sektörün dünya gübre fiyatlarının yüksekliği karşısında üreticilerin gübreye taleplerini haksız kazanca dönüştürme çabasına girmemeleri gerekiyor.

Üreticinin sırtından haksız gelir elde etmeye çalışmak, tarımsal üretime vurulacak en büyük darbelerden birisidir.”

Elektrik Fiyatları

Tarımsal sulamada üreticilerimizin karşı karşıya kaldığı sorunların başında elektrik fiyatları geliyor. Özellikle fon, pay ve vergi dahil, 2020 yılı Aralık ayı itibarıyla 85,2 kuruştan elektrik alan üreticilerimiz 2021 yılı Aralık ayında yüzde 22,2'lik artışla 104,1 kuruştan elektrik kullanmak zorunda kaldı.

Üreticilerimiz mesken abone grubuna göre yüzde 16,34 daha pahalı elektrik kullandı.

Diğer taraftan, 2021'de zaten çok pahalı olan elektrik fiyatları nedeniyle büyük maliyet artışlarını göğüslemek zorunda kalan üreticilerimiz indirim beklerken, 31 Aralık 2021 gece yarısı elektriğe gelen ve 01 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan astronomik zamlar sonucunda yıkıldı.

2022 zammıyla tarımsal sulamada kullanılan elektrikte, tek zamanlı alçak gerilim fiyatında 2021'e göre yüzde 94,8 oranında fiyat artışı oldu. 2021 aralık ayında, 'KDV ve diğer kalemler' hariç tek zamanlı alçak gerilim birim fiyatı kilovat saatte 86 kuruş iken, gelen zamlarla birlikte kilovat saatte 167,5 kuruşa yükseldi.

Artan elektrik fiyatları üretimin sürdürülebilirliği için büyük bir tehdit unsuru halinde geldi.

Üreticilerimiz bu elektrik fiyatlarıyla üretim yapamaz hale geldi. Üreticilerimizin verimli bir şekilde üretime devam edebilmeleri için elektrik fiyatları makul düzeye çekilmelidir.

Tarım sektörünün stratejik önemi göz önüne alınarak, tarıma pozitif ayrımcılık yapılmalıdır.

Elektrikte uygulanmakta olan yüzde 18 KDV oranı artan maliyetler karşısında ezilen çiftçi için yüzde 1'e indirilmelidir. Elektrik mutlaka desteklenmeli, tarifede ciddi bir indirim yapılmalıdır.

Aylık fatura düzenlenmesi de üreticilerimizi sıkıntıya sokmaktadır. Gerekli düzenlemeler yapılarak ürünlerin hasat dönemi dikkate alınıp, yılda bir ya da iki kez olacak şekilde tahsilat yapılması sağlanmalıdır.

Çiftçilerimiz gübre, mazot, sertifikalı tohum, elektrik ve ilaç kullanmaktan korkuyorsa ve kaçırıyorsa üretmekte ciddi bir sorun var demektir. Çiftçimizi toprağa ısındırmalıyız, korkularını bertaraf etmeliyiz.

TARIMDA SORUNLAR ÇİĞ GİBİ BÜYÜYOR

Küçük üreticiler üretimden çekildi

Tahıl ve diğer bitkisel üretim miktarları son üç yılın en düşük seviyesinde. ZMO Başkanı Suiçmez, sermayesi yetersiz, önünü göremeyen küçük aile çiftçilerinin üretimden çekildiğini ve zor bir yılın bizi beklediğini söyledi.

Orman yangınları, kuraklık ve girdi maliyetlerindeki artış geçen yıl çiftçiyi zora soktu. Çiftçinin üretimde yaşadığı zorluklar Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine de yansdı. Tahıl ve diğer bitkisel ürün üretiminde 2021 yılında ciddi düşüş yaşandı.

TÜİK verilerine göre tahıl ve diğer bitkisel ürün üretimi, 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 13,4 oranında azalarak yaklaşık 61,7 milyon ton olarak gerçekleşti. Böylece son üç yılın en düşük seviyesine indi. 2018 yılında tahıl ve diğer bitkisel ürün üretimi yaklaşık 64,4 milyon ton olarak gerçekleşmişti.

Zor Bir 2022 Bizi Bekliyor

Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Baki Remzi Suiçmez, buğday ekim alanlarının giderek azalması, tarımsal girdi fiyatlarındaki yükselik, alım fiyatlarının düşüklüğü, TMO'nun sürekli yurtdışından buğday ve arpa aldığı bir ortamda çiftçinin üretimden çekilmesinin buğday üretiminde ciddi bir azalmayı gündeme getirdiğini söyledi.

TABLO-1 2021'DEKİ BAZI ÜRÜNLERDEKİ DEĞİŞİM

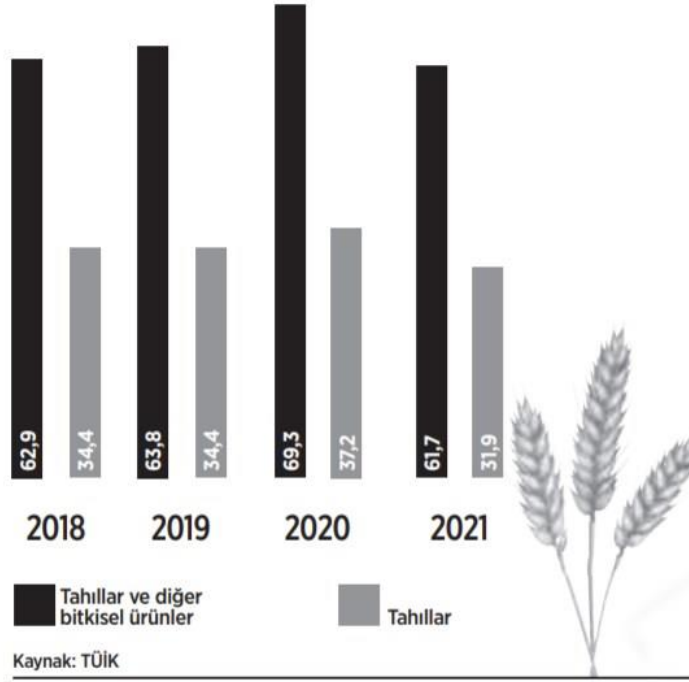
ÜRÜNLER	AZALIŞ ORANI (%)	ÜRETİM MİKTARI (MİLYON TON)
BUĞDAY	13,9	17,8
ARPA	30,7	5,8
ÇAVDAR	32,4	200
YULAF	12,2	276

Kuraklığın çok ciddi olarak ülkede hissedildiğini kaydeden Suiçmez, "Kuraklık eylem planı yaşama geçirilemedi. Kıracıkta kuru tarım yapılan ülkemizde yaygın kuru tarım alanlarında çok ciddi rekolte kayıpları oldu. Kuraklığa ilişkin önlemlerin alınmadığı, kıracık alanlar dışında sulu tarım alanlarına yeterli suyun verilmediği ortamda, yanlış tarım politikaları ve kuraklık birlikte buğday üretim miktarlarının azalmasına yol açtı" dedi.

Gübre fiyatlarındaki aşırı artış nedeniyle çiftçinin gübre kullanmadan ya da çok az kullanarak ekim yaptığını dikkat çeken Suiçmez, şunları söyledi:

"TMO'nun açıklayacağı taban fiyatın yine maliyetin altında olacak olması ve mazot fiyatlarındaki aşırı artışın olduğu bir ortamda 2022'de de buğday rekoltesinin azalacağı ve yurtdışından daha pahalı buğday alma yanlışına, kısır döngüsüne döneceğimizi görüyoruz. Hem genel ekonomik ve tarım politikalarındaki yanlışlar, hem de kuraklığa yönelik somut önlemlerin alınmaması, buğday ekim alanlarının azalması, çiftçinin alandan çekilmesine neden oluyor. Yurtdışından daha yüksek fiyatlarla ürün almamız, hem üreticinin kazanamadığı hem de tüketicinin yüksek fiyatla ürün tüketmek zorunda kaldığı zor bir 2022 yılı buğdayda da arpada da hububatta da bakliyatda da bizi bekliyor."

TABLO-2 TAHIL ÜRETİMİ SON ÜÇ YILIN EN DÜŞÜK SEVİYESİNDE(MİLYON TON)

Küçük Çiftçiler Üretimden Çekiliyor

Tarımdaki yanlışların buğdayda ekmek fiyatlarında zam olarak, arpada ise yem fiyatlarında zam olarak yansıtacağını kaydeden Suiçmez, sulu tarım yapan büyük işletmelerin tarımda bir süre daha kalabileceğini ama sermayesi yetersiz önünü göremeyen küçük aile işletmelerinin, özellikle kıraç arazilerdeki kuru tarım yapılan arazilerdeki küçük üreticilerin alandan çekilmesinden başka çözüm kalmadığını belirtti. Suiçmez, devletin özellikle aile işletmeciliği üzerine kurulu küçük üreticileri korumasının görevi olduğunu söyledi.

Çözüm olarak ise üretici girdilerinin somut olarak ucuzlatılması, tarımsal desteklerin yeterli ve zamanında verilmesi, küçük çiftçilerin tarımsal kredi faizlerinin yeniden düzenlenmesi, aracılık sisteminin demokratik üretici tüketici kooperatifleri ile kısaltılmasını vurgulayan Suiçmez, tarım ürünlerinde KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

ARAÇ MUAYENESİNDE SOYGUN!

En düşük ücret 258 TL

CHP İzmir Milletvekili Atila Sertel, araç muayene ücretlerine yüzde 36,2 zam geldiğini belirterek "En düşük 258 TL, en yüksek 685 TL'ye çıktı. Kredi kartı da kabul edilmiyor. AKP iktidarı, araç muayene istasyonları aracılığıyla, birilerinin kasasını dolduruyor ve vatandaş soyuluyor" dedi.

Özelleştirilme sonrası araç muayene ücretlerinin yüksekliği tartışma konusu olurken, TÜVTÜRK, 2021 yılının ilk 10 ayında 12 milyon 796 bin 488 aracın muayenesini yaptı ve 4 milyar 373 milyon lira gelir elde etti.

CHP İzmir Milletvekili Atila Sertel'in bu konudaki önergesini cevaplayan Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, "Araç muayene istasyonlarında, 1 Ocak 2021-28 Kasım 2021 tarihleri arasında muayene tekrarı da dahil olmak üzere toplam 12 milyon 796 bin 488 adet araç muayenesi gerçekleştirilmiştir" dedi.

Sertel ise "İktidarın araç muayene istasyonlarını özelleştirmesi, halkı soymanın yöntemlerinden biri oldu. Vatandaşlarımız araç muayene ücretlerinin yüksekliği nedeniyle haklı olarak isyan ediyor" dedi ve şunları söyledi:

– 2021 yılında en düşük araç muayene ücreti 189 lira, en yüksek araç muayene ücreti ise 462 lira idi. Bu ücretler bu yıl yüzde 36,2 daha artarak en düşük 258 TL, en yüksek 685 TL'ye çıktı. 10-15 dakikalık bir kontrol için çok yüksek ücretler alınıyor. Üstelik kredi kartı da kabul edilmiyor. 2007 yılından itibaren özelleştirilen araç muayene istasyonları her yıl TÜVTÜRK'ün cebine milyarları dolduruyor. YİD modeliyle yaptırılan köprülerin, yolların faturasını vatandaşa yükleyen AKP iktidarı, araç muayene istasyonları aracılığıyla, birilerinin kasasını dolduruyor ve vatandaş soyuluyor. Araç muayene ücretleri düşürülmelidir.

“İŞÇİLERİ SAYMAZSAK” İŞLER ÇOK YOLUNDA

İşçi çıkarmaya hazırlanan market zinciri A101'in bağlı olduğu Yeni Mağazacılık A.Ş'nin Konya Büyükşehir Belediyesi'nden aldığı ihalelerin tutarı dudak uçuklattı.

İşçilere yönelik baskı ve mobbing iddiaları ile gündeme gelen, asgari ücrete yapılan zammın ardından işçi çıkarmaya hazırlandığı belirtilen A101'in bağlı olduğu Yeni Mağazacılık A.Ş'nin aldığı son ihalenin tutarı dudak uçuklattı. AKP'li Konya Büyükşehir Belediyesi'nden 2020 yılında toplam 70 milyon TL'lik dört ihale alan şirketin, 2021 yılında belediyeden aldığı tek ihale ile kasasına 47,2 milyon TL koyduğu ortaya çıktı.

Sadece Bir Yılda 70 Milyon TL'lik İhale

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin 2020 yılı içinde, “İhtiyaç Sahibi Ailelere Elektronik Kart ile Yardım ve Dağıtım” adı altında açtığı ilk ihale 5 Şubat 2020'de gerçekleştirildi. İhale kapsamında, 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi'nden sonra yürütülen operasyonlar ile gündeme gelen Turgut Aydın'ın patron olduğu Yeni Mağazacılık A.Ş. ile 12,3 milyon TL'lik sözleşme imzalandı.

İdare, 14 Mayıs 2020 tarihinde de “İhtiyaç Sahibi Ailelere Yardım Amaçlı Sosyal Destek Kartı Alımı” ihalesi gerçekleştirdi. Pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen bu ihaleyi de Yeni Mağazacılık A.Ş. kazandı. Şirket ile masaya oturan belediye, 760 bin TL'ye imza attı. 14 Mayıs günü gerçekleştirilen ihaleden altı gün sonra, 20 Mayıs 2020'de bu kez, “İhtiyaç Sahibi Ailelere Elektronik Kart ile Yardım ve Dağıtım” ihalesi açıldı. Bu ihaleyi de aynı şirket kazanırken ihalenin bedelinin 19 milyon TL olduğu bildirildi. Belediye aynı isimle, 25 Ağustos 2020 tarihinde yeni bir ihale daha düzenledi. Bu ihale de aynı adrese giderken ihale bedeli kayıtlara, 38 milyon TL olarak geçti.

Tek İhale İle 47,2 Milyon TL

2020 yılında AKP'li Konya Büyükşehir Belediyesi'nden 70 milyon TL'lik ihale alan şirket, 2021'i de boş geçmedi. İhale kayıtlarına göre idare, 7 Mayıs 2021'de, “Yardım Amaçlı Sanal Sosyal Kart Alımı” ihalesi açtı. Pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen ihalenin tek teklif vereni Yeni Mağazacılık A.Ş. oldu. İhale kapsamında taraflar arasında imzalanan sözleşme bedeli 47 milyon 250 bin TL oldu.

İKTİDAR EKONOMİK KRİZİ ÇÖZEMEZ

Sosyo Politik Saha Araştırmaları Merkezi'nin 28 Aralık 2021-2 Ocak 2022 tarihleri arasında 20 ilde 1876 kişiyle yaptığı "Türkiye Geneli Siyasal Gündem ve Seçmen Eğilimi Saha Araştırma Raporu" açıklandı. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların yüzde 33,3'ü hane aylık gelirini “3001-4500 TL”, Yüzde 16'sı “0-1500 TL” olarak bildirdi. “Sizce Türkiye'nin En Önemli Sorunu Nedir?” sorusuna cevap verenlerin yüzde 65,6'sı “Ekonomik kriz/İşsizlik” dedi. Onu yüzde 12,5'le “Demokrasinin olmayışı”, yüzde 9,9'la “Cumhurbaşkanlığı Sistemi”, yüzde 5,6'yla “Hukuk sisteminin mevcut durumu”, yüzde 5,3'le “Kürt sorunu” takip etti. “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemini başarılı buluyor musunuz?” sorusuna ise katılımcıların 60'ı “Başarısız” cevabını verdi. Araştırmaya katılanların yüzde 54'1'i iktidarın yeni ekonomi programının, ülkeyi ekonomik krizden çıkaracağına inanmadığını ifade etti.

Erken seçime gidilmesi gerektiğini belirtenlerin oranı da yüzde 56,9 oldu. Katılımcıların yüzde 24,2'si ise erken seçime ihtiyaç olmadığı yönünde cevap verdi. Araştırma sonuçlarına göre, ankete katılanların yüzde 33,3'ü “Cumhur İttifakı'na oy veririm” derken, yüzde 32,7'si “Millet İttifakı'na oy veririm” dedi. Yüzde 13,2 ise kararsız olduğunu söyledi. Cumhur İttifakı'na en çok kadınların, Millet İttifakı'na ise en çok erkek katılımcıların oy vermek istediği dikkat çekti. 18-24 yaş grubunda da Millet İttifakı'nı tercih edenlerin fazla olduğu görüldü. Kararsızlar dağıtıldıktan sonra “Bu pazar genel seçim olursa hangi partiye oy verirsiniz?” sorusu sonucunda şu tablo ortaya çıktı: AKP (yüzde 32,8), CHP (yüzde 27,8), İYİ Parti (yüzde 12,5), HDP (yüzde 11,5), MHP (yüzde 7,6), DEVA (yüzde 3,5), Gelecek Partisi (yüzde 2,5), Saadet Partisi (yüzde 0,8), diğer partiler (yüzde 0,8).

AKP'ye daha önce oy verenlerde 10 puanlık bir düşüş olduğu araştırma sonucunda dikkat çekti. Ayrıca en çok kararsız seçmenin AKP'de kümelendiği görüldü. AKP'ye oy verenlerin ağırlıklı kadın olduğu dikkat çekti. İlk defa oy kullanacakların içinde yer aldığı 18-24 yaş grubu içinde de CHP ilk sırada yer aldı. “Kararsızım” yanıtını veren katılımcıların yüzde 38,1'i kararsız olma nedenini “Partilerin politikalarını görmek lazım” şeklinde açıkladı. “İki adaylı bir Cumhurbaşkanlığı Seçiminde hangi adaya oy verirsiniz?” sorusuna Kılıçdaroğlu aday olması durumunda katılımcıların yüzde 33,5'i Recep Tayyip Erdoğan, yüzde 30,2'si Kemal Kılıçdaroğlu cevabını verdi. Mansur Yavaş aday olması durumunda Erdoğan'a oy vereceğini belirtenler yüzde 33,4'ken, Yavaş'a oy vereceğini söyleyenler yüzde 22,3 oldu. Kararsızların oyu yüzde 23,5, oy vermem diyenlerin oranı yüzde 20,8 oldu. Ekrem İmamoğlu aday olması durumunda katılımcıların yüzde 32'si Erdoğan'a oy vereceğini belirtirken, İmamoğlu'na ise yüzde 31,4 oy vereceğini söyledi. Bu noktada kararsızların oyu yüzde 24,8 olarak görüldü.

SAHA MERKEZİ'NİN ARAŞTIRMASINDA DİKKAT ÇEKEN SONUÇLAR

EKONOMİDEN UMUDU KESTİK

İBB'nin aralık ayı araştırmasına göre İstanbulluların gündemi yine yüksek enflasyon, ürün zamları ve döviz kurundaki hareketlilikler oldu. Katılımcıların yüzde 81.9'unun döviz kurunda yaşanan düşüşten sonra ürün fiyatlarının eskiye dönmesinden umudu yok.

İBB İstanbul Planlama Ajansı'nın aralık ayı "İstanbul Barometresi" yayımlandı. İstanbullularla görüşülerek hazırlanan araştırmaya göre Türkiye'nin aralık ayı gündemi yine "yüksek enflasyon, ürün zamları ve döviz kurundaki hareketlilikler" oldu.

Bu olayları asgari ücretin yeni tutarının belirlenmesi ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kur korumalı TL vadeli mevduat hesabını tanıtmayı ile döviz kurlarında görülen düşüş takip etti.

Kur Korumalı Mevduat Sistemine Güven Az

Katılımcılar Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tanıttığı kur korumalı mevduat sisteminin başarılı olmayacağını düşünüyor.

Katılımcıların yüzde 57.7'si Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tanıttığı kur korumalı mevduat sisteminin başarılı olmayacağını, yüzde 17.8'i başarılı olacağını, yüzde 24.5'i ise fikrinin olmadığını belirtti.

Farkı Hazineden Ödemesine Karşılar

Katılımcıların yüzde 58.8'i kur korumalı mevduat sisteminde döviz ve TL arasında oluşacak olan farkı, devlet hazinesinin ödeyecek olmasını doğru bulmuyor.

Katılımcıların yüzde 70.1'i kur korumalı mevduat sistemi sisteminin en çok yüksek gelirli kesime fayda sağlayacağını düşündüğünü belirtirken, yüzde 8.3'ü orta gelir, yüzde 4'ü dar gelirin fayda sağlayacağını düşündüğünü kaydetti.

Eski Fiyatlar Hayal Oldu

Katılımcıların yüzde 81.9'u döviz kurunda yaşanan düşüşten sonra ürün fiyatlarının eskiye dönmeyeceğini düşünürken, yüzde 8.1'i eski fiyatlara döneceğini, yüzde 10'u ise fikrinin olmadığını ifade etti.

İstanbulluların yalnızca yüzde 25.5'i ekonominin iyileşeceğini düşünüyor.

Stres Seviyesi Yükseldi

Katılımcılara aralık ayındaki duygu halleri soruldu ve 10 üzerinden değerlendirmeleri istendi.

İstanbulluların ortalama stres seviyesi 7.8; kaygı seviyesi 7.5 olarak ölçüldü. Bu oran kasım ayında 7.7 olarak ölçülmüştü.

Katılımcıların 10 üzerinden değerlendirmeleri istenen aralık ayındaki yaşam memnuniyeti seviyesi 4.3 olarak belirlenirken mutluluk seviyesi 4.8 oldu.

AKP'Lİ VEKİLLER AKARYAKIT ZAMLARIYLA 'ŞAKALAŞIYOR'

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "İcraatları anlatın" talimatı üzerine illerine gidip gelen milletvekilleri 'yakıt hesabı' yapıyor, kendi aralarında 'şakalaşıyor'. AKP'liler, "Bir il ziyareti git gel 3 bin TL'yi buluyor" diyor.

AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "İcraatları anlatın" talimatı üzerine illerine gidip gelen milletvekilleri "yakıt hesabı" yapıyor. Akaryakıt fiyatlarına gelen zamlar sonrası bir depo akaryakıtın 1000 TL'ye yaklaştığına dikkat çeken AKP'liler, "Cumhurbaşkanımız, talimat veriyor. Ancak bir il ziyaretinin yakıt harcaması git-gel 3 bin TL'yi buluyor" serzenişinde bulunuyor.

Milletvekillerinin büyük bölümünün 2.0 ve üstü hacimli, yüksek yakıt tüketen motora sahip araçlar kullandığı biliniyor. Aynı zamanda vekillerin trafikte geçiş üstünlüğü de bulunuyor. Buna bağlı olarak vekiller, hız sınırlarına bağlı kalmadan yüksek süratle yolculuk yapıyor. Bu durum da yakıt tüketimini artırıyor. Tüm bu veriler ışığında milletvekilleri, bir il ziyaretinde ortalama 3 bin TL'lik yakıt tükettiklerini belirtiyor. Bu tutarın gidilen ilde yapılan ilçe ziyaretleri de eklendiğinde "çok daha fazlaya çıkabildiği" belirtiliyor.

Menderes Göndermesi

Meclis'te Ankara'ya uzak iller ile yakın illerin vekilleri de kendi aralarında, "Sizin yakıtınız ile bizimki arasında büyük fark var. İlimize ziyaret yaptığımızda aylık fatura büyüyor. Bunun bir de düğünlerde takılan altınları, baş sağlığı ziyaretlerinde verilen yemekleri var. Gitti mi maaşın tamamı?" sözleriyle "şakalaşıyor."

İktidar kulislerinde son günlerde, eski Başbakan Adnan Menderes'in "Yeter söz milletindir" diyerek gittiği yurt gezileri de konuşuluyor. Menderes'in kimi zaman "kara tren"le gittiği yurt gezilerinde kendisini Türk bayraklarıyla karşılayanların görselleri anımsatılarak "Biz de artık teşkilatlara esperi yapıyoruz. Kara trene binelim, il bizi ellerinde Türk bayraklarıyla karşılasın" ifadeleri kullanılıyor.

AKARYAKIT İSTASYONLARI KAPANMANIN EŞİĞİNDE

Akaryakıtta ardı ardına gelen zamlarla birlikte kâr marjı düşen akaryakıt sektör temsilcileri, "İki zam daha gelirse Türkiye genelinde istasyonlar birer birer kapanmaya başlar. Vatandaş benzin ve mazot bulmakta sıkıntı yaşar" uyarısında bulundu.

Akaryakıt ürünlerine peş peşe gelen zamlara karşın, kârlılık oranı hiç değişmeyen akaryakıt istasyonları kapanmanın eşiğinde.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kararıyla 2005'ten itibaren akaryakıt ürünlerinden litre başına 1 lira kazandıklarını belirte istasyon sahipleri, "Mazot 5 lirayken 1 lira kazanıyorduk, şimdi 14 lira oldu yine 1 lira kazanıyoruz. Kâr oranı yüzde 20'den yüzde 9'a düştü" dedi.

"Buna karşın maliyetlerde korkunç bir artış var" diyen istasyon sahipleri, "Son dönemde elektriğe yüzde 200 zam geldi, personel maliyetleri yüzde 45-50 arttı. Tüm girdilerde artış yaşanırken, bizim kârlılık pul olmuş durumda" dedi ve akaryakıtta iki zam daha gelirse ülke genelindeki istasyonların birer birer kapanmaya başlayacağı, vatandaş ve üreticilerin benzin ve mazot bulmakta sıkıntı yaşayacağı uyarısında bulundu.

Enflasyon Oranında Artan Kâr Marjı Talebi

İstasyon sahipleri, kârlılıkların mutlaka yüzdeler bazda belirlenmesi ve günün koşullarında bu oranın en az yüzde 20 olması gerektiğinin altını çizdi.

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Başkanı Davut Çetin, ATSO 14. Grup (Akaryakıt ve Gaz Ürünleri) Komitesi ve sektör temsilcileri ile bir araya gelerek sektörün sıkıntılarını ve çözüm önerilerini dinledi.

Çetin, akaryakıt sektörünün temel sorununun kâr marjı olduğunu anlattı.

Çetin, 2005'te alınan bir kararla akaryakıt sektöründe kâr marjının 1 lira olarak sabit tutulduğunu, bu rakamın akaryakıtta gelen zamlara rağmen hiçbir şekilde değişiklik göstermeyip, artmadığına dikkat çekti.

"Dolayısıyla mazot 5 lirayken de kârlılıkları 1 lira, mazot şu anda 14 lira olmuş, kar gene 1 lira. 2005'ten beri bu böyle" diyen Çetin, "Mazot 5 lirayken kâr marjı yüzde 20 iken, şu anda mazot 14 lira, kâr marjı yüzde 9'a düşmüş. Kârlar erirken, maliyetler katlanarak artmış durumda. Sektör temsilcileri bu uygulamanın değişmesini, enflasyon oranında artan yüzde olarak bir kâr marjına sabitlenmesini talep ediyor" diye konuştu.

'Sektör Batıyor'

Türkiye'de 14 bin civarında akaryakıt istasyonu bulunduğunu ve sektörün yaklaşık 150 bin kişiye istihdam yarattığını belirten Çetin, "Akaryakıt sektörü her gelen zamda erimiştir, karlılığı bitmiştir. Arkadaşların ifadesine göre şu anda sektör batıyor. İki kere daha zam gelsin istasyonların kapanmaya başlayacağı belirtiliyor" diye konuştu.

Çetin, sektör temsilcilerinin artan zamlar nedeniyle tüm Türkiye'de, özellikle hafta sonları trafiğe çıkan araç sayısında azalma yaşandığını söylediğini de kaydetti.

GIDA ALIŞVERİŞİNDE TANE HESABI BİLE KURTARMİYOR!

AKP iktidarının yeni ekonomi modeli ülkeyi bu hale getirdi. Dar geliriyle geçinemeyen milyonlarca vatandaş, gıda fiyatlarındaki yüksek artış sonrası taneyle, gramla, dilimle alışverişe başladı. Taneyle almak bile zorluyor: 1 adet patlıcan 4 lira 88 kuruş 1 adet çorbalık kuzu kemiği 8 lira 82 kuruş

Çarşıya pazara alev topu düştü. Zirve yapan hayat pahalılığı, vatandaşların kiloyla aldıkları meyve-sebzeleri gramla hatta taneyle almalarına neden oluyor. Zorunlu gıda gereksinimi için vatandaş kendince çareler üretmeye çalışıyor; kiloyla değil gramla-taneyle, bütün olarak değil dilimle satın alma yoluna gidiyor.

1 Kemik 8.82 TL

Artık pazarlarda yarım kilo fiyatlarının yazılı olduğu etiketler, hatta çeyrek olarak satılan sebzeler yer alıyor. Ekonomik darboğazla mücadele eden vatandaşlar da edebildiği kadar alışverişini daha ucuza getirmeye çalışıyor; kendinin, çocuğunun, torununun yiyeceğinden kısmak zorunda kalıyor. Markette satılan 1 adet gün kurusu kayısının fiyatı bile Halk Ekmek'ten fazla... Eskiden ücretsiz verilen tavuk ve kuzu kemiği çoğu yerde artık ücretli. 294 gramlık 1 adet kuzu kemiğinin fiyatı 8 lira 82 kuruş... 1 adet yerli muzun fiyatı 3 TL'ye yaklaşırken, çeyrek dilim lahana bile 5 TL etiketle satılıyor. Yine kış mevsimi sebzesi olan karnabaharın çeyreği de 5 TL'den ucuza satın alınamıyor.

1'er tane alınan 16 çeşit gıda ürünü toplam 58.23 TL tuttu

İstanbul Şişli'de taneyle gıda alışveriş yapıldı; sepette sadece 16 çeşit üründen 1'er tane yer aldı ve toplam fiyat tam 58.23 TL tuttu. İşte sepetteki ürünler: 1 adet patlıcan: 4.88 TL, 1 adet hıyar: 3.63 TL, 1 dilim (86 gram) beyaz peynir: 3.26 TL, 1 adet gün kurusu kayısı: 1.40 TL, 1 adet sivri biber: 0.37 TL, 1 adet yerli muz: 2.55 TL, 1 adet (300 gram) domates: 1.46 TL, 1 adet (495 gram) nar: 6.41 TL, 1 adet portakal: 0.70 TL, 250 gram Halk Ekmek: 1.25 TL, 1 adet simit: 3.50 TL, çeyrek dilim kabak: 10 TL, çeyrek dilim lahana: 5 TL, çeyrek dilim karnabahar: 5 TL, 294 gram kuzu kemiği: 8.82 TL: Toplam: 58.23 TL.

MARKETTEN TANE İLE ALINAN ÜRÜNLER VE FİYATLARI		
 BİR TANE KAYISI 1,40 TL	İŞTE O ALIŞVERİŞİN FİŞİ TARİH : 10/01/2022 SAAT : 10:31 FİŞ NO : 15 0,086 KG x 37,90 TL/KG YESİL KOZAN BYZ.PEYN %8 *3,26 0,014 KG x 99,90 TL/KG KURU KAYISI (G.KURU) %8 *1,40 0,120 KG x 15,50 TL/KG BİBER SIVRI %8 *1,86 0,495 KG x 12,95 TL/KG NAR EKSTRA %8 *6,41 0,375 KG x 3,75 TL/KG PORTAKAL SKM.FILE KG %8 *1,41 0,160 KG x 15,95 TL/KG MUZ YERLİ EKSTRA %8 *2,55 0,300 KG x 4,85 TL/KG DOMATES KG. %8 *1,46 0,245 KG x 19,90 TL/KG PATLICAN KEMER KG. %8 *4,88 0,215 KG x 16,90 TL/KG HIYAR KG. %8 *3,63 ----- TOPKDV *1,99 TOPLAM *26,86	
 BİR TANE PORTAKAL 1,41 TL		 BİR DİLİM PEYNİR 3,26 TL
 BİR TANE NAR 6,41 TL		 BİR TANE BİBER 1,86 TL
 BİR TANE DOMATES 1,46 TL		 BİR TANE MUZ 2,55 TL
 BİR TANE KEMİK 8,82 TL		 BİR TANE PATLICAN 4,88 TL
		 BİR TANE SALATALIK 3,63 TL

Son İki Ayda Taneyle Alanların Sayısı Katlandı

Meyve sebze cenneti ülkemizde tarımın içine sokulduğu çıkmaz, kur ve emtia fiyatlarındaki artışla birleşince vatandaşlar daha önce hiç yaşamadıkları bir gıda krizinin içine düştü. 1953'ten beri İstanbul'da yaşadığını belirten bir vatandaş durumu "Böylesini ilk kez görüyorum" sözleri ile özetledi.

Pazar röportajında bir vatandaş "Ben 35 liraya kemik aldım kemik" diye isyan ederken, bir başka vatandaş ise eskiden kiloyla aldığı domatesi artık 2 tane almaya başladığını söyledi. Pazarcı esnafı ise özellikle son 2 aydır, taneyle veya gramla alışveriş yapanların sayısının 2 katına çıktığını dile getirdi.

Pazarcı: 15 yıldır tam lahana alan çeyrek istiyor, Geçen sene kiloyla satıyorduk, şu an 250 gram, 300 gram satıyoruz. 15 yıldır burada tezgah açıyoruz, 15 yıldır tam ürün alanlar şimdi çeyrek almaya başladı.

'Torunuma bir mandalina satın alıp gideceğim'

Eti, sebze meyveyi artık yarım kilo hatta tane hesabıyla alabiliyorum. Daha önceden kiloyla alıyorduk, iki kilo da alıyordum ama şimdi yok... 1.5 aydan beri böyle devam ediyoruz. Paramın yettiği kadar... İsteyip de alamadığım çok şey var. Torunuma meyve alamıyorum. Bir mandalina alıp gideceğim. Sonumuz ne olacak bilmiyorum.

'Kasaptan ancak kemik alabildim ben kemik...'

Kimse hiçbir fiyatı indirmiyor. Ne süt ürünlerinde, ne yağlarda, ne de bakliyalarda. Benim hiç inancım yok. Pazarda dolana dolana dönüp ucuz arıyorum... Kalitelisini zaten alamam, onlardan hiç alınmıyor... Önceden çok güzel, çok rahat alışveriş yapardık. Ben bu hafta kasaptan kemik aldım kemik... Onun bile kilosunu 35 lira yapmışlar.

MASRAF BEBEKTEN HIZLI BÜYÜYOR

Pahalılık en çok çocuklu aileleri zorluyor. Kendi ihtiyaçlarından kısyan aileler bebekleri için her geçen gün daha çok bütçe ayırmak zorunda kalıyor. Bütçe ayıramayanlar ise şekerli su ile çocuklarını besliyor.

Yüksek enflasyon ve borç yükü yeni bebek sahibi olmuş ebeveynlerin hayatını çileyeye çevirmiş durumda. Artan pahalılık nedeniyle bebeğinin geleceği için endişelenen aileler bir yandan da işsiz kalma korkusuyla yaşıyor. Çiftlerin hanehalkı bütçesi bebeğin doğumuyla baştan ayağa sarsılıyor. Özellikle bebek bezi ve devam sütlerinin fiyatı ebeveynlerin en önemli sorunu.

Yeni doğan bir bebek için günde ortalama 10 adet bez tüketiliyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre bebek bezinin adet fiyatı kasımdan kasımdan aralığa kadar geçen bir ayda yüzde 10'un üzerinde zamlanmış durumda. Kasımda 1,01 lira olan adet tutarı aralıkta 1,12 liraya çıktı. Yeni doğan bir bebek için günde 10 bez tüketildiği hesaplanırsa sadece aylık 300 adetlik bez masrafı 336 lira oluyor. Bu rakamlar aralık kur şoklarının yaşandığı aralık ayına ilişkin. Ocağa geldiğimizde ise piyasada satılan 156 adetlik bir paket bebek bezinin fiyatı 300 lira. Yeni doğan bir bebek için iki paket bez tüketildiği düşünülürse bebeğin bez masrafı neredeyse 600 lira. Başka bir ifadeyle ocak ayında 4 bin 250 liraya çıkartılan asgari ücretin yüzde 14'üne denk geliyor.

Bebek biraz büyüdükçe devam sütleri ve takviye gıdaya geçiş başlıyor. Böylece masraflar da katlanıyor. Piyasada 0-6 aylık bebekler için 1 numara, 6-12 aylık bebekler için ise 2 numara olarak adlandırılan bebek mamalarını bulmak da zorlaşıyor. Son dönemde fiyatların daha da artacağını düşünen ebeveynler bu ürünleri depoluyor.

Aileler Bebek Bezine Mamasına Erişemiyor

Derin Yoksulluk Ağı'nın 103 aile ile yaptığı görüşmeler neticesinde yayımladığı Türkiye'de Çocuk Yoksulluğu adlı raporuna göre ailelerin yüzde 85'i yeterli besine ulaşmıyor. Ailelerin yüzde 74'ü bebek maması ve bezi almakta zorlanırken, yüzde 21'i hiç alamıyor. Aileler 0-3 yaş çocuklarını hazır çorba, şekerli su, pirinç lapası gibi besin değeri bu yaş grubu için yeterli olmayan besinlerle beslemek zorunda kalıyor. Hanelerin yüzde 38,7'sinde neredeyse her gün öğün atlanıyor. Görüşülen ailelerin yüzde 39'u pandemi döneminden önce de temiz içme suyuna erişemediğini söylerken, yüzde 49 pandemi döneminde içme suyuna erişemiyor.

SARAY, TASARRUFU DA HALKIN ÜSTÜNE YIKTI

İtibardan tasarruf etmeyen Saray yönetimi, krizin faturasını halkın sırtına yüklüyor. Temel ihtiyaçlarını dahi alamayan yurttaştan porsiyon küçültmesi, tasarruf etmesi isteniyor. Ekonomik tedbirlerin kriz için gerçekçi çözümler üretmediğini hatırlatan ekonomistler, önce halktan tasarruf isteyen hükümetin kendi itibarından ödün vermesi gerektiğini ifade ediyor.

Yeni yıla son 19 yılın en yüksek enflasyon oranıyla girilirken artan fiyatlar halkın belini büktü. Milyonlar, temel gıda maddelerini bile karşılayamaz hale geldi. Yoksulluk gün geçtikçe derinleşirken itibardan tasarruf etmeyen Saray yönetimi, çözümü yine halktan daha fazla tasarruf istemekte buldu.

Elektrik ve doğalgazda uygulanan kademeli tarifelerle halkın enerji tasarrufu yapması beklenirken yandaş medyada 'ucuz alışveriş yapmanın püf noktaları' öğütlendi, soğan ekme yemenin faydalarından bahsedildi. Son olarak Cumhur İttifakı'nın ortaklarından Büyük Birlik Partisi lideri Mustafa Destici de katıldığı canlı yayında kasaptan 100 TL'lik et almaktansa kuzu kestirdiğini ve bu şekilde tasarruf ettiğini açıkladı.

Halkın gerekirse sofrada porsiyon küçültmesini isteyen Saray'ın kimi tasarruf tedbirleri şöyle:

► Elektrikte kademeli tarife başladı: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) iki kademedan oluşan sistem için sınırı 150 kilovatsaat olarak belirledi. 150 kilovatsaata kadar tüketim birinci kademe 1.37 liradan, bu sınırın üzerindeki tüketim de ikinci kademe 2.06 liradan hesaplanacak. Aylık tüketimin yer aldığı faturada her iki kademede yapılan tüketim de yer alacak.

► Isınmak lüks hale geliyor: İktidar, doğalgazda da kademeli tarifeyi zam aracına dönüştürerek yurttaşları kombiyi kapatmak için kolları sıvadı. Doğalgazda kademeli fiyatlandırma modeline geçilmesi gibi düzenlemeleri içeren torba yasanın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na sunulmasının Sistemin tüketiciye etkisini hesaplayan Enerji Bakanlığı, il bazlı tarifede fiyat yükseleceği için doğalgaz tüketiminin yüzde 15 azalacağını hesapladı. Düzenlemeye yönelik tepkilerde ısınmanın temel bir ihtiyaç olmaktan çıkacağı vurgulandı.

► Porsiyonlarınızı küçültün: Cumhurbaşkanı'nın eşi Emine Erdoğan ekonomik darboğazda olan halk kesimlerine tasarruf tedbirleri önerdi. Emine Erdoğan, "Küresel bir seferberlikle bireysel davranışlarımızı değiştirerek insanlığı içine düştüğü bu utançtan kurtarabiliriz. Gelin hep birlikte basit önlemler alalım. Alışverişe çıkmadan önce alınacaklar listesi hazırlayalım. Porsiyonlarımızı küçütelim" dedi.

► Soğan ekme yemeyi öğütlediler: İktidara yakınlığıyla bilinen medya da boş durmadı. Yeni Akit gazetesinin "Soğan ekme yerseniz... Çok kişi tarafından bilinmiyor" başlıklı haberi alay konusu oldu. Takvim gazetesinin manşete taşıdığı 'market' haberi ise "bu kadar da olmaz" dedirtti. Alışverişe tek başına ve tok karınla çıkılması gerektiğini söyleyen gazete haberinde "Yanınızda çocuklar olmasın" önerisi de bulundu. Haberde, "Büyük araba doldurmaya teşvik eder. Sepetten şaşmayın", "Cazip kokular yoldan çıkarmasın", "Ürünlere dokunmayın, sahiplik duygusu almaya zorlar", "İkramları geri çevirin. Dilinize değdiği an tuzağa düşersiniz", "Pahalı ürün göz hizasındadır. Yukarı ve aşağı bakın" ifadeleri yer aldı.

► Daha az ısının: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez de doğalgaz, elektrik ve akaryakıtta gelen zamlar için 'tasarruf' tavsiye etti. Vatandaşa evlerini daha az ısıtmaları tavsiyesi veren Dönmez, "Daha çok kullananların biraz daha tasarrufa riayet etmesini istiyoruz. Evlerimizde özellikle 1 derecelik sıcaklık değişikliği, yani 23 yerine 22 derecede evinizi ısıtmanın aylık faturanıza etkisi yüzde 7 olur" ifadelerini kullandı.

► Et bulamıyorsanız kuzu alın: BBP Genel Başkanı Mustafa Destici, TV100'de Pınar Işık Ardor'un canlı yayınlanan programına konuk oldu. Türkiye'deki son dönemde artan fiyatlarla ilgili konuşan Destici vatandaşa tasarruf önerisinde bulunurken kendi aldığı bir önlemleri şu ifadelerle anlattı: "Her mesele ekonomik... Ben kasaba gidip 100 liralık et almıyorum. Gidip kuzuyu kestiriyorum ya da toplu bir hayvanı oradan parçalayıp alıyorum. Şimdi buna dikkat ediyorum. Buna herkes dikkat edebilir." Destici gelen tepkilerin ardından, sözlerinin montajla kesildiğini iddia etti.

► Saray'ın günlük harcaması 8 milyon lira: Kamuda tasarruf tedbirleri genelgesi AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla yayımlandı. Buna göre, günlük gazete alımı yasaklandı, taşıt sayıları, 2023 sonuna kadar en az yüzde 20 oranında azaltılması kararlaştırıldı. Kamuya tasarruf genelgesi sunan Erdoğan Saray'ın harcamalarından tasarruf etmedi. Sayıştay raporlarına göre Saray'ın 2021'de günlük harcaması 8 milyon liraya dayandı. Bir yılda personele, 314,5 milyon lira, mutfak malzemelerine 5 milyon, kırtasiyeye 4 milyon lira harcayan Saray'ın "temsil ve tanıtma" giderleri 32,9 milyon lira oldu. Saray'ın 2020 yılı kamu zararı ise 2 milyar 800 milyon 541 bin 982 lirayı buldu.

Kötü yönettiklerini itiraf ediyorlar

Vatandaşa yüklenen tasarruf tedbirlerini 'komedi' olarak niteleyen İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Öner Günçavdı, "Bu komedi olarak nitelendirilecek tedbirler çaresizliğin göstergesi. Ekonominin şu anda gelmiş olduğu noktada vatandaşın arzuladığı refah düzeyini veremeyen bir iktidar, bu refahı vatandaşa veremediğini itiraf ediyor" dedi.

“AKP iktidarının temel makro ekonomik modeli refah yaratıcı bir model ya da üretime dayalı bir model değildir” diyen Günçavdı şu değerlendirmelerde bulundu: “Daha çok mevcudu dayatmaya yönelik, yeniden bölüşüme yönelik bir modeldir. Bunu uluslararası sermayenin de imkanlarıyla bugünlere kadar getirdiler. Ancak bu artık değişti.

Tüketen bir toplumdaki üreten bir topluma geçmek istiyorlar ama bu 1 günde 2 günde olmaz. Bunu yaparken de toplumdaki refah taleplerini de baskılamaya çalışıyorlar. Bunu yapabilmeleri çok mümkün değil. Çünkü bunun toplumsal yansımaları olacaktır. Bugüne kadarki model kırsal nüfusu şehirlere getirip, onları refaha ulaştırıp, esnaf yapmak, ticaret ve inşaat üzerinden onların refahını sağlamak üzerine kuruldu. Üretim temelli bir model yaptığınız zaman bunun sosyal sınıfları farklı olur. Temel problem sanayileşmeyi yaygınlaştıramaması ve bunun doğurduğu sınıfsal kesimleri geliştirememesidir.”

Bugün tasarruf konusunda söylenenleri şöyle düşünün: “Mevcut üretim kapasitesini kısa dönemde arttıramayız ama ülkenin dövize ihtiyacı var. Bu döviz sermaye hareketleri ile yeteri kadar gelmiyor. Sözüm ona onu ihracatla elde edecekler ama üreteceğin mal miktarı belli. Bizim gözlemlediğimiz olay içeride talebi kısım, dışarıya ihraç edebilecek mal ortaya koymak ve bunun ihracatı ile elde edilecek döviz Türkiye’ye çekebilmek. Rezervler de negatifte olduğu için ihracatçının gelirine de yüzde 25 en azından el koymaya amaçlayan bir iktidar var.”

Önce itibardan tasarruf edin

“İktidar, vatandaşa hayat pahalılığını yaşamak istemiyorsanız tasarruf yapın diyor” diyen Ekonomist Uğur Gürses de enflasyonun sorumluluğunun bir nevi halkın üstüne yıkıldığına vurgu yaptı. Yurttaş tasarruf önerisinde bulunan bir iktidarın öncelikle kendisinin tasarruf yapması gerektiğini hatırlatan Gürses, tüm sorumluluğu üzerinden atan iktidarın uyguladığı bu politikaların bir çözüm olmayacağına dikkat çekiyor.

OTOYOL, KÖPRÜ VE TÜNEL ZAMLARI YANDAŞA YARADI

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü; 1 Ocak 2022'den itibaren geçerli olacak otoyol, Boğaz Köprüleri ve Avrasya Tüneli geçiş ücretlerini açıkladı., Boğaz Köprülerinde geçiş ücretleri çift yönden tek yöne düşürüldü, geçen sene otomobiller için 13,25 TL olan geçiş ücreti 2022'de tek yön için 8,25 TL oldu böylece araç sahipleri toplam 16.50 lira ödemeye başladı. 15 Temmuz Şehitler ve Fatih Sultan Mehmet Köprüleri geçiş ücretleri çift yönlü uygulamaya konularak, daha az zam algısı oluşturulmaya çalışılmış olması AK Parti iktidarının acz içine olduğunu göstergesi olarak karşımızda durmaktadır.

Devletin İşlettiği Otoyollar Ve Köprüler

İzmir - Çeşme Otoyolu

İzmir - Aydın Otoyolu

15 Temmuz Şehitler Köprüsü (Eski adıyla Boğaziçi Köprüsü)

Çukurova Otoyolları (Adana Doğu Alın - Şanlıurfa kesimi)

Çukurova Otoyolları (Niğde - Mersin - Adana Batı Kesimi)

Fatih Sultan Mehmet Köprüsü

Avrupa Otoyolu (Mahmutbey - Edirne Kesimi)

Anadolu Otoyolu (Çamlıca İstasyonu - Akıncı Kesimi)

Gebze - Orhangazi - İzmir (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dahil)

**15 Temmuz Şehitler Köprüsü ve Fatih Sultan Mehmet
Köprüsü Geçiş Ücretleri**

Araç Sınıfı	Araç Tipi	Geçiş ücreti 2021	Geçiş ücreti 2022 (tek yön)
1.	Aks aralığı 3,20 m'den küçük iki akslı araçlar	13,25 TL	8,25 TL
2.	Aks aralığı 3,20 m ve 3,20 m.'den büyük UKOME kararı gereğince geçebilen ve geçemeyen her türlü iki akslı araçlar	17,00 TL	10,75 TL
3.	3 akslı her türlü araçlar	37,00 TL	23,25 TL
4.	4 ve 5 akslı her türlü araçlar	73,50 TL	46,00 TL
5.	6 ve yukarı akslı araçlar	97,75 TL	61,00 TL
6.	Motosikletler	5,25 TL	3,25 TL

Avrasya Tüneli'nde otomobil geçiş ücreti 2022 yılı boyunca her gün 05.00-23.59 saatleri arasında tek yönde 53 TL olarak belirlenirken; 00.00-05.00 saatleri arasında yüzde 50 indirimli olacak şekilde tek yönde 26.50 TL olarak netleştirilmiştir.

2022 Avrasya Tüneli geçiş ücretleri

Araç Türü	Geçiş Ücretleri 2021	Geçiş Ücretleri 2022	Geçiş Ücretleri 2022 (Gece)
Otomobil	46 TL	53 TL	26,50 TL
Minibüs	69 TL	79,50 TL	39,75 TL

Yavuz Sultan Selim Köprüsü için 2022 yılında, otomobiller için tek yönlü geçiş ücreti 19 TL olarak belirlendi. Fakat köprüye bağlanan yolların özel otoyol olduğunu ve Kuzey Marmara Otoyolu girişinde de ücret alındığını belirtmek gerekmektedir.

Osmangazi Köprüsü'nden geçiş ücreti 1 Ocak 2022 itibari ile 184.5 TL olarak belirlendi. Köprüden geçmek isteyen motosikletler 129 TL, minibüs ve ticari araçlar 295 TL, otobüsler 350 TL, kamyonlar 464.5 TL, TIR'lar 585 TL ödemek zorunda.

Özel Şirketlerin İşlettiği Otoyollar Ve Köprüler

Yavuz Sultan Selim Köprüsü (3. Köprü)

Kuzey Marmara Avrupa Otoyolu

Kuzey Marmara Anadolu Otoyolu

Avrasya Tüneli

Osmangazi Köprüsü

Menemen Aliğa Çandarlı Otoyolu

Ankara - Niğde Otoyolu

Vatandaş, Geçmediği Tünel, Otoyol Ve Köprülerin Parası Artık Ödemek İstemiyor

AK Parti iktidarı yap-işlet-devret modelini halkın çıkarına kullanmayan bir iktidar olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bütçeye ve vatandaşa ek yük getiren fahiş zamlar geri çekilmelidir. Vatandaş, geçmediği tünel, otoyol ve köprülerin parası artık ödemek istemiyor.

Ulaşım alt yapı hizmetleri kamu hizmeti olarak verilmelidir, özelleştirme ve yap-işlet-devret modeli ile şirketlerin kâr hırsı altında vatandaşlarımız ezilmektedir. Yapılan bu zamlar sadece araçları olanları ilgilendirmemekte, köprülere tünellere verilen dolar endeksli geçiş garantileri nedeniyle tüm vatandaşlarımız bundan etkilenmektedir.

AK Parti iktidarının gerekçesi ise yine; maliyet girdilerinin artması ve döviz kur farkı! Bu gerekçeler garabetin göstergesidir. Çünkü, vatandaşlarımızın döviz ile ne işi olduğunu, dolarla mı maaş alıyorsunuz sorularını yönelttiği iktidar diğer taraftan tüm vatandaşları ilgilendiren zamlara gerekçe döviz kur farkı kaynaklı olduğunu söylemektedir.

Yap-işlet-devret yöntemiyle yapılan ve devletin dolar üzerinden yüksek geçiş garantisi verdiği köprülere otoyollara yapılan fahiş zamlar vatandaşın cebini boşaltacak, geçiş garantisi nedeniyle Hazineye ek yük getirecek ve yandaş şirketlerin de kasasını dolduracaktır.

KUR KASIMDA 'REKABET' ETMEDİ

İktidarın değeri düşük TL ile kur avantajı sağlayıp cari açığı kapatma iddiası kasımda çakıldı. Ödemeler dengesi 3 ayın ardından açık verdi. Doç. Dr. Demirel, üretici maliyetlerindeki artışın kur avantajını sildiğine dikkat çekti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) kasım ayına ilişkin ödemeler dengesi istatistiklerini yayımladı. Veriler cari dengede 3 ay sonra yeniden açık verildiğini gösterdi. Cari denge kasım ayında 2,68 milyar dolar açık verdi. Kasım'da 12 aylık cari açık 14,3 milyar dolar oldu. Ekim ayında cari dengede 3,14 milyar dolarlık fazla kaydedilmişti. Ağustos ve Eylül aylarında da cari dengede fazla görülmüştü.

TCMB'nin değerlendirmesine göre kasım ayın ödemeler dengesinin açık vermesinde, hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin bir önceki yılın Kasım ayına göre 794 milyon dolar artarak 1,92 milyar dolara yükselmesi ve ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 385 milyon dolar azalarak 3,48 milyar dolar olarak gerçekleşmesi etkili oldu.

Kaynağı Belirsiz Parada Dikkat Çeken Artış

Verilerde net hata noksandaki yüksek fazla dikkat çekti. Net hata noksan 4,46 milyar dolarla tarihin en yüksek ikinci fazlasını kaydetti. Bu kalemden 2020'nin kasım ayında 4,57 milyar dolarla rekor fazla gerçekleşmişti. Net hata noksandaki artışta Varlık barışının etkili olduğu düşünülüyor. Net hata noksan, ödemeler dengesinde kaynağı belirsiz paraları temsil ediyor.

TÜİK'in kasım ayı verilerine göre kasım ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,9 artarak 5 milyar 54 milyon dolardan, 5 milyar 402 milyon dolara yükseldi.

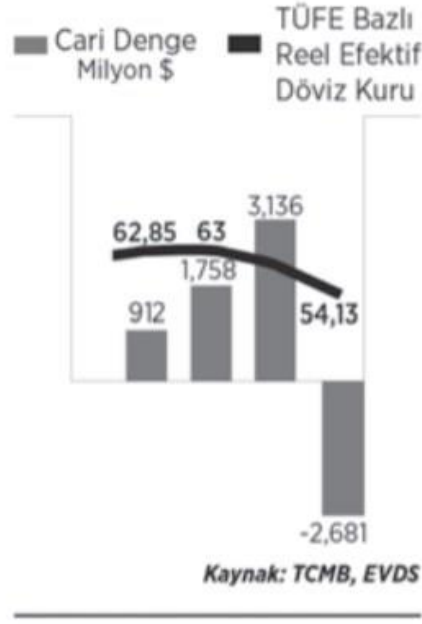
İhracat kasımında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 33,7 artarak 21 milyar 506 milyon dolar, ithalat yüzde 27,3 artarak 26 milyar 908 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Kur Avantajı Silindi Talep Durdu

"İhracatımızın 'şahlandığı' yılda Kasım da 2,6 milyar dolarlık cari açık oluşması pek iyi olmadı" diyen Doç. Dr. Baki Demirel, ödemeler dengesindeki cari açığın nedenini üç maddede anlattı.

İlk olarak salgın nedeniyle ertelenen talebinin yılsonuna doğru azaldığını kaydeden Demirel, üretici maliyetlerindeki artışın kur avantajını sildiğini ve dış ticaret yapısının kur avantajına dayalı politikaya uygun olmadığını belirtti:

Yaz aylarında salgının etkileri hafifleyince insanlar ertelenmiş alışverişlerini gerçekleştirdiler. İhracatta da bu talep artışının etkileri görüldü. Eylül, ekimdeki ticari fazlanın nedeniydi buydu. Aylar ilerledikçe talep azalmaya başladı. İhracatı belirleyen en önemli faktör de fiyattan önce taleptir.

Üretici maliyetleri çok yükseldi. TÜİK'in açıkladığı verilere göre yüzde 80'e yakın bir maliyet enflasyonu olduğunu görüyoruz. Doların TL karşısındaki değeri de yüzde 80 civarında arttı. TL'nin değer kaybetmesinin rekabetçi etkisi enflasyonla birlikte ortadan kayboluyor.

Ülkenin üretim yapısına bakıldığında da satılan mallar emek yoğun ve düşük teknoloji mallar ve bu malların dış ticaretinde de rekabet çok. Enflasyon artınca rekabetçilik de azalıyor. Aralıkta üretici maliyetlerindeki artış yüzde 19'u aştı. Aralıkta daha yüksek bir cari açıkla karşılaşacağız. Önümüzdeki yıl için de ABD ve Avrupa'nın enflasyon korkusu dış talebi olumsuz etkileyecektir.

Ekonomi yönetiminin politikalarını eleştiren Demirel "Dış talebe bağlı olarak ekonomiyi büyüteceğiz, cari fazla verip enflasyonu azaltacağız, finansal istikrarı sağlayacağız politikası işe yaramayabilir. Rekabetçi kur söyleminin kendisi hatası. Rekabetçi kur ancak yüksek teknoloji mallar ihracat edilirse bir miktar kur avantajı kullanılabilir. Ama öteki türlü yoksullaştıran büyüme olur" ifadelerini kullandı.

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ AÇIKLADI: ZAYIF TL FIRSAT YARATTI, TVF ŞİRKETLERİ DE MASADA

Abu Dabi yatırım fonu başkanı Al Suwaidi, Financial Times'a yaptığı açıklamada, zayıf TL'nin kendileri için fırsat yarattığını, Türkiye Varlık Fonu bünyesindeki şirketler için de görüşme yaptıklarını söyledi.

Abu Dabi Kalkınma Holdingi (ADQ) Yönetim Kurulu Başkanı Mohamed Hassan Al Suwaidi, Türkiye'deki yatırım hazırlıkları ile ilgili İngiliz Financial Times (FT) gazetesine dikkat çeken açıklamalarda bulundu.

TL'deki zayıflığın fırsatlar sunabileceğine dikkat çeken Al Suwaidi, "Eğer uzun vadeli bakarsanız, Türkiye'de varlık satın almak için harika bir zaman" dedi.

Zayıf TL nedeniyle Türkiye'de satın alma yapmak için 'harika bir zaman' olduğunu belirten Al Suwaidi, Türkiye Varlık Fonu ile bir dizi fırsatla ilgili görüşme halinde olduklarını, TVF bünyesindeki şirketlerin de masada olduğunu söyledi.

TL'nin serbest düşüşte olduğu, kriz uyarılarının arttığı ve çok az yabancı yatırımcının yatırım yapmaya gönüllü olduğu bir dönemde Abu Dabi kamu yatırım fonu tarafından Türkiye'ye milyarlarca dolarlık yatırım sözü verildiğini hatırlatan FT, fonun Türkiye'de şu an yatırım peşinde olduğunu, finans, lojistik ve gıda sektörlerinin ön planda bulunduğunu aktardı.

Suwaidi, "Sizi dahil edebilecekleri ya da bir platform geliştirebileceğiniz atıl varlıkları var, birlikte birkaç şeye bakıyoruz" dedi.

Abu Dabi Velihaht Prensi Şeyh Muhammed bin Zayid Al Nahyan'ın Türkiye'yi ziyaret ettiği 2021 yılı Kasım ayı, TL'nin 2001 krizi sonrasındaki 20 yılda en sert değer kaybı yaşadığı ay olarak tarihe geçmişti. Dolar/TL kuru kasımda yüzde 40,3 oranında artmıştı.

10 Milyar Dolarlık Fon Ayrıldı

Abu Dabi Kalkınma Holdingi Yönetim Kurulu Başkanı Mohamed Hassan Al Suwaidi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Abu Dabi Velihaht Prensi Şeyh Muhammed bin Zayid Al Nahyan'ın 24 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da imzaladığı işbirliği anlaşmalarının ardından basın mensuplarına açıklamalarda bulunmuştu.

Al Suwaidi, "Birleşik Arap Emirlikleri Türkiye'de yatırım yapmak üzere 10 milyar dolarlık bir fon ayırmıştır." demişti.

Katar da 'Fırsatları Bekliyoruz' Demişti

Katar Dışişleri Bakanı da 6 Aralık'ta Türk mevkidaşı Mevlüt Çavuşoğlu ile yaptıkları ortak basın toplantısındaki açıklamasında "Türkiye'deki ekonomik durumu yakından izliyoruz. Türkiye'deki ekonomik sorunlardan ortaya çıkacak fırsatları dört gözle bekliyoruz" demişti.

TVF Bünyesinde Hangi Şirketler Var?**28 Şirket, 2 Lisans, Taşınmazlar...**

TVF, 7 farklı sektörden 28 şirket, 2 lisans ve taşınmazlardan oluşan varlık portföyüne sahip.

Söz konusu şirketler ve lisansların isimleri şöyle:

Finans sektörü: Ziraat Bankası, HalkBank, Vakıfbank, Borsa İstanbul, Türkiye Sigorta, Türkiye Hayat Emeklilik

Ulaştırma ve lojistik sektöründeki şirketler: Türk Hava Yolları, PTT, İzmir Alsancak Limanı, Türkiye Denizcilik İşletmeleri

Enerji sektörü: Botaş, Türkiye Petrolleri, TVF Enerji, TVF Rafineri ve Petrokimya

Şans oyunları sektörü: Nakit Karşılığı Şans Oyunları Lisansı, At Yarışı Düzenleme ve Bahis Kabul Etme Lisansı

Teknoloji ve telekom sektörü: Turkcell, Türksat, Türk Telekom, Platform Ortak Kartlı Sistemler AŞ

Tarım ve gıda sektörü: Çaykur, Kayseri Şeker, Türk Şeker

Madencilik sektörü: Eti Maden, TVF Maden

Fon, Haziran 2020'de yaptığı açıklamayla, İsveçli Telia'nın yüzde 24'lük hissesini satın alarak Turkcell'in kontrolünü eline aldığını duyurmuştu.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi projesine de yatırım yapan TVF'nin portföyünde Türkiye genelinde 46 adet taşınmaz bulunur.

TÜRK SANAYİSİ KELEPİRE DÖNDÜ, YABANCILAR 22 MİLYARA 50 ŞİRKETİN SAHİBİ OLDU!

Türkiye ekonomisinin, sanayisinin geleceği dinamitlenerek yok edilmek isteniyor.

Üç ayda üç ekonomik model değiştiren iktidar şimdi de Heterodoks politikaya geçiş yaptı! İktidar susuzluktan kurumuş bataklıkta gözü patlayan kurbağa misali bir dolar için ihracatçıdan inşaatçıya varana kadar kimi bulursa saldırıyor. Yabancılar yok fiyatına ülkenin sanayi şirketlerini, imalatçıları satın alırken, Avrupa'nın küçük şehir devleti Lüksemburg bile Rekabet Kurulu onayıyla 10 Türk şirketinin sahibi oldu.

Rekabet Kurumu'nun (RK) 2021 Yılı Birleşme-Devalma-Satın Alma Raporu ülke ekonomisinin ve sanayisinin vahim bir şekilde hızla el değiştirdiğini ortaya koydu.

İktidar ne yaptığını ne yapacağını bilmez halde. Bir yandan 23 yıl önce yürürlükten kalkan uygulamayı devreye sokarak ihracatçının dövizine el koyuyor diğer yandan yabancılara vatandaşlık satmak için Türk lirasını tedavülden kaldırıp, doları ulusal para konumuna getiriyor. Şimdi de 'Heterodoks ekonomi politikalarına geçiyoruz' diyerek, her alanda kuralsızlığın yürürlüğe girdiğini, ekonominin keyfi şekilde yönetileceğini ilan ediyor. Anlaşılan yatırım, üretim, ihracat, istihdam ve cari fazla hedefli Türkiye Ekonomi Modeli uygulamadan kalktı.

Ticari ve yatırım kredisi faizleri yüzde 30'a dayandı. Yerli yatırımcı bırakın yatırım yapmayı işletmesinin yarın ayakta kalıp kalamayacağını düşünürken, kur artışlarıyla kelepere dönüşen yerli sanayi şirketleri, imalat sanayii kuruluşları, enerji tesisleri adeta yabancılar tarafından kapışılıyor. RK'nin 2021 yılı birleşme-devralma-satın alma onaylarına göre yurtiçi ve yurt dışında faal toplam 309 şirket için işlem yapıldı.

Türkiye’de kurulu 125 şirketin 7’si özelleştirme yoluyla 118’i hisse satışıyla el değiştirdi. Bunların 50’si doğrudan 1’i özelleştirmeyle olmak üzere 51’ini yabancılar aldı. Lüksemburglu yatırımcılar 10 Türk şirketini satın alıp ilk sıraya yerleşirken, 6 şirketi Amerikalılar, 5 şirketi İngilizler satın almış. Avusturya, Hollanda, Japonya yatırımcıları 3’er şirket, İsviçre, Çin, Almanya, Belçikalı yatırımcılar 2’şer, 12 farklı ülke yatırımcısı ise 1 Türk şirketini satın almış. Yabancıların aldığı bu şirketler, imalat sanayiinden elektrik üretim ve dağıtımına, enerji şirketlerine, kimyasal madde üreticilerine, plastik ambalaj ve paketlenme tesislerine, ilaç ve eczacılık ürünleri üretenlere, finansal hizmet kuruluşlarına ve perakende ticaret zincirlerine kadar yayılıyor. Dolarlarını çantasına koyup gelen yabancı sermayedar ve yatırımcılar, ulusal sermayenin yatırımlarıyla kurulup yıllardır faaliyette bulunan, istihdam ve ihracat yaratan, ülke ekonomisinin ve sanayisinin can damarlarını oluşturan şirketlerin yeni sahipleri oluyor. Yabancıların 50 şirketi satın almak için ödedikleri para sadece 22 milyar TL! İktidar bilerek ve isteyerek uyguladığı temelsiz ve kurlsız politikalarla kamu kuruluşlarını, ulaşım, enerji, iletişim altyapısını, limanları yabancı sermayeye satarak ülkenin en stratejik kuruluşlarını elden çıkartırken, aynı politikalarla ülkemizin önde gelen köklü özel şirketlerini, imalat sanayiini neredeyse bedavaya yabancılara altın tepside sunuyor.

Bu Heterodoks ekonomi politikası değil, yerli ve ulusal sanayiye yok etme, ülke ekonomisinin hayat damarlarını kesme, ülkeyi topyekûn yoksullaştırarak üç-beş dolar uğruna yabancılara teslim etme politikasıdır. Ancak iktidar şunu bilmelidir ki; kesintisiz ve organize şekilde yürütülen bu bilinçli kötülük modeline Türkiye ve 84 milyon teslim olmayacaktır. Millet, bu hevesleri ‘iradesi ve direnciyle’ boşa çıkartacaktır.

BATAKLIK PROJESİ!

AKP’li Güngören Belediyesi, İBB’nin “İlk depremde felaket yaşanır” diye uyarmasına rağmen ve neredeyse bataklık olan araziye tam 72 milyon TL’ye konut projesi inşa edecek. AKP’li belediye 96 daire ve 9 dükkânı satıp para kazanacak.

İstanbul’daki AKP’li Güngören Belediyesi göz göre göre ve tüm uyarılara rağmen faciaya davet çıkararak bir projeye imza atacak. Güngören Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin (İBB) hazırladığı raporlara ve uyarılarına rağmen neredeyse bataklık denebilecek bir arazi üzerine “Semt Güngören” adı altında konut projesi inşa edip, 96 daire ve 9 dükkân satarak para kazanmayı planlıyor.

Güngören Belediyesi, önce Gençosman Mahallesi’ndeki 6 bin 402 metrekare büyüklüğündeki arazinin imar planlarını değiştirdi. Arazinin statüsü, ‘belediye hizmet alanı’ndan ‘ticaret ve konut alanı’na dönüştürüldü. Ardından da Belediye Meclisi toplantısında, bu arazi üzerine bir konut projesi inşa edilmesine ve yapılacak dairelerin satılmasına yönelik bir teklif getirildi. Teklif, 2021 yılının Eylül ayındaki oturumda AKP’li ve MHP’li meclis üyelerinin oy çokluğuyla Belediye Meclisi’nden geçti.

Söz konusu teklifte, 9 katlı olması planlanan konut projesinin hayata geçirilme gerekçesi “Yatırım bütçelerine katkı sağlamak ve kaynak oluşturmak” diye açıklandı.

Milyonlarca Liralık İhale Düzenlendi

Bu gelişmenin ardından da AKP’li Güngören Belediyesi konut projesi inşa etmek için ışık hızıyla ihaleye çıktı. Güngören Belediyesi, 4 Ekim 2021 tarihinde “Gençosman Mahallesi 560 ada 3 Parsele Ait Bina Yapım İş” adı altında bir ihale düzenledi. İhaleyi de 72 milyon 861 bin TL teklif veren Traton Yapı Limited Şirketi’nin aldığı açıklandı.

İlk Depremde Felaket Yaşanır

Ancak İBB, Güngören Belediyesi’nin konut projesi yapmasının önünü açan imar planı değişikliğine karşı dava açtı. İmar planının değişikliğine karşı çıkan İBB’nin yaptığı çalışmalar ve hazırladığı rapor ise bu projenin tehlikeli olduğunu ortaya koyuyor. İBB Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü’nün yaptığı çalışmalara göre, konut projesi yapılacak arazi gevşek bir zemine sahip. Bu nedenle alan “zemin sıvılaşması ve heyelan” riski taşıyor. Ayrıca arazinin yeraltı su seviyesi, yüzeye çok yakın. Bu da projenin hayata geçirilmesi durumunda, olası bir depremde büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği anlamını taşıyor.

Yapılan çalışmalara göre, yüzölçümü olarak İstanbul’un en küçük ilçesi olmasına rağmen, yapı ve nüfus yoğunluğu bakımından İstanbul’un en yoğun ilçesi olan Güngören, beklenen olası depremde büyük risk teşkil eden ilçeler arasında. Buna rağmen bu araziye hem de çevredeki binalarının kat sayısının çok üzerinde olacak şekilde 9 katlı bir konut projesi yapılması, geri dönüşü olmayan sonuçlar doğurabilir. Sonuç olarak yapılması planlanan konut projesi, arazide yeraltı su seviyesinin yüzeye yakın olması, gevşek bir zemine sahip olması, deprem anında sıvılaşma ve heyelan tehlikesi bulunması gibi nedenlerden dolayı pek çok risk ve tehlike barındırıyor.

Araziyi Bakanlık Bedelsiz Vermiş

Güngören Belediye Meclisi'nin CHP'li üyesi Alaeddin Aktay, BirGün'e yaptığı açıklamada belediyenin müteahhitlik yaparak konut projesi inşa etmesinin ve bu şekilde para kazanmasının yanlış olduğunu vurgulayarak şunları söyledi:

“Güngören Belediyesi bu arsayı da bakanlıktan bedavaya almıştı. Konut projesinin yapılacağı alan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından rezerv konut alanı ilan edilmişti. Yani kentsel dönüşüm için kullanılması ve yoksul insanlara konut yapılması için rezerv konut alanı ilan edildi. Ancak projede daireler yaklaşık 2 milyon TL'ye satışa çıkarıldı ve belediye lüks konut yapıp para kazanacak. Belediye kâr amaçlı iş yapamaz. Belediye resmen müteahhitlik yapıyor.”

BİR İHALE DAHA 'YABANCI'YA GİTMEDİ

Kamuoyunda, “Okçuluğa olan ilgi ve sevgisi” ile tanınan AKP'li Mehmet Tahmazoğlu yönetimindeki Gaziantep Şahinbey Belediyesi, yüksek maliyetli harcamalarına bir yenisini daha ekledi. İdarenin, ilçede açılması planlanan millet kıraathaneleri için Diyanet Vakfı'na ait matbaadan 891 bin 154 TL'lik kitap alacağı ortaya çıktı. İhale kapsamında Necip Fazıl Kısakürek, gerici Yeni Akit yazarı Mustafa Armağan ve Yavuz Bahadıroğlu gibi isimlerin kitaplarının alınacağı bildirildi.

AKP'li belediyenin, “Millet Kıraathaneleri için Kitap Alım İşi” ihalesi 18 Kasım 2021 tarihinde düzenlendi. İhale kapsamında yedi şirket doküman satın alırken ihaleye beş şirket teklif verdi. Şahinbey Belediyesi, ihaleye teklif veren dört şirketi çeşitli gerekçelerle eledi. Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, dört şirketin saf dışı bırakılması ile ihalede rakipsiz kaldı. İhale kapsamında AKP'li Şahinbey Belediyesi ile Türkiye Diyanet Vakfı arasında 22 Aralık 2021 tarihinde sözleşme imzalandı. Sözleşme bedeli kayıtlara, 891 bin 154 TL olarak geçti. Kitapların, 31 Mart'a kadar belediyeye teslim edileceği belirtilirken kitap listesinde dikkat çeken yazarlar yer aldı.

Dikkat Çeken İsimler

İdarenin Diyanet Vakfı matbaasından kitaplarını alacağı yazarlardan bazıları şöyle kaydedildi:

- Necip Fazıl Kısakürek, 2 bin 25 adet
- Mustafa Armağan, 165 adet
- Yavuz Bahadıroğlu, 390 adet
- Fatih Duman: 510 adet

İhale Etik Değil

Kitap listesinde, “AKP döneminde parlayan” ve iktidara yakınlığı ile bilinen birçok ismin bulunduğunu vurgulayan Şahinbey Belediyesi CHP Meclis Üyesi Uğur Kalkan, “Atatürk'e hakaretleriyle ünlü Yavuz Bahadıroğlu ve Mustafa Armağan da kitap sayısı bakımından kendilerine üst sıralarda yer bulmuşlar” dedi. Kalkan, ihalenin etik dışı unsurlar barındırdığını savunarak, şunları söyledi: “Bir ihalede beş katılımcının dört tanesi eleniyorsa etik olarak ihaleyi iptal edip, yeniden yaparsınız. Kendi meclis üyelerini kitap fuarında Armağan etkinliğinde içeri aldirtmayanların yaptığı bu ihaleye şaşırmadım.”

Okçuluk Tesisine Milyonlarca Lira

Ücretsiz patates dağıtımı sırasında yaşanan izdihamla akıllarda kalan Şahinbey ilçesine, belediye bütçesinden 57,7 milyon TL'lik okçuluk tesisi yapılacak. İhalesi tamamlanan tesis, 2023 yılında hizmete açılacak.

YANDAŞSAN RAHAT VATANDAŞSAN ZOR**Bir ihalenin adresi daha yandaşlar...**

AKP Milletvekili Aday Adayı olan Yunus Barik'in şirketi belediyelerden milyonlarca liralık araç kiralama, kanalizasyon gibi birçok ihale aldı. Şirket, son 10 yılda kamudan 147 milyonu TL'yi aşan 53 ayrı ihalenin sahibi.

AKP Sakarya Milletvekili Aday Adayı olan Yunus Barik'in şirketi 2011 ile 2021 yılları arasında kamudan 53 ayrı ihale aldı. Bu ihalelerin toplam bedeli ise milyonlarca lirayı buluyor. Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre İstanbul'daki AKP'li Çekmeköy Belediyesi'ne bağlı Fen İşleri Müdürlüğü, 9 Kasım 2021'de “İş Makinesi Kiralama İşi” adı altında ihaleye çıktı. 3 Ocak 2022'de açıklanan sonuç ilanına göre ihaleyi 2 milyon 960 bin TL teklif veren CYB Mühendislik İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi aldı.

10 Yılda 53 İşi Kaptı

İhaleyi alan CYB Mühendislik İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, 2011'den bu yana AKP'li belediyelerden birçok ihale aldı. Şirket 2011'den bu yana kamu işlerinden 53 ihale aldı. Şirket kanalizasyon, yağmursuyu, içmesuyu hattı yapımı, taşıt, iş makinası, otobüs, minibüs ve servis kiralama işleri adı altında AKP'li belediyelerinden sayısız ihale aldı. Tavşanlı Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü, Konyaaltı Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü, Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Adapazarı Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir, Çatalca Belediyesi gibi pek çok belediye şirkete para akıttı. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yer alan bilgilere göre şirketin sahibi Cemil Barik ve Yunus Barik. 2015'te AKP Sakarya Milletvekili Aday Adayı Yunus Barik'in şirketi kamudan 2011 ile 2021 yılları arasında 53 ayrı ihale aldı. Bu ihalelerin toplam bedeli ise 147 milyon 712 bin TL'yi buluyor.

200 Dönümlük Arazi AKP'linin

CHP Aksaray İl Başkanı Ali Abbas Ertürk, Demokrat Parti Aksaray İl Başkanı Servet Ceylan ve Gelecek Partisi Aksaray İl Başkanı Muhammet Dilmaç, dün yaptıkları basın açıklamasında AKP'lilere verilen ihalelere dikkat çekti. CHP Aksaray İl Başkanı Ali Abbas Ertürk, "200 dönümlük bir arazi Tolgahan ve Alparslan Öztürk isimli 2 kardeşe tahsis edilmektedir. Alparslan Öztürk, AKP'nin Grup Başkanvekilliğini yapan ve halen AKP Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün siyasi çalışmalarında yer alan ve AKP'nin eski il yönetim kurulu üyesidir, diğeri de onun kardeşi. Bu arsanın 2022 yılı mali değeri 27 milyon 654 bin 663 lira" dedi.

İHALELER HEP YANDAŞA AKIYOR

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın anne ve babası için okul yaptıran Kuzu ailesinin şirketine AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi, 22 milyon TL'lik ihale verdi. Erdoğan ailesine yakınlığıyla bilinen şirket, son 10 yıllık dönemde 3 milyar 865 milyon TL değerinde 27 ayrı dev ihale aldı.

AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi, AKP'ye yakınlığıyla bilinen bir şirkete daha milyonlarca liralık ihale verdi. Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BUSKİ), 21 Aralık 2021 tarihinde "BUSKİ İçmesuyu - Atıksu Arıtma Tesisleri ve Çamur Yakma Tesisi İşletme - Bakım Hizmetleri Alımı İşi" adı altında bir ihale düzenledi.

AKP'li belediye ihaleye çıkılan iş için 18 milyon 186 bin TL yaklaşık maliyet hesaplandı. Ancak, ihalenin yaklaşık maliyetin milyonlarca üstünde teklif veren Siirt merkezli Kuzu Toplu Konut İnşaat Anonim Şirketi'ne verildiği açıklandı. Şirket ihaleyi tam 22 milyon 799 bin TL'ye aldı.

Yine Pazarlık Usulü

Milyonlarca liralık ihale, Kamu İhale Kanunu'nun "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların" ortaya çıkması durumunda kullanılması gereken tartışmalı 21/B maddesinde düzenlenen pazarlık usulüyle yapıldı. Bu ihale maddesi, uzun yıllardır adrese teslim ihale olarak yorumlanıyor.

Emine Erdoğan'a Jest!

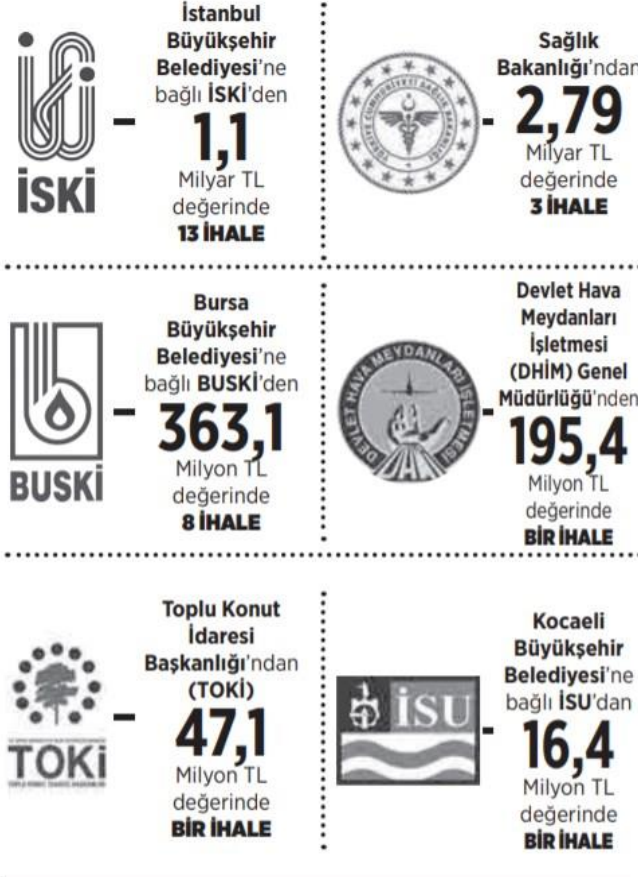
Şirket, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'a 2013 yılında iki jestte bulundu. Kuzu Grubu'nun Siirt'te yaptırdığı iki okula, Emine Erdoğan'ın annesi Hayriye Gülbaran'ın ve babası Cemal Gülbaran'ın isimleri verildi. 2020 yılında da Gökçen Kuzu'nun oğlu Yusuf Kuzu'nun doğa harikası Riva'da kıyı şeridinde havuzlu villa yaptığı ortaya çıkmıştı. Sahile kadar kat kat beton bloklardan duvar ören Kuzu yan parseldeki yeşil alanı çevirerek duvar inşa etti. Bölge sakinlerinin arsadaki çalışmaları ilgili kurumlara şikâyet etmesi üzerine duvar yıkıldı.

İktidara Yakın

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin ihale verdiği Kuzu Toplu Konut İnşaat Anonim Şirketi de aslında kamuoyunun yakından tanıdığı bir şirket. Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'ne (MERSİS) göre, AKP'ye yakınlığıyla bilinen şirketin yönetiminde Güven Kuzu, Özen Kuzu ve Gökçen Kuzu yer alıyor. Şirketin Yönetim Kurulu Üyesi Güven Kuzu, Erdoğan ailesine yakınlığı ile biliniyor. Kuzu, 2003'te Siirt'te yenilenen seçimle milletvekili seçilen Erdoğan'a desteğini açıklayarak, "Siirt halkı Erdoğan'a sahip çıkacaktır. Bütün sivil toplum örgütleri bir araya gelerek, Erdoğan'ın aday olmasını destekledik" demişti.

Milyarlarca Lira Kazandı

İhaleyi alan şirketin kamudan aldığı ihaleler de dudak uçuklatacak cinsten. Şirket 2012 ile 2022 yıllarını kapsayan sadece son 11 yılda kamudan toplam 3 milyar 865 milyon 566 bin TL değerinde 27 ayrı dev ihale aldı. Şirketin kamudan aldığı ihale sayıları ve ihale bedelleri ise şöyle:

İŞÇİNİN ALINTERİNİ KULÜPLERE AKITTILAR

Yönetiminin tamamı AKP döneminde İBB'de yöneticilik yapan isimlerden oluşan TÜRASAŞ'ın, mevzuata aykırı bir biçimde işçilerin maaşından her ay kesinti yaparak spor kulüplerine para aktardığı ortaya çıktı.

Cumhurbaşkanı Kararı ile 3 Mart 2020 tarihinde TÜDEMSAŞ, TÜLOMSAŞ ve TÜVASAŞ birleştirilerek kurulan Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii'nin (TÜRASAŞ) mali hesaplarında yapılan incelemeler, mevzuata aykırı uygulamaları açığa çıkardı.

Kaynaktan Kesinti

2020 yılına yönelik mali denetimler kapsamında TÜRASAŞ'ın mali hesapları mercer altına alındı. İdarenin mali hesaplarını inceleyen Sayıştay denetçileri, işçi maaşlarından kesinti yapıldığını tespit etti. Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası ile TÜRASAŞ arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi'nde, "Spor Yardımı" başlıklı bir madde bulunduğu anlaşıldı. Maddenin, "Kuruluşumuzu temsil eden ve 1 Haziran 1975 tarihinden önce kurulan mahalli Demirspor kulüplerine maddi destek sağlamak üzere işçilerin aylık ücretlerinden her ay spor yardımı olarak 10 TL kesinti yapılır" ifadesini içerdiği bildirildi. İdarenin, bu maddeye dayanarak işçi ücretlerinden, "Kaynakta kesinti yapılmak suretiyle" spor kulüplerine aktarımda bulunduğu belirtildi.

Kanuna Aykırı

Denetçiler, Toplu İş Sözleşmesi gereği işçiden yapılan kesintinin kanunun emredici hükümlerine aykırılık teşkil ettiğini vurgulayarak, personelin maaşından kesinti yapılmaması konusunda idareyi uyardı. Kanuna aykırı uygulamanın TÜRASAŞ, TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ ve TÜDEMSAŞ'ın 1 Ocak 2020-30 Temmuz 2020 tarihlerini kapsayan hesap ve işlemlerinde de mevcut olduğu ifade edildi.

Onaysız Yapılamaz

Mevzuata aykırı uygulamaya yönelik konuşan CHP Milletvekili Utku Çakırözer, "Anadolu'da spor kulüplerimizin yaşaması önemlidir. Ama emekçilerimizin izni ve onayı olmadan maaşlarından böyle kesintiler yapılmamalıdır. Sadece istekleri doğrultusunda yapılmalıdır" dedi. TÜRASAŞ'ın, "İBB'den ayrılan bürokratlara dolgun maaşlı koltuk

bulmak için” kurulduğunu savunan Çakırözler, “İlle de bir kesinti yapılacaksa, TÜRASAŞ’ın milyonlarca liralık bütçesinden yapılmalıdır” diye konuştu.

Yönetimde tanınmış isimler

TÜRASAŞ’ın yönetiminde yer alan isimlerin AKP idaresindeki İBB’de görev üstlenen kişilerden oluşması dikkati çekiyor. İdarenin yönetiminde yer alan isimler ve kariyer öyküleri ise şöyle sıralanıyor:

- 1995 yılı itibarıyla İBB’ye bağlı şirketlerde yöneticilik yapan İrfan İşpir, 2018 yılında ayrıldığı Metro A.Ş.’nin ardından 2020 yılında atandığı TÜRASAŞ’ta Genel Müdür Yardımcısı.
- 2005 yılında İBB Ulaşım Daire Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü’nde göreve başlayan ve çeşitli İBB iştiraklerinde yöneticilik yapan Murat Baştor, TÜRASAŞ’ta Yönetim Kurulu Üyesi.
- 2002’de İSKİ’ye giren Ömer Abdullah Karagözoğlu, Temmuz 2020 itibarıyla TÜRASAŞ’ta Yönetim Kurulu Üyesi.
- 2014’te İBB Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Yapı İşleri Müdürü olarak atanan Enver Mamur, 2021’de kapısından girdiği TÜRASAŞ’ta Yönetim Kurulu Üyesi.

Dönem Zararı 109 Milyon TL

Usulsüz işe alım iddiaları ile gündeme gelen TÜRASAŞ’ın mali tabloları da kısa bir dönem önce gündeme geldi. Şirketin kurulduğu yıl 33 adet lokomotifin ve 86 adet yük vagonunun bakımını, onarımını ve revizyonunu üstlendiği, dönem zararının ise 109 milyon 700 bin TL olduğu tespit edildi. Ayrıca Sayıştay raporlarına göre; TÜRASAŞ’ta yapılmayan işler için şirketlere milyonlarca lira ödendi. Hatalı uygulamalar sonucunda kurum, yüklü bir tazminat ödeme riskiyle karşı karşıya bırakıldı.

DOSYALAR TOZLANDI YARGIDAN SES YOK

Millet İttifakı belediyelerine baskı artarken Gökçek dönemini konu alan 40’a yakın suç duyurusu için adım atılmadı. Gökçek, 2,8 milyar TL’lik kamu zararının anlatıldığı dosyalara ilişkin ifadeye dahi çağırılmadı.

Toplam 23 yıl yürüttüğü Ankara Büyükşehir Belediye (ABB) Başkanlığı görevinden herhangi bir gerekçe açıklanmaksızın el çektilen Melih Gökçek’e yönelik suç duyuruları için halen bir adım atılmadı. Gökçek, hakkında savcılığa yolsuzluk iddiasıyla ulaştırılan 40’a yakın suç duyurusu için ifadeye bile çağırılmadı.

ABB’nin Melih Gökçek döneminde gerçekleştirdiği işlemler, yeni ABB yönetimi tarafından mercer altına alındı. Denetimler, adrese teslim ihaleler ile belirli kişi ve kurumlara sağlanan ayrıcalıkları gün yüzüne çıkardı. Gökçek hakkında savcılığa iletilen yalnızca altı suç duyurusuna konu kamu zararı toplamının 2,8 milyar TL olduğu öğrenildi.

Kamu Kaynakları Rant İçin Kullanıldı

Gökçek hakkında savcılığa ulaştırılan suç duyurusu dosyaları adeta tozlandı. Henüz hiçbir dosya için soruşturma izni alınamazken soruşturma izni alınamayan bazı dosyalar için Danıştay’a itiraz başvurusunda bulunulduğu öğrenildi. Savcılığa bildirilen ve Gökçek döneminde kamu kaynaklarının rant amaçlı kullanıldığı şüphesi uyandıran bazı işlemler şöyle sıralandı:

- Ankara’da teleferik yapımını üstlenen şirkete, usulsüz iş artışı ile haksız süre uzatımı sağlandı. Yüklenici firmanın ihale dosyasını önceden ele geçirdiği de öne sürülürken şirkete iş artışları ile birlikte toplam 43 milyon TL ödeme yapıldığı belirtildi.
- 2012 yılında 9 milyon TL’ye özelleştirilen ABB iştiraki BEL-YA şirketinin ederinin, 26,7 milyon TL olduğu tespit edildi. Özelleştirmeden sonra da şirkete belediye bütçesinden milyonlarca lira aktarıldığı belirlendi.
- Osmanlıspor’a 25 yıllığına bedelsiz devredilen Yenikent Stadı için belediye bütçesinden bir yılda 2 milyon TL harcandı.
- Belediye iştiraki Anket A.Ş.’ye manuel terapist olarak alınan Moldova uyruklu Ana A.’nin başkanlık konutunda görevlendirildiği belgelendi. Aylık 3 bin 800 TL maaşla çalışan Ana A, Gökçek istifa etmeden bir ay önce başkanlık konutundan şirkete gönderildi.
- Kamuya ait bir taşınmaz, bilinçli ve planlı şekilde alınan meclis kararları ve imar değişiklikleri ile FETÖ mensuplarına hukuka aykırı şekilde verildi.
- ANFA’nın 2015 yılında 1,7 milyar TL’ye ihale ettiği bir işte belediye, 576 milyon TL zarara uğratıldı.

- Tatlar Arıtma Tesisleri'nin yenilenmesi gerekçesiyle ABB Meclisi'nden toplam 536 milyon TL borçlanma yetkisi alındı ancak bu para alakasız başka işler için kullanıldı.

Bir An Evvel Hesap Sorulmalı

CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, "Ankaralıların parasını FETÖ'ye ve eşine dostuna peşkeş çeken Melih Gökçek'ten artık hesap sorulmalıdır" dedi. Melih Gökçek'in henüz görevdeyken kullandığı, "Cemaate hayır işi için diye verdiğim yerler nedeniyle pişmanım" sözünü hatırlatan Emir, "Hepimiz Melih Gökçek'in FETÖ terör örgütüne destek sağladığını, Ankara'nın kritik yerlerdeki arsalarını FETÖ'ye verdiğini biliyoruz" diye konuştu.

Belediye müfettişlerinin cemaatle işbirliği yaptığını itiraf eden Melih Gökçek dönemine yönelik incelemelerle titizlikle ortaya çıkarttığı usulsüzlüklerin savcılıklara iletildiğinin altını çizen Emir, Cumhuriyet savcılarını şu sözlerle göreve çağırdı:

"Ankaralı, 31 Mart 2019 itibarıyla rahat bir nefes almıştır. Yurttaşlarımız artık, belediyenin her kuruluşunun kendisi için harcandığından emindir. Ancak geçmiş dönemlerde halkımızın parası, bir avuç yandaş için harcanmış, ballı ihaleler ve keyfi imar planı değişiklikleri ile kamu kaynakları Gökçek'in eşine dostuna paylaştırılmıştır. Kamu vicdanının rahatlatılması, halkın tek kuruluşunu ranta harcayanlardan hesap sorulması için Cumhuriyet savcılarımızın harekete geçmesi gerekmektedir."

AKP'li belediyelerden usulsüzlük fıskırıyor

Ankara ve İstanbul'da AKP döneminde gerçekleştirilen mevzuata aykırı işlemlerde imzası olan hiçbir bürokrat yaptırımla karşılaşmazken, Sayıştay denetimleri de yolsuzluk ve rantın adeta gelenek haline geldiğini ortaya koydu. 2020 yılı mali incelemeleri kapsamında gerçekleştirilen denetimlerde AKP'li belediyeler yönelik ihalede usulsüzlüklerden kaybolan araçlara kadar birçok tespit yer aldı.

AKP'li belediyelere ilişkin tespitler Sayıştay raporlarının, "Denetim görüşünü etkilemeyen bulgular" bölümüne yazıldığı için yargılama konusu yapılamadı. AKP idaresindeki belediyelere yönelik dikkati çeken bazı tespitler raporlarda şöyle kaydedildi:

- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, "Ortak hizmet projeleri" kapsamında bazı dernek, vakıf ve STK'lere taşınmaz tahsis etti. Belediye, yüksek maliyetli 76 ihaleyi, pazarlık yöntemiyle gerçekleştirerek rekabeti engelledi.
- AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi sadece belediye başkanının kullanması gereken temsil ağırlama bütçesini şube müdürlüklerine de kullanarak büyük harcamalara imza attı. Başkan Aktaş'ın otel harcamaları da bu ödenekten karşılandı.
- AKP'li Konya Büyükşehir Belediyesi'nin taşınmazlarında yapılan inceleme ile bazı taşınmazların herhangi bir ihale yapılmadan kişi ve şirketler tarafından işgal edildiği, işgalcilerin ise taşınmazlardan çıkarılmadığı açığa çıkarıldı.
- Ankara'daki AKP ve MHP'li Belediyeleri ilişkin denetim raporlarından da çok sayıda usulsüzlük ortaya çıktı. Sayıştay'ın belediyeler denetim raporlarına göre,

AKP'li Pursaklar Belediyesi'nin, mülkiyetindeki taşınmazı beş yıllığına TÜGVA'ya tahsis ettiği, AKP'li Ahmet Buran yönetimindeki Bala Belediyesi'nin ise Covid-19'u adeta fırsata çevirerek ilgisiz ihaleleri pazarlık yöntemiyle yaptığı tespit edildi.

LİMAN TALANIN MERKEZİ OLDU

İskenderun Limanı talanın ve çevre katliamının yeni adresi oldu. Özelleştirme ihalesini 2010 yılında Limak'ın aldığı İskenderun Limanı'nda denizi Tosalı Holding'in ardından iki holdingin daha doldurmasına izin çıktı.

Ülkenin en büyük limanlarından biri olan Hatay'daki İskenderun Limanı talanın ve çevre katliamının adresi oldu. Birçok şirket, AKP'li İskenderun Belediyesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın desteğiyle denizi dolduruyor, çevreye zarar veriyor.

AKP'li İskenderun Belediye Meclisi'nin ocak ayı oturumunda, Tosalı Holding'in ardından Ekinciler Holding ile Diler Holding'in de denizi doldurmasının önü açıldı. Belediye Meclisi'nde, Ekinciler Holding'in İskenderun Limanı'nda 248 bin metrekarelik alanı ve Diler Holding'in ise 69 bin metrekarelik alanı doldurmasının önünü açan imar planı teklifi oy çokluğuyla kabul edildi.

CHP'li meclis üyelerinin büyük çoğunluğu ise imar planı değişikliğine tepki göstererek ret oyu kullandı. İmar planı değişikliklerine ret oyu kullanan CHP'li meclis üyeleri, denizin doldurulmasıyla ekolojik dengenin bozulacağını ve deniz kirliliğini artacağına dikkat çekti.

Tosyalı Holding De Denizi Dolduracak

Daha önce de Türkiye Varlık Fonu'nun (TVF) Yönetim Kurulu Üyesi olan ve AKP'ye yakınlığıyla bilinen Fuat Tosyalı'nın şirketi için imar planlarının değiştirildiği ortaya çıkmıştı. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hatay'ın İskenderun ilçesindeki 2'nci Organize Sanayi Bölgesi'nin imar planlarını değiştirdi. Yapılan plan değişikliğiyle, Fuat Tosyalı'nın Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Tosyalı Holding'in sanayi bölgesinde denizi doldurarak yaklaşık 80 bin metrekare büyüklüğünde liman inşa etmesinin önü açıldı.

Bakanlık, plan değişikliği için AKP'li İskenderun Belediyesi'nin görüşünü de sordu. İskenderun Belediyesi'nin imar planı değişikliğine ilişkin "olumlu" görüşü de 1 Eylül 2021 tarihinde CHP'li meclis üyelerinin ret oylarına karşın AKP'li ve MHP'li meclis üyelerinin oy çokluğuyla Belediye Meclisi'nde kabul edildi.

Bu Bölge İkinci Bir Dilovası Olmak Üzere

Hatay Büyükşehir Belediyesi ve İskenderun Belediyesi Meclisi'nin CHP'li Meclis Üyesi Ali Mutlu, BirGün'e yaptığı açıklamada, denizin doldurulmasına tepki göstererek şunları söyledi: "İskenderun Limanı'n da hiçbir denetim yok. Yani şirketler denetimsiz bir şekilde dolgu yapıyor. Bu da balıkların ölümüne yol açıyor. İskenderun Körfezi'nde yaşayan birçok balık türü var ve denizler doldurulurken balık yuvarları yok ediliyor. İskenderun'un denizi limanlar ve dolgu alanlarla yok edilirken havası da sanayi tesisleriyle kirleniyor."

Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde ölümlerin yüzde 40'ı kanser sebebiyle. İskenderun'un bazı bölgelerinde kansere bağlı insan ölümler çok fazla arttı. Bu bölgede termik santral da var. Denizler zaten limanlar ve fabrikalarla işgal edilmiş durumda. Yurttaşlar denize bile giremiyor, çünkü zehirli olduğunu biliyor denizin. İnsan göçe zorlanıyor ve bu bölge ikinci bir Dilovası olmak üzere."

Limanı Da Limak İşletiyor

2010 yılında Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne ait İskenderun Limanı'nın 36 yıl süre ile işletme hakkı devri yöntemiyle özelleştirilmesi için düzenlenen ihaleyi 372 milyon dolar teklif veren beşli çeteden Limak Holding almıştı. İskenderun Limanı'nın devrine ilişkin imtiyaz sözleşmesi dönemin Adalet Bakanı Sadullah Ergin, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım'ın katılımıyla imzalandı.

ÜCRETSİZ SUYA AKP VERGİSİ

Bulgaristan'dan İsveç'e pek çok ülke elektrikten doğalgaza fatura desteği sunarken AKP, İBB'nin İnsani Su Hakkı olarak ücretsiz verdiği sudan da KDV almaya başladı. Ücretsiz suya AKP vergisi büyük tepki çekti.

Elektrikten doğalgaza, akaryakıttan gıdaya her alanda peş peşe gelen zam haberleri halkın belini bükerken AKP iktidarı İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) "İnsani Su Kullanım Hakkı" kapsamında kullandığı suya da göz dikti. İBB'nin "İnsani Su Kullanım Hakkı" kapsamında bir kısmını ücretsiz olarak kullandığı sudan, Hazine ve Maliye Bakanlığı için kesinti yapılmaya başlandı.

İBB, 2019 yılında aldığı kararla, kentte hanede tüketilen her 2,5 metreküp suyun 0,5 metreküpünü 'İnsani Su Hakkı' kapsamında ücretsiz verirken, söz konusu uygulamadan 1 Ocak itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından vergi alınmaya başlandı. Ücretsiz suya vergi uygulaması, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin (İSKİ) su faturalarına koyduğu uyarı notuyla ortaya çıktı.

İBB'nin 2019 yılında yürürlüğe aldığı 'İnsani Su Hakkı' uygulaması Sayıştay'ın 2020 yılı İSKİ Denetim Raporu'nda mevzuata aykırı bulunduğu gerekçesiyle durdurulmuştu, ardından İBB Meclisi'nin aldığı yeni bir kararla tekrar yürürlüğe girmişti.

Hazine'ye Aktarılıyor

Her 2,5 metreküp suya karşılık 0,5 metreküp suyu ücretsiz veren İBB'nin bu uygulaması bu kez de Hazine ve Maliye Bakanlığı'na takıldı. İSKİ'nin hazırladığı su faturalarında yer alan notta, "Sayın Abonemiz; Vergi Denetim Başkanlığı'nın inceleme raporu gereği; önceki dönemlerde Bakım Bedeli ve İnsani Su Hakkı uygulaması nedeni ile eksik tahakkuk eden 20,02 TL KDV farkı ödenecek tutara yansıtılmıştır. Tahakkuk eden bu bedeller Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılmaktadır" ifadeleri yer aldı. Bakanlık tarafından sudan vergi alınması sosyal medyada yurttaşların tepkisini çekerken, vergi alındığına dair notun da yer aldığı bir fatura paylaşıldı.

Bulgaristan Sabitledi

Avrupa'nın en yoksul ülkelerinden Bulgaristan'da aralık ayında göreve başlayan Kiril Petkov liderliğindeki koalisyon hükümeti, vatandaşlar için doğalgaz ve elektrik fiyatlarını mart ayının sonuna kadar sabitleme kararı aldı. Enerji fiyatlarının çok yükseldiği ve birçok hanenin faturaları ödeyemediği ülkede, bu kararın gelecek yılın mart ayının sonuna kadar devam edeceği belirtildi. Bu süreç sonrasında da bir plan hazırlanması gerektiği kaydedildi.

Bulgaristan'da daha önce doğalgaz ve elektrik krizi ülkede kriz yaratmış, 2013 yılında Boyko Borisov'un ikinci hükümetinin görevi bırakmasına sebep olmuştu.

220 Dolar Destek

İsveç'te ise hükümet, elektriğe zam yapılmasının ardından zamdan etkilenen vatandaşlara hane başı 220 dolar yardım yapılacağını açıkladı. Yetkililer, elektrik faturalarına gelen zamdan etkilenen 1,8 milyon hane olduğunu belirterek, geçen aralık ayı da dahil olmak üzere 3 aylık para desteği sağlanacağını bildirdi. Toplamda 661 milyon dolar yardım yapılacak. İsveç Maliye Bakanı Mikkel Damberg yardım kararına ilişkin, "Olağandışı durumlar için olağandışı önlemler alıyoruz" dedi. İsveç Enerji Bakanı Khashayar Farmanbar ise vatandaşların ekonomik olarak endişeye düşmekte haklı olduklarını söyledi.

Avrupa'nın en büyük ekonomisi Almanya'da da hükümet olası enerji fiyatları artışının halka yansımaması için "yenilenebilir enerji desteği vergisini" yüzde 43 oranında indirmişti. İngiltere'de de pandemi nedeniyle evden çalışanlar evden çalışma indiriminden yararlanabiliyor.

TÜRKİYE'DEKİ ROMANLARIN DURUMU

Sosyal Demokrasi Vakfı'nın, "Türkiye'de Roman Toplulukları ve Yoksulluk Araştırması"nın sonuçları dikkat çekti. Türkiye'deki Roman yurttaşların aylık gelirinin ortalamasının altında olduğu ve işsizlik sorunun arttığı görüldü.

Sosyal Demokrasi Vakfı (SODEV), İstanbul Planlama Ajansı (İPA) ve Sıfır Ayrımcılık Derneği tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen "Türkiye'de Roman Toplulukları ve Yoksulluk Araştırması"nın sonuçlarına göre, Roman yurttaşların ortalama aylık geliri bin 426 TL. Araştırmaya katılan Romanların yüzde 77.5'i işsizlik sorunu yaşadığını, yüzde 57.5'i kirada oturduğunu ve yüzde 83.2'si sobayla ısındığı belirtti. Romanların yaşam süreleri de ülke ortalamasının çok altında kaldı. Türkiye'de ortalama yaşam süresi 78.6 yıl iken Romanlarda bu süre 68.5 yıl.

Araştırmaya göre, katılımcıların yüzde 77.5'i işsizlik sorunu yaşıyor. Katılımcıların yüzde 12.3'ü işçi olarak çalışırken yüzde 8.5'i ise seyyar çalışıyor. Bir başka ifade ile otoyollarda su, çiçek gibi ürünler satıyor. Ücretli çalışanların hiçbiri yönetici konumunda bulunmuyor. Araştırmada "seçme şansınız olsa hangi işi yapmak istersiniz" sorusuna ise tüm grupların verdiği yanıt memuriyet, en popüler meslekler ise öğretmenlik ve temizlik işi oldu.

En Çok Tüketilen Gıda Makarna Ve Patates

Araştırmada gıda tüketimine dönük ayrıntılı sorularda yer aldı. Romanların en çok tükettiği gıdalar sıralamasında ilk üçü makarna, patates ve çorba aldı. Yüzde 59'u yılda bir kez bile et tüketmediğini belirtirken, yüzde 23.3'ü ise "yılda birkaç kez et tüketiyoruz" yanıtını verdi.

İş ve beslenme sorunu yaşayan Romanların yüzde 62'si herhangi bir sosyal yardım almadığını belirtirken, yardım alanların büyük bir kısmı ise adres olarak kaymakamlık ve belediyeleri gösterdi. Alınan yardımlarda ise ilk sırayı yüzde 18.1 ile kömür aldı.

Aylık Gelir Ortalaması Bin 416 TL

Araştırmanın en çarpıcı sonuçlarından biri ise aylık gelire verilen yanıtlar oldu. Katılımcıların tamamı göz önüne alındığında "aylık ortalama hane halkı geliri sadece bin 416 TL". Katılımcıların yüzde 21.8'i "hiç gelirimiz yok ve yardım almıyoruz" yanıtını verirken, "gelirimiz yok ama yardım alıyoruz" diyenlerin oranı yüzde 10.3. Bir hanede çalışan hiç kimsenin olmadığı grubun oranı yüzde 47.8 iken, tek bir kişinin çalıştığı grup ise yüzde 43.3! Ve yüzde 79.8'inin borcu var. Emekli olamayacağını düşünenlerin oranı ise yüzde 71.5.

Genellikle müzisyenlik ya da seyyar satıcılık yapan Romanların önemli bir bölümü, Kovid-19 salgını döneminde işini kaybetmiş. "Salgında tüm gelirim sıfırlandı" diyenlerin oranı yüzde 55.7, geliri azalanlar ise yüzde 33.2'lik bir orana ulaştı.

Roman Çocuklarının Durumu

0-5 yaş arası çocuğu olanların yüzde 50'sinden fazlası çocuklarının beslenmesi konusunda ciddi sorunlar yaşadığını belirtirken özellikle Anadolu'da yaşayan Romanların önemli bir bölümü çocuklarının eğitim gereçlerine ulaşmada büyük sorunlar yaşadığını ifade ediyor. Bu veriler ışığında katılımcıların yüzde 79.5'i çocuklarının geleceğinden büyük endişe duyduğunu dile getiriyor. Tüm bu zorluklara karşın Roman aileleri, çocuklarının okula devam etmesi için büyük çaba harcıyor. Çünkü yüzde 77.1'i zorluklara karşın çocuklarının okula devam ettiğini söylüyor.

En Büyük Beklenti Sosyal Yardım Ve İş İmkânı

Roman vatandaşların karşılaştığı en büyük zorluklardan biri de ayrımcılık. Türkiye genelindeki katılımcıların yüzde 40'ı ayrımcılığa maruz kaldığını söylerken yüzde 19.5'i ise "biraz maruz kaldım" diyor. En çok gündelik hayatta her gün ayrımcılıkla karşılaştığını belirten Romanlar, ikinci sırada en fazla ayrımcılığa devlet daireleri ve hastanelerde maruz kaldığını belirtiyor.

Araştırmada belediyelerden beklentileri de sorulan katılımcıların çok büyük bir bölümü sosyal yardımların artırılmasını istiyor. İsteklerin diğer ikisini ise ayrımcılık yapılmaması ve iş imkânı sağlanması oluşturuyor. Devletten beklenti konusunda da sosyal yardımlar ilk sırada yer alırken, ayrımcılık yapılmaması ve iş imkânı istekleri öne çıkıyor.

'TEKMECİ' YUSUF YERKEL, FRANKFURT'A TİCARİ ATAŞE OLARAK ATANDI

Soma'da 301 işçinin öldüğü maden kazasından sonra eylem yapan maden işçisini yerde tekmeleyen ve "Ayağım incindi" diyerek rapor alan Yusuf Yerkel, Frankfurt'a 'Ticari Ateşe' olarak atandı.

Soma'da madenciyi tekmeleyen, dönemin Başbakanı Tayyip Erdoğan'ın eski Özel Kalem Müdür Yardımcısı Yusuf Yerkel, Frankfurt Başkonsolosluğu'na Ticari Ataşe olarak atandı.

Yerkel, maaşını avro olarak alacak, ayrıca ev kirası, çocuklarının masrafları devlet tarafından karşılanacak. Yine avro bazındaki tüm masraflarını da Türkiye Cumhuriyeti ödeyecek.

Madenciyi Tekmelemişti

Yerkel, 13 Mayıs 2014'teki Soma maden faciasından sonra Başbakan Erdoğan bölgeye gittiğinde protestocu Erdal Kocabıyık koruma araçlarından birine tekme atmıştı. Bu hareket üzerine özel harekat polisleri Kocabıyık'ı yere yatırmıştı.

O sırada arabasına binmek üzere olan Yerkel, yanına geldiği protestocuyu birkaç kez tekmelemişti. Yerkel, olayın hemen ardından ayağı incindiği gerekçesiyle 'iş göremez' raporu almıştı.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI, AKP'NİN ARKA BAHÇESİ HALİNE GELDİ

Aralarında AKP'li eski bakanlar, vekiller, vekil adayları ve akrabalarının bulunduğu birçok isim, büyükelçi, müşavir, ataşe sıfatı ile binlerce Euro maaş karşılığı yurt dışında görevlendirildi. 25 AKP'li isim büyükelçi olarak atandı .

Türkiye'nin yurt dışı temsilcilikleri AKP'nin arka bahçesi oldu. Eski AKP milletvekilleri, vekil adayları, bakan danışmanları, milletvekili akrabaları binlerce Euro maaş ile büyükelçi, müşavir ve ataşe yapılıyor. Yurt dışına atanan son örnek ise Soma'da madenci tekmeleyen eski Başbakanlık müşaviri Yusuf Yerkel oldu ve büyük tepki aldı.

Mevcut büyükelçiler arasında AKP'li milletvekillerinin yanı sıra, bakanların, milletvekillerinin hatta belediye meclis üyelerinin akrabaları da var. Halen Büyükelçi olan isimler şöyle:

- AKP Ankara eski Milletvekili Aşkın Asan, Cakarta Büyükelçisi
- AKP Şanlıurfa eski Milletvekili Abdülkadir Önen, Pekin Büyükelçisi
- AKP Eskişehir eski Milletvekili Murat Mercan, Washington Büyükelçisi
- AKP Sakarya eski Milletvekili Şaban Dişli, Lahey Büyükelçisi
- AB eski Bakanı Egemen Bağış, Prag Büyükelçisi
- AKP Çorum eski Milletvekili Cahit Bağcı, Bakü Büyükelçisi
- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın basın danışmanı Lütfullah Göktaş, Vatikan Büyükelçisi
- AKP Milletvekili Ravza Kavakçı Kan'ın kardeşi, eski milletvekili Merve Kavakçı Kuala Lumpur Büyükelçisi

- Eski Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın ablası Ayşe Hilal Sayan Koytak, Kuveyt Büyükelçisi
- İstanbul Esenler Belediye Başkanı Mehmet Tefvik Göksu'nun kardeşi Mehmet Mustafa Göksu, Doha Büyükelçisi
- AKP eski Milletvekili Edibe Sözen'in özel kalem müdürü Rahmi Göktaş'ın eşi Mahinur Özdemir, Cezayir Büyükelçisi

DINDAR NESİL İÇİN 44,3 MİLYAR LİRA

Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Nazif Yılmaz döneminde bakanlık kasasından dini eğitim için 44 milyar 397 milyon TL harcadı. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Yılmaz döneminde hemen her yıl ödenek üstü harcamaya imza attı.

Milli Eğitim Bakan Yardımcılığı görevine atanan Nazif Yılmaz'ın Din Öğretimi Genel Müdürlüğü dönemine yönelik mali veriler, din öğretimi için ayrılan dilimin büyüklüğünü ortaya koydu. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Nazif Yılmaz'ın müdürlüğe atandığı 2014 yılından 2021 yılına kadar toplam 44 milyar 397 milyon TL harcarken müdürlüğün personel sayısı altı yılda yüzde 81 arttı.

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'ndeki çalışmaları ile iktidarın, "Dindar nesil" projesi için kilit rol oynayan Nazif Yılmaz'ın Milli Eğitim Bakan Yardımcılığı'na getirilmesi, gözleri Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün harcamalarına çevirdi. Yılmaz'ın müdürlüğe getirildiği 2014 yılında 2,7 milyar TL harcayan Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün 2020 yılında yaptığı harcamaların toplamı 9,9 milyar TL'ye ulaştı. Müdürlüğün 2020 yılı harcamasında 2014 yılına göre yaşanan artış kayıtlara, yüzde 262 olarak geçti.

Ödenek Hep Aşıldı

Hemen her yıl milyarlarca lira harcama gerçekleştiren Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün bir yıllık harcaması 10 milyar TL'ye dayandı. MEB'in mali raporlarına göre Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, 2014 yılında 2,7 milyar TL harcadı. Müdürlük 2014'te başlangıç bütçesini 1,6 milyar TL aştı. 2015 yılı için MEB bütçesinden 1,8 milyar TL pay alan müdürlük, yine başlangıç ödeneğini aşarak 3,6 milyar TL tüketti. Müdürlük, 2016 yılında ise harcamasını 4,9 milyar TL'ye çıkardı.

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, hemen her yıl olduğu gibi 2017 ve 2018 yıllarında da planlanan paranın üzerinde harcama gerçekleştirdi. Müdürlüğün 2017 ve 2018 yıllarındaki harcamasının sırasıyla 6 milyar TL ve 7,7 milyar TL olduğu bildirildi. Müdürlük, geleneği bozmayarak başlangıç ödeneğini aştığı 2019 ve 2020 yıllarında ise sırasıyla 9,3 milyar TL ve 9,9 milyar TL'lik harcamaya imza attı.

Personeli Arttı

Harcamasını son altı yılda yüzde 262 artıran Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün, personel sayısındaki artış da dikkati çekti. Nazif Yılmaz'ın göreve getirildiği 2014 yılında 52 bin personelin bağlı olduğu genel müdürlüğün kadrosu 2021 itibarıyla 102 bin 155'e fırladı. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü personelinin 98 bin 364'ünün, "Eğitim-Öğretim Hizmetleri" sınıfında 2 bin 23'ünün, "Yardımcı hizmetler" sınıfında, bin 380'inin ise "Genel İdare Hizmetleri" sınıfında görev yaptığı öğrenildi.

KARANLIK SARMALI

Cemaatlerin toplumsal yaşamın tümünü ilgilendiren alanlardaki etkisi, AKP iktidarlarının desteği ile her geçen gün arttı. Bakanlıkları paylaşan tarikat ve cemaatler kadrolaşma yoluyla eğitimden sağlığa kadar pek çok alanda söz sahibi oldu.

Elazığ'da cemaat evinde yaşananların ardından gözler bir kez daha iktidarın desteği ile giderek etkinliği artan tarikat ve cemaat yapılanmalarına çevrildi. Okullardan hastanelere, cezaevlerinden kadın sığınma evlerine kadar hemen her alanda etkisini artıran cemaatler, Türkiye'yi gericilik batağına sürükledi. Yurttaşların, "Cemaat ve tarikatlar kapatılsın" talepleri yok sayılarak hayata geçirilen kanuni düzenlemeler, cemaat ve tarikatların önünü daha da açtı.

Yurttaşların tüm mücadelesine karşın bürokraside cemaat ve tarikatlara sağlanan alan giderek daha da genişletildi. Önce AKP iktidarının bir dönem koalisyon ortağı olan Gülen yapılanması tüm ülke yönetimine hakim doldu. Bozulan ortaklığın ardından 15 Temmuz'daki kanlı darbe girişimi gündeme geldi. Gülen yapılanmasının kamuda boşalttığı yerlerde bu kez yeni cemaat ve dini örgütlenmeler palazlandı.

İktidarın desteğiyle etki alanını genişleten tarikat, cemaat ve vakıfların kamu kuruluşlarındaki yapılanmaları şöyle:

SÜLEYMANCILAR: Dini vakıf ve derneklerin Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki etkisi, Ziya Selçuk'u istifaya kadar götürdü. İstifa etmeden kısa bir süre önce çevresine, "Çift başlılıktan" yakındığı öğrenilen Selçuk'un, dini dernek ve vakıflarla

imzalanan protokollerin önüne geçememekten şikayetçi olduğu iddia edildi. Milli Eğitim Bakanlığı ve Süleymancılar arasında imzalanan, "Değerler Eğitimi Protokolü" kapsamında tarikatın, gerici ideolojisinin okullarda düzenlediği seminerlerde çocuklara aktarılmasına olanak sağlandı.

MENZİLCİLER: Nakşibendiliğin kolu olan Menzil Tarikatı, AKP-Gülen Cemaati ilişkilerinin bozulmasının ardından adını ciddi biçimde duyurmaya başladı. Çok sayıda radyo ve televizyon kanalı açtı. Özellikle esnaflar arasında örgütlenen Menzil, Adıyaman kökenli bir tarikat olmasına karşın bütün ülkeye yayıldı. Tarikatın, "Semerkand Öğrenci Yurdu" adı altında ülke genelinde açtığı yurtların sayısı 150'ye yaklaştı. Diyanet İşleri eski Başkanı Mehmet Görmez'in görevden ayrılmasında pay sahibi olduğu söylenen Menzil, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı'nda etkili olsa da asıl etkisini Sağlık Bakanlığı'nda gösterdi.

İSMAİLAĞA: AKP'li bürokratların, Mahmut Ustaosmanoğlu'yla verdiği pozlarla akıllarda kalan İsmailağa Cemaati, 15 Temmuz'un ardından pastadan en büyük pay alan cemaatlerden oldu. İsmailağa Cemaati, Türkiye'nin birçok yerinde "Marifet Derneği" adı altında öğrenci yurdu açtı. Cemaat mensupları devlet kadrolarında etkili görevler üstlenemese de dernek adı altında açılan yurt ve Kuran kurslarıyla etki alanını büyüttü.

HAMİYET VE İRFAN VAKFI: 2006 yılında Ankara'da kurulan Hamiyet ve İrfan Vakfı (AHİ) Gülen-AKP ilişkilerinin bozulmaya başladığı 2013 yılından bugüne etki alanını genişletmeye devam etti. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'yle protokol imzalayan vakfın gelirlerinin büyük oranda Ankara, İstanbul, Konya ve İzmir'deki öğrenci yurtlarından toplanan paralardan oluştuğu belirlendi.

MALATYALILAR CEMAATİ: Gülen Cemaati ile beraber, AKP iktidarından en fazla, "nemalanan" grupların başında bu cemaat geldi. Gülen Cemaati gibi eğitim ve kadrolaşmaya özel önem veren grup, boşalan kamu kadrolarını doldurma konusunda diğer cemaatlere oranla öne çıktı. Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı döneminde TRT ve Dışişleri Bakanlığı'nda kadrolaştıkları bilinen Malatyalılar, İnönü Üniversitesi'nde uzun süre etkisini hissettirdi.

ENSAR: Darbe girişimi ardından ülke genelinde Gülen'e ait okullar ve kurslar kapatılırken AKP eğitimi vakıflar eliyle yürütmeye devam etti. Milli Eğitim Bakanlığı, Karaman'daki yurdunda çocuklara yönelik yaşanan tecavüz olaylarıyla tepki çeken Ensar'a imzaladığı protokolle eğitimde büyük alan açıyor. Protokolün açtığı yoldan Ensar, ortaokul ve liselerin yanı sıra üniversiteye giriş kursundan Kuran kursuna kadar istediği her alanda eğitim verebiliyor

TÜGVA: AKP'nin öğrencileri "emanet ettiği" bir diğer vakıf ise Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA). AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın kurucusu olduğu vakıf, ilkokullardan üniversitelere kadar geniş bir zeminde varlık gösteriyor. TÜGVA'nın çocuklara ve gençlere yönelik bazı faaliyetleri arasında şunlar yer aldı: "Namaz Ağacı" Projesi, "Çizimlerle Hadis' Yarışması, Okuldan Sonra Camiye" etkinliği.

İLİM YAYMA CEMİYETİ VE BİRLİK VAKFI: MEB, Ensar'a olduğu gibi İlim Yayma Cemiyeti ve Birlik Vakfı'na da e-yaygın sistemdeki öğretim programlarını kullanarak her düzeyde öğrenciye yönelik sosyal, kültürel, sportif, mesleki ve teknik kurslar düzenleme olanağı verdi. İlim Yayma Cemiyeti'nin başta İstanbul ve Bursa olmak üzere toplam 142, Birlik Vakfı'nın ise ülke genelinde 200'e yakın öğrenci yurdu bulunuyor.

HAKYOLCULAR: Nur Cemaati'nin en etkili kolu olan Hakyolcular Sağlık Bakanlığı ve MEB'de kadrolaştı. MEB politikalarına yön verdiği iddia edilen ve bir devlet tarikatı olarak ifade edilen grubun Sağlık Bakanlığı kadroları için Menzil Tarikatı ile çıkar çatışmasına düştüğü biliniyor. Hakyolcular'ın geliri büyük oranda esnaftan toplanan para ve ülke genelinde eğitim faaliyeti yürüten medreselerden sağlanıyor.

Yasa dışı örgüt kapsamına alınmalı

İlahiyatçı Yazar Cemil Kılıç, cemaat ve tarikatların artan etkisine ve cemaat ve tarikatlara karşı atılması gereken adımlara yönelik değerlendirmelerde bulundu. Tarikat ve cemaatlerin, "677 Sayılı Devrim Yasası" kapsamında kapatıldığının altını çizen Kılıç, "Dolayısıyla bu yapılar yasa dışıdır. Hiçbir tarikat ve cemaat de tarikat ve cemaat adıyla faaliyet icra etmiyor. Bir takım vakıflar, dernekler yoluyla çalışıyorlar. Vakıf ve dernek adı altında örgütleniyorlar. Devletin içinde tarikat ve cemaatlerin varlığı ancak bu çerçevede değerlendirilebilir" dedi.

Türkiye'de devlet erki zayıfladığından cemaatler ve tarikatlar arası yoğun bir çatışmanın yaşanmasının olasılık dahilinde olduğunun altını çizen Kılıç, şunları söyledi: "Hatta bu çatışma silahlı çatışmaya bile dönüşebilir. Emniyette, orduda ve genel anlamda bürokraside hiçbir tarikatın cemaatin örgütlenmesine izin verilmemeli, buna göz yumulmamalıdır. Artık günümüzde pek kullanılmayan ancak kullanılması bence icap eden irtica ile mücadele kavramının yeniden devreye sokulması gerekiyor. Hatta tıpkı, 'FETÖ gibi terör örgütü' kapsamına alınmalıdır."

Gericiliğin panzehri laik program

Akademisyen Yasin Durak, cemaat ve tarikat örgütlenmelerine karşı tüm yönleriyle laik ve kamucu bir mücadele hattının geliştirilmesi gerektiğinin altını çizdi. “Düzen muhalefetinin çok ciddi bir yanığı var. Gerici restorasyon programında laikliğin esamesi okunmuyor” diyen Durak, “Sadece AKP'nin gidişine ve iktidarı ele almaya odaklanmış durumlar fakat içinde bulunduğumuz düzlem AKP'nin gidişle kolayca çözülebilecek bir düzlem değil. Muhalefet bugün dindar taban dedikleri ve çekindikleri insanlar nedeniyle laik programı önermiyor. Bugün gelinen noktada laiklik gerçekten dindar tabanın bile talebi haline gelmeye başladı” ifadelerini kullandı. Özel yurtların kamulaştırılması ve denetlenerek seküler ve laik esaslarla tekrardan düzenlenmesinin belirli grupların etkinliğine son verilmesi büyük ölçüde meseleyi çözebileceğine vurgu yapan Durak'ın değerlendirmesi şöyle: “Siyasal İslam doğrudan yaşamın örgütlenmesine taarruz etmiş durumda. Kılıçdaroğlu'nun çıkıp ‘Hiçbir şey demiyorum’ gibi refleks göstermesi artık bunların neredeyse normal kılındığı gibi bir anlama geliyor. Gerçekten özgürlüğü, kamuyu dert eden bir irade burada ebeveyn sömürsünü bile tartışmaya açmadı. 20 yaşında ailesine mecbur kalan bir yurttaştan bahsediyoruz. Bu insan belirli olanaklar bulabilseydi belki ailesinin taassubundan da sıyrılacak başka tercihleri söz konusu olabilecekti. Kamucu bir yurttaşlık politikasıyla, önermelerle karşılaşmadığı için çaresiz kılıyor.”

İKTİDAR; TOPLUMSAL SORUNLARIN DİLE GETİRİLMESİNİ ÖNLEMEN İSTİYOR!

İktidar; Anayasa'mızın 34'üncü maddesinde teminat altına alınan toplantı, gösteri, protesto özgürlüğünü kriminal bir kılıfa büründürerek toplumsal sorunların dile getirilmesini önlemek istiyor. Anayasal-demokratik-hukuk temelindeki demokrasi mücadelesini; sopayla, silip süpürmekle ve yurttaşları korkutarak engelleme peşindedir. Türkiye'yi Suriyeleştirme senaryoları, anayasa-yasalar-hukuk ve demokratik uzlaşma içinde halkın özgür iradesi ve oylarıyla bozulacaktır!

İktidarın demokratik hak ve özgürlükleri ve bunların kullanımını, toplumu tehdit etmek için kullanmaya yönelmesi, toplumsal çatışma ve kaos yaratmayı amaçlayan gizli bazı planlarının olduğunu açık etmeleri demokrasi karşıtlığını nereye kadar vardırabileceklerinin dışı yansımasıdır. Halkı ağır zamların altında inim inim inleyen, yoksulluğu kader diye pazarlamaya çalışan iktidar; bunların söylenmesinden, dile getirilmesinden, eleştirilmesinden korkuyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ülkenin birlik ve beraberliğini temsil ettiğinin, tüm bireylerin ve cumhurun başı olduğunun farkında değil. Etrafını saran onlarca danışmanın, kabinesindeki Adalet Bakanının hatırlatmaya çekindiğini düşündüğüm bir hatırlatmada bulunmak isterim; toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak bu ülkedeki 84 milyonun her bireyi, ayrımsız şekilde Cumhurbaşkanının kendisi de dahil tüm yurttaşlar için ‘temel hak’ olarak T.C. Anayasa'sında yer alıyor. Bu ülke, bu devlet, bu ülkenin insanların düşünce, ifade ve nasıl davranacaklarına karar verme hakkı ve özgürlükleri kimsenin tekelinde, kontrolünde olmadığı gibi, anayasamızın hüküm altına aldığı şekilde kimsenin önceden iznine de tabi değildir.

İktidar; söz konusu hakların kullanılmasının engellenmesi, tehditle baskı altına alınmak istenmesine karşı açılan çok sayıda davada Anayasa Mahkemesi'nin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bu hakların kullanımının ‘insan hakkı ihlali’ olduğuna karar verdiğinden, umarım haberdardır. Toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak, tepkisini-eleştirisini haykırmak, yazılı ve sözlü şekilde ifade etmek her yurttaş için demokrasinin olmazsa olmazı ve temel bir Anayasal haktır. Hiç kimse bu hakkı kullananları tehdit edemez. Hakkını kullanmaktan menedemez!

İktidarın ve ittifak ortağının ekonomik ve siyasi çöküşle birlikte her alanda tıkandığı, duvara dayandığı apaçık ortada ve anketlerde oy oranları hızla geriliyor. İktidar, demokratik hakların kullanımını engellemek için yurttaşları birbirleriyle karşı karşıya getirme gibi çok tehlikeli bir niyeti sergilemekten kaçınmıyor.

Yüzüncü yaşına yürüyen Türkiye Cumhuriyeti'nin yurttaşları; demokrasiye olan inancıyla yasalar, anayasa ve hukuk içinde, karşılıklı demokratik haklara saygı ve uzlaşma ile haklarını korumaya devam edecektir, kötülükler ve kötü niyetliler karşısında ödün vermeyecektir. Ülkemizi Suriyeleştirme, Venezuelalaştırma senaryolarını özgür iradesi ve oylarıyla bozacaktır!

BODRUM BARAJI NEDENİYLE KIZILÇAM ORMANI SULAR ALTINDA KALACAK

Bodrum'un su ihtiyacını karşılamak için Yatağan sınırlarında yapılması planlanan Bodrum İçme Suyu Barajı için ÇED Olumlu Kararı verildi.

DSİ tarafından yürütülen baraj projesine ait ÇED raporunda yer alan verilere göre, 341,5 hektarlık orman alanını su altında kalacaktır. Orman Genel Müdürlüğü tarafından genetik mirasın korunması için oluşturulan 83 No'lu Kızılçam Gen Koruma Ormanını da sular altında kalacak orman alanı arasında.

Bölge aynı zamanda Türkiye'nin çam balı üretim merkezlerindedir. Kızılçam ve basra böceğinin yaşam alanı olan Kayaderesi Vadisi'ne çam balı üreticileri her yıl milyonlarca arı kovani getirip bölge ekosisteminden yararlanıyor. Baraj projesiyle birlikte Kayaderesi Vadisi'ndeki çam balı üretimi de tarih olacaktır.

Barajın yapılması durumunda, Kayaderesi Mahallesi'ndeki bir hane ve Çamlıca Mahallesi'ndeki 21 hane olmak üzere, toplam 22 hane Bodrum Barajı rezervuarında kalacaktır.

CUMHURBAŞKANI HEKTARLARCA ALANI ORMAN ALANI DIŞINA ÇIKARIYOR

5 Ocak ve 7 Ocak tarihlerinde resmi gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı kararı ile Ankara, Mersin, Kastamonu, Manisa sınırlarındaki ormanlık alanlarının "orman vasfı" kaldırılmıştır. Kastamonu ve Manisa'da 611.842 m2, Ankara ve Mersin'de 376.494 m2 olmak üzere 2 günlük süre içerisinde toplam 988.336 m2'lik ormanlık alanın orman vasfından çıkarılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Döneminde Orman Suçları Arttı

Cumhurbaşkanlığı döneminde sadece orman yangınları değil, orman suçları da artmıştır. Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, 2018'de 11683, 2019'da 12864, 2020'de 17369 dekarlık orman alanı işgal altına alınmıştır. 2018'de 14363, 2019'da 13494, 2020'de 22706 dekarlık orman alanı usulsüzce açılmıştır.

2018'deki Kanun Değişikliği ile Bu Uygulamanın Önünü Açılmıştır

Cumhurbaşkanlığı'nın 3413 sayılı kararı ile 7 Ocak tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik1 ile Cumhurbaşkanlığının sınırlarını belirleyeceği alanların orman sınırları dışına çıkarılmasına dair usuller düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanı'na söz konusu yetkiyi veren Orman Kanunu Ek Madde 16'da yer almaktadır. 19/4/2018 tarih ve 7139 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile getirilen değişiklik Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Anayasa Mahkemesi'ne taşınmıştır. Ancak, Anayasa Mahkemesi açıkça Anayasa md 169'a aykırı olan bu maddeyle ilgili başvuruyu oybirliği ile reddetmiştir.2

Söz konusu düzenlemeye göre, sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenecek

a) Tarım ve Orman Bakanlığınca, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerler.

b) 7139 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 28/4/2018 tarihi itibarı ile üzerinde yerleşim yeri bulunan yerler.

c) Yerleşim yeri oluşturulması uygun olan taşlık, kayalık, verimsiz ve fiilen orman vasfı taşımayan yerler.

Orman sınırları dışına çıkarılabilecektir. Anayasa'nın 169. Maddesi Devlete ormanları koruma ve orman sahaları genişletme görevi yüklemiştir. Yani devletin görevi, orman sayılan sahaları korumak ve genişletmekle ilgili kanunlar düzenlemekle, tedbirler almakla yükümlüdür. Ancak, Ek Madde 16 ile Anayasa madde 169'da sayılan halleri aşan durumlarda da orman sahaları, orman sınırları dışına çıkarılabilecek. Şöyle ki, Ek Madde 16 ile açıkça ormanlık sahalar imara açılabilir. 169. Maddeye göre, bir sahanın tarım dışında farklı alan olarak kullanılabilmesi için, o sahanın 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybetmesi gerekmektedir. 31.12.1981 tarihinden sonra bir ormanlık bir alanı, tarım dışında başka bir amaç için bir alanın orman statüsü değiştirilemez. Bu nedenle, Ek madde 16 ile bu maddenin uygulanmasına dair 7 Ocak 2021'de yayımlanan yönetmelik açıkça 169'a aykırıdır.

Nitekim, Ek Madde 16'nın uygulanması neticesinde; 25 Kasım 2020'de yayımlanan iki ayrı Cumhurbaşkanı kararı3 ile İzmir'de 3.753.603,97 m2 ve Bursa'da 485.542,30 m2 alan orman dışına çıkarılmıştır4

Temmuz 2018 yılında bir Bakanlar Kurulu Kararı5 ve ardından da Kasım 2020'de iki ayrı Cumhurbaşkanı Kararı6 ile 6 milyon metrekareye yakın orman alanı orman sınırları dışına çıkarıldı.

TOKİ'DE ÇED İHALEDEN SONRA GELDİ, BAKANLIK 7 AYRI DERE YATAĞINA DİKKAT ÇEKTE

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın (TOKİ), İzmir'in Aliağa ilçesinde tarım arazilerinin üzerinde yapacağı proje için önce ihaleye çıkıldı, 37 gün sonra ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından nihai Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) onayı raporu alındı. Tarım ve Orman Bakanlığınca proje için sunulan raporda, bölgeden geçen yedi ayrı dere yatağına dikkat çekilerek can ve mal güvenliği için mutlaka önlem alınması gerektiği ifade edildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği'nde yaptığı değişiklikle tarla, bağ, bahçeler gibi tarım alanları yapılaşmaya açılması sağlandı. Söz konusu yönetmelik tartışmalara neden olurken Aliğa'daki yapılaşma dikkat çekti.

TOKİ Daire Başkanlığı, 766 konut, 16 işyeri ve bir cami projesi için Aliğa ilçesinde Samurlu Mahallesi'ni seçti. Bölgedeki tarım arazisinin yapılaşmaya açılması yönündeki kararın ardından başta ÇED raporu alınmadan ihaleye çıkıldı. 21 Aralık 2021'de çıkılan ihalenin ardından 6 Ocak 2022 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından nihai ÇED onayı raporu alındı.

Bakanlık Şerh Düştü

135 milyon lira bütçe ile yapılacak olan TOKİ projesinin imar planları kesinleşmeden ÇED onayı veren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na, Tarım ve Orman Bakanlığı rapor hazırladı. Tarım ve Orman Bakanlığı'nca hazırlanan kapsamlı raporda tarla ve bağ alanlarıyla kaplı bölgeden geçen yedi ayrı dere yatağına dikkat çekildi. Bakanlık raporda, can ve mal güvenliği için mutlaka önlem alınması gerektiğini yönünde şerh düştü.

ÇED raporunda İzmir Büyükşehir Belediyesi İZSU Genel Müdürlüğü'nün de benzer uyarıları yer alırken, yapılaşma öncesinde yeni bir düzenleme yapılması gerektiğini ifade eden Orman Genel Müdürlüğü ise alanın bir bölümünün kısmen orman arazisinde kaldığını belirtti.

'TOKİ Mevzuattan Muafmı Gibi'

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi tarafından yapılan açıklamada, söz konusu proje için ÇED raporu alınmasının 'oldukça problemlili' olduğu vurgulanarak, "Tartışmaya konu alan yürürlükte bulunan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında bahse konu alanın büyük bir kısmı sağlık, eğitim kullanım kararlarında, çok küçük bir kısmı ise konut alanı kullanım kararında yer almaktadır. Konut yapılabilmesine yönelik herhangi bir plan kararı olmaksızın TOKİ tarafından 766 adet konut, 16 işyeri ve cami projesi ihalesine çıkılması ve ardından ÇED raporu alınması oldukça problemlidir" denildi.

Projeye ÇED raporu almadan ihaleye çıkılmasını, "şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına açıkça aykırı" olduğu belirtilen açıklamada, "TOKİ'nin imar ve ilgili diğer mevzuattan muafmı gibi toplumun ortak yararını sağlamaktan uzak uygulamalara devam etmesini kabul etmek mümkün değildir" denildi.

Şehir Plancıları'nca kanuna dikkat çekilerek yapılan açıklama şöyle:

"4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Madde 68.maddesinin c) bendinde "2985 sayılı Toplu Konut Kanunu kapsamındaki projelerde, 5 inci maddenin beşinci ve altıncı fıkraları, 62 nci maddenin (a) ve (b) bentleri ile (c) bendindeki kamulaştırma, mülkiyet, arsa temini, imar işlemleri ve uygulama projesine ilişkin şartlar aranmaksızın ihaleye çıkılabilir" denmektedir. Aynı Kanunun 62.maddenin (c) bendinde; "Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz." maddesinde ifade edilen imar işlemleri ile kastedilen imar planları onaylandıktan sonraki tesis ve işlemlerdir. Söz konusu alanda bahse konu kullanımlara dayanak alt ölçekli imar planları olmadan proje ihalesine çıkılması şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına açıkça aykırıdır. TOKİ'nin imar ve ilgili diğer mevzuattan muafmı gibi toplumun ortak yararını sağlamaktan uzak uygulamalara devam etmesini kabul etmek mümkün değildir."

ÇED Raporları Artık Formalite

Geçtiğimiz günlerde ÇED raporları ile ilgili haberinde yine dikkat çeken rakamlar ortaya çıkmıştı. Buna göre; 2021 yılında 3 bin 421 adet projeye 'ÇED gerekli değildir' kararı veren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı İklim Değişikliği Başkanlığı, sadece 2 proje için 'ÇED gerekli' kararı verildi. 2021 yılı içerisinde en çok ÇED raporu maden, petrol ve doğal gaz gibi maden projeleri için alındı. Bu yöndeki projeler için yapılan 4 bin 488 başvurunun 525 tanesine 'ÇED gerekli değildir' kararı verilirken, sadece iki projeye 'ÇED olumsuz' yanıtıyla sonuçlandı.

Türkiye'de bugüne dek 10 bin 92 ÇED verisi içerisinde; 382 projeye 'ÇED olumlu', 78 projeye ise 'ÇED gerekli' kararı alındığı görüldü.

SADECE SORUMLU DEĞİL FAİLİSİNİZ

Bakan Kurum, küresel iklim krizinde sorumlulukları olmadığını söylese de gerçekler farklı. AKP döneminde emisyon miktarı iki katından fazla arttı. Emisyon yutağı olan 638 bin 194 hektarlık ormanlık alan yok edildi.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un "Türkiye'nin iklim krizinde tarihi bir mesuliyeti bulunmuyor" sözleri AKP döneminde yapılan icraatları akıllara getirdi. Kurum her ne kadar sorumluluğumuz yok dese de 21 yıllık AKP iktidarında fosil yakıtların önü açıldı, ormanlar talan edildi, ülke betona hapsedildi. ABD, Çin gibi ekonomisi büyük ülkeler kirleticilerde ilk sıralarda yer alsada da AKP iktidarının yaptıkları küçümsenemez.

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu'nun ilk toplantısı, önceki gün Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un başkanlığında İller Bankası'nda gerçekleştirildi. Kurum, Paris Anlaşması'nı onaylayan Türkiye'nin, AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefiyle, ekonomik, çevresel ve sosyal dönüşümün başladığı yepyeni bir sürece girdiğini iddia etti. Kurum, iklim krizinden kendilerini sorumlu görmedi.

Ancak veriler AKP döneminin iklim krizini derinleştiren, uyum içerisinde olmayan birçok karara ve projeye imza attı.

Artırma Sözü

İklim krizine neden olan seragazi salımı AKP döneminde rekor kırdı. AKP iktidarının ilk yılı olan 2001'de 208,5 milyon ton olan karbondioksit salımı, 2019 yılında 506,1 milyona ulaştı. Emisyon 18 yılda iki kattan fazla arttı. Türkiye 2012 yılında Birleşmiş Milletler Sekreteryası'na sunduğu Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanı'nda, seragazi emisyonlarının 2030 yılında 929 milyon tona kadar çıkarabileceğini belirtti. Başka bir deyişle Türkiye seragazi emisyonlarını azaltma taahhüdü vermedi, iki katından fazla artırabileceğini söyledi.

5 Yıl Sonra Taraf Oldu

Türkiye, Paris Anlaşması'na 5 yıl aradan sonra taraf oldu. Türkiye'nin anlaşmayı bu kadar bekletmesinin arkasında yeşil iklim fonundan alınması talep edilen yardım tartışma konusu oldu. Ayrıca Türkiye anlaşmaya imza atmasıyla birlikte Ulusal Katkı Beyanı'nı güncellemesi gerekiyor.

Kömürün Önü Açıldı

Seragazına neden olan başlıca nedenlerinden başında kömürlü termik santraller geliyor. Şuanda mevcut 34 termik santral bulunurken, planlanan 24 adet daha var. Türkiye'deki kömürlü termik santraller 2019 yılında 506,1 milyon ton salımın 114 milyon tonundan sorumlu.

Hem dışa bağımlılığı artıran hem de iklim krizine etkisi olan bir diğeri santral ise doğalgaz ile çalışanlar. 2002 yılında doğalgaz santrallerinin kurulu gücü 7 bin 247 megavat iken 2020 sonunda 21 bin 599'a yükseldi. 2019 yılında doğalgaz santrallerinden ortaya çıkan emisyon miktarı ise 24 milyon ton oldu. Enerji santrallerinin yanı sıra fosil yakıt tüketiminin en çok kullanıldığı alan ulaşım oldu. betonlaştırma projeleriyle iklim krizini derinleştiren AKP iktidarı döneminde petrol kullanılarak yapılan ulaşımdan kaynaklı salımda da rekor kırdı. 2019 yılında ulaşım nedeniyle 82 milyon ton karbondioksit salımı yapıldı. Bunun yüzde 93'ü karayolu ulaşımı, yüzde 4,5'i yurtiçi havayolu ulaşımından kaynaklı.

Ormansızlaşma

İklim kriziyle mücadelede çok önemli bir rol oynayan, seragazılarına karşı yutak görevi gören ormanlar AKP döneminde yok edildi. İklim Zirvesi'nin 26'ncısı yapılan Glasgow'da ormansızlaşmayı ve arazi bozulmasını durdurma ve tersine çevirme sözü veren AKP iktidarı, son 17 yılında 494 bin 365 hektarlık ormanlık alanı, ormancılık dışı faaliyete açtı; 143 bin 829 hektarlık alan yandı. Toplamda, Edirne'nin yüzölçümünden daha büyük, yani 638 bin 194 hektarlık ormanlık alan AKP döneminde yok oldu.

SARAY, HASTA TUTUKLULARI GÖRMÜYOR

Cezaevlerinde sağlıksız koşullarda barınmak zorunda kalan, yakalandıkları hastalığa rağmen uzun süre tahliye edilmeyen ve birçoğu ölümlerine kısa bir süre kala serbest bırakılan hasta tutuklulardan Saray'ın haberi yok.

Cezaevlerinde son verilere göre 294 bin 74 hükümlü ve tutuklu bulunurken bunların bin 605'ini hasta mahkûmlar oluşturuyor. Çok sayıda hasta tutuklunun, 'cezaevinde kalamaz' raporu ya da ağır hastalıklarına rağmen infazı ertelenmiyor.

Durumları kritik seviyeyi aşarak ağırlaşan hasta tutukluları Meclis gündemine taşıyan CHP İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan, AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından serbest bırakılan mahkûmlara ilişkin verileri sordu. Aydoğan'a yanıt veren Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ise bu verileri paylaşmadı. Aydoğan, 25 Kasım'da "Cumhurbaşkanı, bugüne kadar Anayasa'dan aldığı yetki ile kaç hasta tutuklu ve hükümlüyü affetmiştir? Bu kişiler kimlerdir ve hangi suçlardan tutuklanmış ya da hüküm giymiştir?" diye sordu. Fuat Oktay ise soruları, yasal süre geçtikten sonra yanıtladı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, CHP'li Aydoğan'ın talep ettiği hiçbir bilgiyi paylaşmadı.

Yanıt Tek Cümle

Önergeye tek cümlelik yanıt vermekle yetinen Oktay, "Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın 104'üncü maddesi uyarınca, cezası kaldırılan hükümlülere ilişkin kararlar, Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır" dedi. Aydoğan, "Hasta tutuklular ya hiç tahliye edilmemekte ya da ölüm sınırına geldiklerinde tahliye edilmektedir. İnsan hakları savunucularının ifadesiyle, bu açıkça 'yaşam hakkı ihlali'dir" diye konuştu.

İBB AKP'Lİ BELEDİYE BAŞKANLARININ KALDIĞI VİLLALARI KAMUYA KAZANDIRDI

Florya'da ormanlık alanın içinde bulunan konutlar AKP'li 12 belediye başkanının ailesine tahsis edilmişti. İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanlığı, eski İBB başkanları ile 12 AKP'li belediye başkanının yaşadığı villa tipi lojmanları kamuya kazandırdı.

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanlığı, eski İBB başkanları ile 12 AKP'li belediye başkanının yaşadığı villa tipi lojmanları kamuya kazandırdı. Alanda bulunan en büyük villayı kullanan Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'nun yaşadığı konut danışman ofislerine, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Ahmet Misbah Demircan'ın villası ise kamusal tasarım ofisine dönüştürüldü.

Eski İBB Başkanı Kadir Topbaş döneminde villaya dönüştürülen Florya'da ormanlık alanın içinde bulunan konutlar AKP'li 12 belediye başkanının ailesine tahsis edilmişti.

İBB yönetimi, 12 AKP'li aile tarafından kullanılan villaları boşalttı ve İstanbul Planlama Ajansı (İPA) Kampüsü yaptı. Yakın bir tarihte açılacak olan kampüse bilim insanları Özlem Türeci ve Uğur Şahin'in adı verildi.

Alanda bulunan 11 villa, 20-25 kişi kapasiteli ofislere dönüştürüldü. Dört villa yemekhane, toplantı salonu, idari bina ve icra ofisi olarak kullanılmaya başlanılacak. Başkanlık konutu olan villa, İPA ve İBB icra ofisi oldu. Topbaş'ın çizim odası olarak kullandığı hobi binası ise toplantı salonuna dönüştürüldü. 850 metrekarelik havuz ise 200 kişi kapasiteli konferans salonu olarak kullanılacak.

Danışman Ofislerine Dönüştürüldü

Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'nun yaşadığı konut, alandaki en büyük villa ve bugün artık danışman ofisleri olarak kullanılıyor. Eski Beyoğlu Belediye Başkanı olan Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Ahmet Misbah Demircan'ın ek bina yapılarak büyüttüğü ev ise şimdi kamusal tasarım ofisi oldu.

Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'nun villası Danışman ofisleri; Sultangazi Belediye Başkanı Cahit Altunay'ın villası İPA Platformlar; Fatih Belediye Başkanı Hasan Suver'in villası İdari Ofis; Eyüp Belediye Başkanı Remzi Aydın'ın villası Sosyal Politikalar Ofisi; Bayrampaşa Belediye Başkanı Atilla Aydın'ın villası Vizyon 2050 Ofisi; Bağcılar Belediye Başkanı Lokman Çağırıcı'nın villası İstanbul İstatistik Ofisi; Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen'in villası Enstitü Ofisi; Gaziosmanpaşa Belediye Başkanı Hasan Tahsin'in villası Girişimcilik Ofisi; Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat Aydın'ın villası İstanbul Yatırım Ajansı; Küçükçekmece Belediye Başkanı Temel Karadeniz'in villası İdari Ofis ve Güngören Belediye Başkanı Şakir Yücel Karaman'ın villası ise Kafe ve yemekhane olarak kullanılıyor.

SON 10 YILDA 5 BİN 500 HEKİM YURT DIŞINA GÖÇ ETTİ

CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, son 10 yılda yaklaşık 5 bin 500 hekimin yurt dışına göç ettiğini belirtti. Kasap, hekimlerin nöbetlerinin ve asistan hekimlerin maruz kaldığı mobbingin, yurt dışına göç etmelerine yol açtığını belirtti.

CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, son 10 yılda yaklaşık 5 bin 500 hekimin yurt dışına göç ettiğini ifade etti.

Kasap, Meclis'te düzenlediği basın toplantısında, 30 yıl aktif hekimlik yapmış bir milletvekili olarak, Türkiye'deki hekimlerin çok zor koşullarda mesleklerini yürüttüğünü belirtti.

Sağlık Bakanlığı'nın, hekimlerin sorunlarını görmezden geldiğini savunan Kasap, son 10 yıldaki en büyük hekim göçünün 2021 yılında yaşandığını söyledi.

CHP'li Kasap, "Türkiye'deki çalışma koşulları nedeniyle yurt dışına göç etmek için Türk Tabipleri Birliği'nden (TTB) belge alan hekim sayısı 2021'de 4 bin 405'e ulaştı. Son 10 yılda 5 bin 500 civarında hekim yurt dışına göç etti. İki hafta önce İstanbul Okmeydanı'nda göz ihtisasını alan bir hekim arkadaş, denkliği kabul edilmediği için Almanya'da 2400 avroluk asgari ücretle yardımcı hekim olarak çalışmaya başladı" diye konuştu.

Yurt Dışına Göçün Nedenleri

Kasap, bir hasta için muayene süresinin 5 dakika olarak belirlenmesinin, hastaların mutsuz olmasına ve hekimlere yönelik şiddetin artmasına neden olduğunu anlattı. Ali Fazıl Kasap, öte yandan hekimlerin nöbetlerinin ve asistan hekimlerin maruz kaldığı mobbingin, yurt dışına göç etmelerine yol açtığını kaydetti.

Kendisine gönderilen doktor maaş bordrolarını basın mensuplarına gösteren Kasap, "Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı doktor maaş tutarları yalan. Hekimler çok daha düşük tutarlar alıyor" ifadesini kullandı.

CHP'li Kasap, Covid-19 nedeniyle yaşamını yitiren bir doktor arkadaşının kızına ve eşine, çok düşük tutarda aylık bağlandığını dile getirdi.

600 BİN KİŞİYE YALNIZCA BİR ONKOLOG DÜŞÜYOR

Zonguldak'ta görev yapan Medikal Onkoloji Uzmanı Prof. Dr. Hüseyin Engin'in istifa etmesi üzerine kentte kadrolu medikal onkoloji uzmanı kalmadı. Yaklaşık 600 bin nüfuslu kentte bulunan kanser hastalarına Atatürk Devlet Hastanesi'nde görev yapan tek tıbbi onkolog bakmaya başladı.

Zonguldak'ta Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre son 10 yılda kanser nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı yüzde 54 arttı. Ama kentteki kanser hastaları hekim bile bulamıyor, nitelikli sağlık hizmeti alamıyor.

CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz, Zonguldak'taki Atatürk Devlet Hastanesi'ne giderek onkoloji polikliniğinde muayene sırası bekleyen kanser hastası ve yakınlarını ziyaret etti. Yavuzylmaz, "Zonguldak'ta kanser hastalarına büyük bir eziyet çektiriliyor. 600 bin kişiye sadece bir tıbbi onkolog düşüyor" dedi.

Deniz Yavuzylmaz, Atatürk Devlet Hastanesi'nin onkoloji polikliniğine yaptığı ziyarete ilişkin videoyu, sosyal medya hesabında "Zonguldak'ta kanser hastalarına büyük bir eziyet çektiriliyor. 600 bin kişiye sadece bir tıbbi onkolog düşüyor" notuyla paylaştı.

Yavuzylmaz'a, hastane ziyaretinde CHP Zonguldak Merkez İlçe Başkanı Ebru Uzun eşlik etti. Yavuzylmaz, hastanede yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Zonguldak'ta kanser hastalarına büyük bir eziyet çektiriliyor. 600 bin kişiye sadece bir tıbbi onkolog düşüyor. Hastalar ve hasta yakınları kuyruklarda perişan durumda. Tek doktorumuz ve sağlık emekçilerimiz bu mücadelede yalnız bırakılıyor. Vatandaşlarımızın, bu sağlık hizmetlerini insani koşullarda, başka illere gitmek zorunda kalmadan memleketimizde alabilmeleri en temel haklarıdır. Tıbbi onkolog başta olmak üzere tüm branşlardaki eksik uzman kadrolar tamamlanıncaya dek bu hayati sorunların takipçisi olmayı sürdüreceğiz."

Ne Olmuştu

Zonguldak'ta görev yapan medikal onkoloji uzmanı Prof. Dr. Hüseyin Engin'in 2021 yılının nisan ayında istifa etmesiyle il genelinde kadrolu medikal onkoloji uzmanı kalmamış, bu durum kanser hastalarının tedavilerinde büyük aksaklıklara neden olmuştu.

Yavuzylmaz, istifanın hemen ardından hastaların mağduriyetini TBMM gündemine taşımış; Sağlık Bakanlığı'na "Eksikliği acil olarak giderin" çağrısında bulunmuştu.

Deniz Yavuzylmaz'ın Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ile yaptığı görüşmenin ardından 2021 yılının ağustos ayında Zonguldak'a bir medikal onkoloji atanmış olsa da Yavuzylmaz, kentteki Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesi için de ayrıca bir onkolog atanması talep etmişti.

ÖNLEMLERİ ALMAK ZAMANI

Cumhuriyet Halk Partisi COVID-19 Danışma Kurulu olarak ülkemize ve insanlığa acil bir çağrımız var. Gün salgına müdahil olma günüdür. Gün pandemiyi ciddiye alma zamanıdır. Göz ardı edilecek her detay daha çok hastalık ve ölüm anlamına gelecektir. Alınmayacak her tedbir, önlemleri almayanları sorumlu kılacaktır.

Çünkü Omikron adı ile anılmakta olan yeni endişe verici SARS-CoV-2 varyantı, ülkemiz dahil pek çok ülkede büyük bir hızla yayılmaktadır. Endişe verici varyantlardan beşincisi olan Omikronun, Delta varyantından 2.7-3.7 kat daha bulaşıcı olduğu gösterilmiştir. Omikron varyantı hastalığı daha önce geçirmiş kişilerde de tekrar hastalığa yol açabilmektedir. Bu nedenle aşıları eksik olan herkes yeniden hastalığa açık hale gelmiştir. Hal böyleyken varyantı önemsememek, varyantın yayılımını azaltacak tedbirleri hayata geçirmemek ihmalden öte bir sorumsuzluktur.

Bilimsel araştırmaların ilk verileri Omikron'un neden olduğu hastalığın daha hafif seyirli olduğuna işaret etmekle birlikte, çok sayıda kişinin aynı anda hastalanması ve başta sağlık çalışanları olmak üzere kritik meslek gruplarının hastalık nedeniyle görevden uzak kalması nedeniyle hastalığın toplumdaki yükü çok fazla olabilir. Hiçbir siyasi iktidar, bu karşılanamaz yük ile toplumu karşı karşıya bırakmamalıdır.

COVID-19 salgınının sadece aşılama ile kontrol altına alınamayacağı; etkili aşılar ek olarak fiziksel mesafe kurallarına uyulması, kalabalıkların azaltılması, kapalı ortamlarda uygun havalandırmanın sağlanması ve varyantın bulaşmasını azaltacak etkinlikteki maskelerin kullanımının gerekli olduğu bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır. Başka bir ifadeyle, Omicron varyantının yaratacağı sorunları azaltmak yalnızca kişilerin alacağı "Maske, Mesafe, Temizlik" tedbirlerine indirgenemez. Aksine kişisel ve kamusal tedbirler birlikte ele alınmalı ve yurttaşlar pandeminin karşısında savunmasız kendi kaderlerine terk edilmemelidir.

Omikron varyantının ülkemizde görülen olgular içindeki oranı tam olarak açıklanmamış olmasına karşın artmaya başladığı gözlenmektedir. Sağlık çalışanlarının ve sağlık sisteminin tükenmemesi ve sağlık kuruluşlarındaki tıkanmaya bağlı olarak ölüm gözlenmemesi için başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere tüm kurum/kuruluşların ve toplumun hazırlıklı olmaları sağlanmalıdır.

Üzülerek ifade etmek gerekir ki; yaklaşık iki yıllık salgın sürecinde, ülkemizde, COVID-19 hastalığının tanı, tedavi ve önlenmesine ilişkin olarak eksik, hatalı ve bilimsel olmayan uygulamalarla karşılaşmıştır. Hastalığın giderek yaygınlaştığı bu dönemde salgının ve her bir olgunun bilimsel bilgiler ışığında yönetilmesi çok önemlidir. CHP COVID-19 Danışma Kurulu olarak sağlığı, yaşamı ve bilimi temel alan önlemler paketini bu vesile ile yeniden hatırlatmak istiyoruz.

COVID-19 Salgın Yönetimi: Yapılması gerekenler

Salgın Yönetimi:

- Ülkemizde görülen olguların ve kaybedilen kişilerin dağılımı bilimsel epidemiyolojik ölçütlere uygun olarak yaş, cinsiyet, coğrafi yerleşim, meslek ve eşlik eden hastalıklar gibi özellikler dikkate alınarak kamuoyu ve bilimsel camiaya açıklanmalıdır.
- Aşılama oranları, kullanılan aşı dozu ve çeşitlilikleri, yaş grupları ve cinsiyete göre toplumla paylaşılmalıdır.
- "Tam aşılı" tanımı bilimsel ölçütlere uygun olarak yapılmalı ve gerçek tam aşılı oranı kamuoyuyla paylaşılmalıdır.
- Temaslı takibini de içeren filyasyon çalışmaları bilimsel ölçütlere uygun şekilde yürütülmeli ve salgın hızlı testlerin de kullanıma alınmasıyla yurttaşın yaşadığı evde, çalıştığı işyerinde, birinci basamak desteğiyle karşılanmalıdır.
- Salgın yönetimi basamaklandırılmış sağlık hizmeti ilkesi doğrultusunda yeniden planlanmalıdır.
- Yurttaşların PCR, hızlı ve tükürük testleri dahil olmak üzere tüm tarama ve tanı testleri ile monoklonal antikor ve yeni jenerasyon ilaçlara erişimi ücretsiz olarak kamu güvencesinde sağlanmalıdır.
- Salgınla ilgili Sağlık Bakanlığı dökümanları, sağlık çalışanlarına rehberlik etmek üzere güncel bilgiler ve gelişmeler ışığında güncellenmelidir.
- Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu aldığı her kararın gerekçesini topluma açıklamalıdır.
- Merkezi yönetim hiçbir ayırım gözetmeden yerel yönetimleri pandemi mücadelesine dahil etmeli, karar ve uygulamaların ortaklaşması sağlanmalıdır.

Korunma:

Farmakolojik Olmayan Önlemler

- Başta sağlık kuruluşları olmak üzere tüm kamusal mekanlar ve kalabalık nüfusa sahip işyerleri COVID-19 açısından güvenli ve sağlıklı mekanlar haline getirilmelidir. Gereken kurumlarda ultraviyole ve filtre uygulaması hayata geçirilmelidir. Okulların havalandırılması karbondioksit monitörizasyonu ile etkin biçimde izlenmelidir.
- Omikron varyantının bulaşma yolları ve bulaşma hızı dikkate alınarak, kapalı ortamlarda etkin havalandırmanın sağlanması ve bu durumun izlenmesi ve denetlenmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Hastalığın bulaşmasını azaltmak üzere alınan kişisel önlemlerin başında gelen maskelerin standartlara uygun olup olmadığı ilgili kurumlarca denetlenmelidir. Gerek basit (cerrahi) maskeler gerekse N95 veya FFP2/3 türü respiratörlerin ulusal ve uluslararası standartlara uygun olması sağlanmalıdır.
- Başta sağlık kuruluşları olmak üzere işyerlerinde çalışan sağlığı ve güvenliği ile ilgili önlemler alınmalı ve izlenmelidir. Sağlık çalışanlarının tümünün kapalı ortamlarda N95 veya FFP2/3 türü maske kullanması sağlanmalı, sağlık kurumları çalışanlarına bu tür maskeleri işveren sorumluluğu kapsamında ücretsiz olarak karşılamalıdır.
- Maske ve respiratörler, belirli durumlarda değiştirilmesi gereken koruyucu malzemeler olup artan fiyatlar nedeniyle temin edilmeleri ve uygun kullanımları giderek güçleşmektedir. Maskelerin ve respiratörlerin, toplumdaki her bir birey ve sağlık çalışanları için uygun koşullarda temin edilmesi sağlanmalıdır.
- Okullar, bakım kurumları, cezaevleri, kırsal gibi kalabalık ortamlardaki kişilere yönelik test kapasitesinin - hızlı antijen testlerinin de sürece dahil edilmesiyle- artırılarak olguların zamanında tanımlanması ve önlemlerin zaman geçirmeden alınması sağlanmalıdır.
- COVID-19 tanısı alanlar için izolasyon, temaslılar için karantina süreleri ülkemizin verilerine göre ve bilimsel ölçütler göz önünde bulundurularak belirlenmelidir.
- Alışveriş merkezleri gibi kapalı ve kalabalık ortamlara girecek kişilerden son 48 saat içinde yapılmış negatif test sonucu istenmelidir. Hızlı testler mekan girişlerinde uygulanabilmelidir.
- Toplu ulaşım yoğunluğunun azaltılması için esnek mesai uygulamasına geçilmeli, pik dönemlerinde evden çalışma koşulları sağlanmalı, toplu ulaşım seferleri azami düzeyde artırılmalıdır.

Aşılama

- Ülkemizde henüz hiç aşı olmamış milyonlarca yurttaşımızın olduğu göz önünde bulundurularak, öncelikle aşı tereddüdü yaşayan kişileri hedefleyen etkili aşı kampanyaları düzenlenmelidir. Kimi ülkelerde gerçekleştiği gibi düzenlenecek aşı kampanyalarında hedef gruba özgü sosyal, ekonomik ve kültürel motive edici uygulamalar hayata geçirilmeli, yerel inisiyatiflerden destek alınmalıdır. Söz konusu kampanyalar hedef gruplara özgü olarak kişi merkezli, çok dilli ve çok kültürlü bir yapıda olmalıdır.
- Çok geç kalınmış bir uygulama olarak 5-11 yaş grubunun aşılama sağlanması ve bu çerçevede mRNA aşısının uygun doz versiyonu ülkemize kazandırılmalıdır.
- Omikron varyantına karşı inaktif aşılama etkinliğinin düşük olduğunu gösteren bilimsel yayınların sayısı giderek artmaktadır. Ülkemizde de kullanılmakta olan inaktif virüs aşısı Sinovac-Coronavac aşısına ilişkin olarak da omikron varyantına karşı düşük etkinlik gösterdiğine ilişkin farklı ülkelerden yayımlanmış veriler mevcuttur. Bu durumda özellikle risk grubu içerisinde yer alan kişilere inaktif aşılama yerine omikrona karşı çok daha etkili olduğu kanıtlanmış olan mRNA aşısı (ülkemizde Pfizer-Biontech şirketinin ürettiği Comirnaty) uygulanmalıdır.
- Ülkemizde geliştirilmiş olması memnuniyet verici olan Turkovac aşısına ilişkin faz 1, 2, 3 çalışmalarının verileri en kısa sürede bilim insanları ve toplumla paylaşılmalıdır. Turkovac aşısının kitlesel uygulamasına aşının güvenli ve etkili olduğuna ilişkin bilimsel kanıtlar yayımlandıktan sonra geçilmeli, en kısa sürede aşının omikron varyantına olan etkisi ortaya konulmalıdır. Bir ihtiyati tedbir olarak bu sonuçlar alınana kadar mRNA aşılama ağırlık verilmelidir.

Tanı Aşaması

- Olguların hızla artmakta olduğu bu dönemde tanı kapasitesinin yetersiz kalmaması için malzeme ve iş gücü açısından gerekli önlemler alınmalıdır. Şu anda yetkili laboratuvarların %57'si özel %43'ü kamu kurumlarında bulunmaktadır. Yetkili kamu laboratuvar sayısı hızla artırılmalı ve test olanaklarına erişim kolaylaştırılmalıdır.
- Omikron varyantının rutin olarak taranmasına yönelik PCR testleri yaygınlaştırılmalı ve tüm laboratuvarlar için temin edilebilir kılınmalıdır.

- Hızlı antijen ve tükürük testlerinin tanı ve tarama amacıyla rutin kullanıma girmesi ve bu testlerin evlerde ücretsiz olarak kullanımı sağlanmalıdır.
- Sekanslama ve benzeri yöntemlerle olası yeni varyantların ortaya çıkışı izlenmeli ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır. Bu amaçla özellikle üniversitelerin katılımıyla genomik analiz platformu oluşturulmalıdır.
- Hastanelerin hizmet ve alan kapasitesini aşan test ortamları değiştirilmeli, yurttaşların güvenle ve çok sıra beklemeden başvurabilecekleri test mekanları hastane dışı ortamlarda yaratılmalıdır.

Tedavi Aşaması

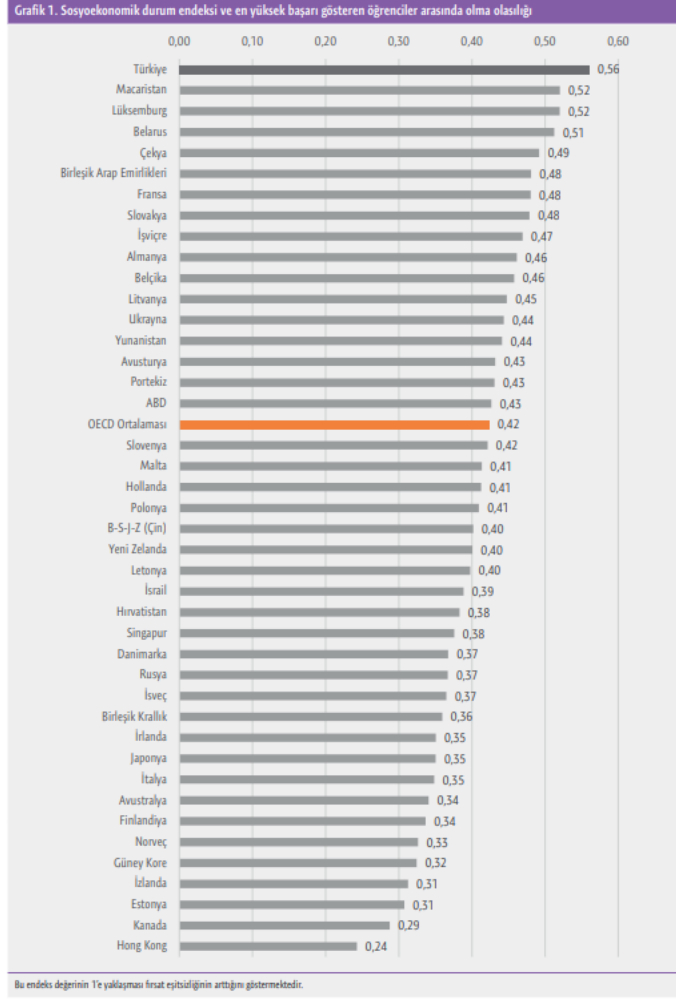
- COVID-19 hastalığının seyri ve klinik belirti/bulguları konusunda toplum şeffaf bir şekilde bilgilendirilmelidir.
- Toplum tabanlı algoritma yaklaşımı hazırlanmalı ve yurttaşlara duyurulmalıdır. Olguların büyük çoğunluğunun hastalığı evde dinlenerek geçirebileceği, ateş düşürücü dışında herhangi bir ilaca gerek olmadığı ancak nefes darlığı, solunum sıkıntısı gibi belirtiler olduğunda mutlaka sağlık kuruluşuna başvurulması gerektiği topluma anlatılmalıdır.
- COVID-19 tanısı alan kişilere telefon edilerek Favipiravir ilacı kastedilerek “ilaç istiyor musunuz?” sorusunun yöneltmesine son verilmeli, yurttaşlar uzman olmadıkları konuda sorumlu olmaya zorlanmamalı ve aksi bilimsel bilgi oluşmadığı sürece Favipiravir kullanımına tümüyle son verilmelidir.
- Yakın geçmişte “Remdesivir” örneğinde yaşandığı gibi bugün itibarıyla “Molnupiravir” isimli ilacın ücret karşılığında yasa dışı/kaçak yollardan temin edildiği bilinmektedir. İvedilikle bu durum etkin müdahale ile önlenmelidir.
- COVID-19 tedavisinde etkili olduğu bilimsel araştırmalarla gösterilmiş ve gösterilecek olan her tedavi endikasyon dahilinde gerekli hastalar için ücretsiz olarak temin edilmelidir. Bu bağlamda ivedilikle COVID-19 tedavisinde riskli gruplarda kullanılmak üzere geliştirilen ve dünyada kullanıma giren “yeni” ilaçlar (monoklonal antikorlar, Paxlovid) ülkemizde de riskli gruplarda kullanılmak üzere ücretsiz olarak temin edilmelidir.

Cumhuriyet Halk Partisi COVID-19 Danışma Kurulu olarak, bilimsel araştırmaların COVID-19 salgınının olabilecek en az hasar ve yıkımla atlatılmasında gelir başta olmak üzere toplumdaki eşitlik halinin belirleyici olduğunu gösterdiğini biliyoruz. Tüm dünyada ülkelerin pandemi karnesi, aslında onların eşitlikçi ve özgürlükçü yapısı ile doğrudan ilişkili olarak şekillenmektedir. Bu nedenle pandemiye karşı yürütülecek politikanın tıbbi alanla sınırlanmayıp, ülkenin eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesi ile harmanlanması gerektiğini vurgulamayı hayati bir sorumluluk olarak görüyoruz.

CHP COVID-19 Danışma Kurulu**EĞİTİMDE DE FIRSAT EŞİTLİĞİ YOK!**

Eğitimde fırsat eşitliği, **her çocuğun içine doğduğu koşullardan bağımsız olarak eşit gelişim fırsatlarına sahip olabilmesi anlamına gelir ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamanın yolu, sistemle ilgili engelleri ortadan kaldırmaktan geçmektedir.** Dünyada henüz eğitimde sosyoekonomik eşitsizlikleri tamamen ortadan kaldırdığını iddia edebilecek bir ülke bulunmasa da, Türkiye bu eşitliği sağlamada çok geride kalmış bir ülke konumundadır.

Çünkü Türkiye, PISA değerlendirmesinde 43 OECD ülkesi arasında en iyi performans gösteren öğrencilerinin daha çok sosyoekonomik olarak avantajlı öğrencilerden oluştuğu ülkeler sıralamasında İLK sırada yer almaktadır; yani öğrenciler arasındaki eşitsizliğin en belirgin olarak yaşandığı ülkedir.

Ulusal düzeyde gerçekleştirilen merkezi sınavlar ve ulusal eğitim istatistiklerinin yanısıra, eğitim sisteminin farklı kademelerinde farklı sınıf düzeyleriyle katıldığımız uluslararası ölçme-değerlendirme çalışmaları ve uluslararası raporlardaki temel göstergeler değerlendirildiğinde, **Türkiye’de eğitimde fırsat eşitsizliğine yönelik mevcut tablo net bir şekilde görülmektedir.**

Bu hususta birkaç örnek vermek gerekirse;

- Geçtiğimiz yıl Türkiye’de yaklaşık 676 bin çocuk, zorunlu eğitim çağına olmasına rağmen okul dışında kalmıştır.
- En düşük ve en yüksek başarı ortalamalarına sahip bölgeler arasındaki başarı farkı, **aynı sınıf seviyesindeki öğrenciler için neredeyse 3 yıllık öğrenme sürecine karşılık gelmektedir.**
- **Ülkemizde babası ilkokulu bitirmemiş çocuklardan üniversite mezunu olanların oranı yüzde 3 iken, babası üniversite mezunu olan çocuklarda bu oran yüzde 72’dir.**
- Babası üniversite mezunu olan bir çocuk, babası ilkokul mezunu olan bir çocuğa göre **ortalama sekiz yıl daha fazla eğitim almaktadır.**
- Öğrencilerin LGS başarıları ile en güçlü ilişkiye sahip olan değişkenlerden biri **okulun ve öğrencinin sosyoekonomik düzeyidir.**

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU

Öğretmenlik Meslek Kanunu uzun zamandır gündeme getirilen ve öğretmen camiasında beklentilere neden olan bir kanun olarak görüldü; ancak AKP tarafından **TBMM’ye yılın son günü sunulan kanun teklifi bir yetersizlikler bütünü olarak karşımıza çıktı.**

1739 Sayılı Milli Eğitim Kanununda yapılan iki değişiklik ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda yapılan bir maddelik değişiklikten ibaret olan bu 12 maddelik kanuna bu haliyle “**Öğretmenlik Kariyer Kanunu**” bile dememiz mümkün değildir.

Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun amacı olarak belirlenen, “öğretmenlerin atanmaları, mesleki gelişimleri ve kariyer basamaklarında ilerlemelerini düzenlemek” ifadesi bile, **başlı başına bu teklifin bir Meslek Kanunu özelliği taşımadığını söylemeye yeterlidir.**

- Öğretmenlik Meslek Kanunu teklifi bu haliyle, eğitimin tüm bileşenleri bir yana, mesleğin çatısı olan Milli Eğitim Bakanlığı bile bertaraf edilerek, bakanlığın ilgili hiçbir biriminin haberi dahi olmadan **saraydaki kurul tarafından hazırlanan bir kanun teklifi olduğu açıktır.**
- Getirilen kanun teklifi bu haliyle, başlığı ve içeriği temelden çelişen, **yani öğretmenlerin niteliklerini, atanmalarını, görev ve yetkilerini, haklarını ve yükümlülüklerini, aylık ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini kapsamlı bir bütün olarak içermediği için Anayasanın 128. Maddesine aykırı bir düzenlemedir.**
- Bu teklif sözlü sınav yani mülakatı kaldırıyormuş görüntüsü altında çok daha tehlikeli ve çok daha halk mağduriyetine yol açacak bir noktada. **Getirilen kanun teklifinin beşinci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen, “Adaylık Değerlendirme Komisyonu’nun değerlendirmesi sonucuna göre başarılı olanlar öğretmenliğe atanır” ifadesi, tamamıyla siyasal kadro oluşturmanın bir parçasıdır!**
- Ayrıca aday öğretmenlere zulmetmeyi meşru hale getiren bu teklif bu haliyle yasallaşacak olursa, **aday öğretmenler üzerindeki siyasal iktidarın güdümündeki sendikaya üye olma baskısı adeta üye olma zorunluluğuna dönüşecektir.**
- Getirilen kanun teklifi bu haliyle, öğretmenlik niteliği bile aranmaksızın ücretli köleler çalıştırılmasına son vermediği gibi, **sözleşmeli öğretmenliği de taslağın 9. Maddesinde yeniden pekiştirmiştir.**
- Bu teklif, ayrıca, **Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği ve uzun yıllardır yapılmayan, hiyerarşik dizilime tabi tutan bir düzenlemeyi içermektedir.** Buna göre öğretmenlik mesleği, **adaylık, öğretmenlik, uzmanlık ve başöğretmenlik** olarak 4 rütbe grubuna ayrılmaktadır. Buradan hareketle bu kanun teklifi bu haliyle yasalastığı takdirde, hem daha önceden bu ünvanı alanlarla aynı süre öğretmenlik yapmış olanlar arasında ücret dengesizliği daha da artacak hem de salt sınava dayalı bir kariyer uygulaması öğretmenler arası huzur bozacaktır. (AKP döneminde yapılan kopya sıkandallarıyla iptal edilen pek çok merkezi sınavı, yandaş sendikaların üyelerine dağıttığı isabet oranı yüksek deneme sınavlarını da hatırdan tutmalıyız.)
- Öğretmenlik kariyerine gerekçe sayılacak master ve doktoralar noktasında coğrafi eşitsizlikler gözardı edilmiştir. Anadolunun dört yanında yüz binlerce öğretmen niteliksiz tabela üniversitelerine ulaşabilse de lisans üstü eğitim verecek bölüm ve koşullara ulaşamaz. Büyük şehir öğretmenleri lehine bir adaletsizlik mevcuttur. **Kimi sendikaların özel üniversitelerle veya yurtdışı bağlantılarıyla kampanyaya çevirdiği uzaktan (tezsiz/tezli) yüksek lisans konusu da parayı bastırmanın uzmanlığa geçişi anlamına gelebilecektir.** Bu durum kabul edilemez. Taslakta lisansüstü eğitim koşulu için “alanında” yapıma şartı aranmadığı göze çarptığı için, işletme masterı yapan öğretmenin uzman olabileceği anlaşılmaktadır.
- Öğretmenlik Meslek Kanunu ile **Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 43 ve 45. Maddeleri yürürlükten kaldırmaktadır.** 45. Madde’de yer alan “Hangi derece ve türdeki eğitim, öğretim, teftiş ve yönetim görevlerine, hang, seviye ve alanda öğrenim görmüş olanların ne gibi şartlarla seçilebilecekleri yönetmelikle düzenlenir” ifadesi ise Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi’nde yer almamaktadır.
- Öğretmen odalarından ve sendikalardan bize ulaşan geri bildirimler; öğretmenlerin meslek onuru kadar emekliliğe de yansiyacak şekilde ekonomik iyileştirme beklentisinin yüksek olduğunu, bu iyileştirmeler için sınava, mülakata girmeyi istemedikleri yönündedir. Çoğunlukla mesleki kıdeme bağlı olarak unvan ve katsayı/maaş artışı talepleri bulunmaktadır. Lisansüstü eğitimler ve somut başarılarla kısalabilecek şekilde 5-10 yılda uzman, 7-20 yılda **usta öğretmen** ünvanı alınabileceği yönünde görüşler mevcuttur.

Usta öğretmenlerin, zümre başkanlığı yanında aday öğretmenlere rehberlik gibi ek sorumluluklar alabilmesi ve maaşa esas ders sayılarının azaltılarak bu tecrübelerini eğitim kurumlarına aktarmak için zaman bulmaları sağlanabilir. **Başöğretmenlik ünvanı Ulusal Liderimiz Mustafa Kemal Atatürk’e özel ve özgün kalmalı diyen öğretmenler ağırlıktadır.**

- **Yıllardır seçim vaatlerine konu edilip yılan hikayesine dönen 3600 ek göstergenin ise ancak birinci dereceye inenlere uygulanacağını ilan etmek müjde değil hezimetdir.** O öğretmenler de ancak ve sadece

emekli aylıklarında ve ikramiyelerine yansımından yararlanabilecek, çalışma hayatları boyunca mevcut ekonomik yoksulluklarında bir iyileşme söz konusu olmayacaktır. **Yasanın yürürlüğe gireceği 2023'ten önce emekli olan 700 bin öğretmenin ise yasadan yararlanabilmesini olanaklı kılan herhangi bir madde yer almamaktadır.**

“Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi” başlığı taşıyan bir Teklifte, öğretmenlere 3.600 ek gösterge verilmesine ilişkin maddenin uygulanma tarihinin 15.01.2023 tarihine bırakılmış olması öğretmenler yönünden büyük bir talihsizliktir, AKP için kurnazlıktır.

Bu şekilde bir düzenlemeden, bazı kamu personeline 3.600 ek gösterge verilmesi konusunda vaatte bulunmuş siyasi iktidarın vakit kazanmaya çalıştığı anlaşılmaktadır.

- Tasarıdaki boşlukların yönetmeliklerle düzenleneceğini görülmektedir. Yani, **“Yasa Meclis’ten geçtikten sonra istediğim gibi bir yönetmeliği Resmi Gazete’de yayımlarım, canım istediği zaman madde ekleyip çıkararak istediğim düzenlemeleri yaparım”** anlayışı ile hazırlanmıştır.
- **Bu teklif Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi ile ilgili bir çalışma yer almamaktadır.** Milli Eğitim Bakanlığı’nın Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi ile ilgili bilgisi sadece önce bir eğitim programına katılmak ve sonra girilen sınavı geçmek; **ancak mesleki gelişim emekliliğe kadar devam eden bir süreçtir.** Öğrencilerde nitelikli eğitim sonuçlarının elde edilmesinde öğretmenlerin ihtiyaç duydukları becerilerin ve yeteneklerinin iyileştirilmesi süreci, MEB tarafından yok sayılmıştır.
- Öğretmenlerin kariyer basamakları ile ilgili süreç de “Yönetmelikle düzenlenir” ifadesi ile geçiştirilmiş ve hangi yönetmelikle, hangi esaslara göre düzenleneceği muamma olarak bırakılmıştır.
- Bu taslakta sayıları 173.837 olarak açıklanan (2020/2021 Öğretim Yılı) özel eğitim kurumlarında çalışan eğitim emekçilerine yer verilmemiştir. **Öğretmen niteliğini ve temel haklarını tanımlarken böyle bir eksiklik kabul edilemez.**
- Taslakta öğretmen yetiştirmenin eğitim fakültelerinde yapılacağına yer verilmemesi uzmanlık tanımlama gayretiyle de çelişmektedir. Madde 4’te yer alan “Öğretmenler, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından ve bunlara **denkliği kabul edilen yurt dışı yükseköğretim kurumlarından** mezun olanlar arasından seçilir” ifadesinin içeriği doğru açıklanmalı, **formasyon uygulaması devam ederse detaylar belirlenmeli ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır.**

Bu tasarı bir Öğretmenlik Meslek Kanunu olacaksa, öğretmenlerin eğitiminden emekliliğine kadar olan süreci içermeliydi. Ancak bu kanun, alelacele ve acemice hazırlanmış, bir seçimden başka bir seçime taşınan propaganda malzemesi olmaktan öteye gitmiyor!

TÜRKİYE’NİN FİBER HARİTASI

İstanbul’da Kişi Başına Düşen Fiber Altyapı 3,9 Metre

CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, Türkiye’nin güncel fiber haritasını çıkardı. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK) yıllık son güncel haberleşme istatistiklerine dayandırılarak hazırlanan haritaya göre, 2020 yılında kişi başına İstanbul’da 3,9, Ankara’da 4,8, İzmir’de ise 4,7 metre fiber altyapı düştü. Nüfusa oranla en düşük fiber altyapıya sahip 2 il Şanlıurfa ve Hatay. Şanlıurfa’da kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu 2,5 metre iken, 1 milyon 600 binden fazla nüfusa sahip Hatay’da kişi başına 3 metre fiber altyapı düştü.

CHP Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, illerdeki fiber altyapıya ilişkin hazırladığı haritayı kamuoyu ile paylaştı.

Nüfus Verileri

• ADANA	2.258.718	• BOLU	314.802	• GAZİANTEP	2.101.157	• KIRŞEHİR	243.042	• RİZE	344.359	• YOZGAT	419.095
• ADYAMAN	632.459	• BURDUR	267.092	• GİRESUN	448.721	• KOCAELİ	1.997.258	• SAKARYA	1.042.649	• ZONGULDAK	591.204
• AFYONKARAHİSAR	736.912	• BURSA	3.101.833	• GÜMÜŞHANE	141.702	• KONYA	2.250.020	• SAMSUN	1.356.079	• ANSARAY	423.011
• AĞRI	535.435	• CANAKKALE	541.548	• HAKKARİ	280.514	• KÜTAHYA	576.688	• ŞİRT	331.070	• BAYBURT	81.910
• AMASYA	335.494	• CANKIRI	192.428	• HATAY	1.659.320	• MALATYA	806.156	• SİNOP	216.460	• KARAMAN	254.919
• ANKARA	5.663.322	• ÇORUM	530.126	• İSPARTA	440.304	• MANİSA	1.450.616	• SİVAS	635.889	• KIRIKKALE	278.703
• ANTALYA	2.548.308	• DENİZLİ	1.040.915	• MERSİN	1.868.757	• KAHRAMANMARAŞ	1.168.163	• TEKİRDAĞ	1.081.065	• BATMAN	620.278
• ARTVIN	169.501	• DIYARBAKIR	1.783.431	• İSTANBUL	15.462.452	• MARDİN	854.716	• TOKAT	597.861	• ŞIRNAK	537.762
• AYDIN	1.119.084	• EDİRNE	407.763	• İZMİR	4.394.694	• MUĞLA	1.000.773	• TRABZON	811.901	• BARTIN	198.979
• BALIKESİR	1.240.285	• ELAZIĞ	587.960	• KARS	284.923	• MUŞ	411.117	• TUNCELİ	83.443	• ARDAHAN	96.161
• BİLECİK	218.717	• ERZİNCAN	234.431	• KASTAMONU	376.377	• NEVŞEHİR	304.962	• ŞANLIURFA	2.115.256	• İĞDIR	201.314
• BİNGÖL	281.768	• ERZURUM	758.279	• KAYSERİ	1.421.455	• NİĞDE	362.071	• UŞAK	369.433	• YALOVA	276.050
• BİTLİS	350.994	• ESKİŞEHİR	888.828	• KIRKIRELİ	361.737	• ORDU	761.400	• VAN	1.149.342	• KARABÜK	243.614

■ Fiber-Optik Kablo Uzunluğu-km

● Bu veriler 2020 yılına aittir.

■ Kişi Başına Düşen Fiber Altyapı-metre

Kaynak: <https://www.btk.gov.tr/uploads/pages/yillik-il-istatistikleri/elektronik-haberlesme-sektorune-iliskin-il-bazinda-yillik-istatistik-butunu.pdf>

Haritaya göre 2020 yılında illerde kişi başı düşen fiber altyapı şu şekilde:

- **İstanbul:** 15.462.452 kişilik nüfusa sahip İstanbul'un fiber altyapı uzunluğu 60.386, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 3,9 metre.
- **Ankara:** 5.663.322 kişilik nüfusa sahip Ankara'nın fiber altyapı uzunluğu 27.330, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 4,8 metre.
- **İzmir:** 4.394.694 kişilik nüfusa sahip İzmir'in fiber altyapı uzunluğu 20.780, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 4,7 metre.
- **Bursa:** 3 milyondan fazla nüfusa ev sahipliği yapan Bursa'nın fiber altyapı uzunluğu 11.857 km, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 3,8 metre.
- **Antalya:** Fiber altyapı uzunluğu 13.671 olan Antalya'da ise kişi başı düşen fiber altyapı uzunluğu 5,3 metre.
- Nüfusa oranla en düşük fiber altyapıya sahip 2 il ise Şanlıurfa ve Hatay. Şanlıurfa'da kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu 2,5 metre iken, 1 milyon 600 binden fazla nüfusa sahip Hatay'da kişi başına 3 metre fiber altyapı düşüyor. Yine 1 milyon 700 binden fazla nüfusa sahip Diyarbakır'da kişi başı düşen fiber altyapı yalnızca 3,2 metre.
- Nüfusa oranla en yüksek fiber altyapıya sahip il ise Tunceli. Tunceli'de kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu 17,3 metre.

1 Yılda İstanbul'a Döşenen Fiber Altyapı Yalnızca 7 bin 600 km

Öte yandan, 2019 yılının il istatistikleri ile kıyaslandığında bir yılda İstanbul'da döşenen fiber altyapı 7.624 km, Ankara'da 1.943 km, İzmir'de ise 1.593 km olarak gerçekleşti.

1 Yılda 42 bin km Fiber Döşendi

Her ne kadar Bakanlık ve başta Türk Telekom olmak üzere diğer kurum yetkilileri aksini iddia etse de, Türkiye fiber altyapı konusunda dünyayla rekabet edebilecek bir seviyeye gelebilmiş değil. Dünyada 2018'de 500 milyon, 2019'da ise 480 milyon km fiber kablo döşenmiş.

Türkiye’de ise pandeminin etkisiyle özellikle son dönemde yatırımlarda, fiber abone sayılarında bir artış gerçekleşmiş olsa dahi, BTK’nın 2021 yılı 3. Çeyrek raporuna göre Türkiye genelindeki toplam fiber altyapı uzunluğu yalnızca 455 bin km. 2020 yılının aynı çeyreğinde 413 bin km olan fiber uzunluk, 1 yılda yalnızca 42 bin km artmış. Bu hızla Türkiye’de fiber altyapının yaygınlaştırılmasını sağlamak hayal.

Öte yandan, sorgulanması gereken başka bir konu ‘Türkiye’nin dört bir yanını fiber ağlarla ördük’ iddiasına karşın Türk Telekom’un durumu. Türk Telekom’un 353.313 km fiber altyapısı bulunuyor. Türk Telekom 2005 yılında özelleştirildiğinde 150 bin km civarında fiber altyapıya sahipti. Özelleştirilmesinden bu yana 17 yıl geçti, 2026 yılında imtiyaz sözleşmesi dolacak. 17 yılda döşenen fiber altyapı ise yalnızca 200 bin km. Türkiye’nin bugün ihtiyacı olan fiber ise 3 – 4 milyon km şeklinde telaffuz ediliyor. Türkiye’nin en köklü kurumlarından birini yönetenlerin bu başarısızlıktan bir hikaye devşirmeye çalışacaklarına, oturup biz nerede hata yaptık diye düşünmeleri gerekiyor. Ortak altyapının geliştirilmesi için çalışmalar hızlandırılmalı, ortak altyapı şirketi için somut adımlar bir an önce atılmalıdır. Fiber altyapının gelişmesi için merkezi hükümet ve yerel yönetimler işbirliği içerisinde çalışmak zorunda.

KALICI YAZ SAATİ UYGULAMASINDA RAPOR KARMAŞASI

İddia edilen tasarruf sağlanamadı

2016 yılında hayata geçirilen kalıcı yaz saati uygulamasının ana dayanağını tasarruf yapıldığı iddiaları oluşturmaktadır. Tasarruf yapıldığı iddiasını ise iktidar sözcülerinin de zaman zaman atıf yaptığı bilimsel bir rapora dayandırılmaktadır. Ancak söz konusu raporun bilimselliği ve içeriği konusunda şüpheler bulunmaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın raporun içeriği, hangi bilimsel hakemli dergide yayınlandığı yönündeki sorulara yanıt vermemesi de bu şüpheleri artırmaktadır.

AK Parti iktidarının 2016 yılında hayata geçirdiği kalıcı yaz saati uygulaması bugüne kadar kamuoyunda yoğun eleştiri almasına ve vatandaşların tepkisine karşın inatla sürdürülmektedir. İktidar sözcüleri kalıcı yaz saati uygulaması konusunda gelen eleştirilere uygulama hayata geçmeden yapılan bir çalışmaya dayandırmaktadır. İstanbul Teknik Üniversitesi’ndeki bazı akademisyenlerin yanı sıra bazı lisans öğrencilerinin katılımıyla yapıldığı belirtilen raporun bilimsel içeriği tartışma konusu olmaktadır.

Rapor için sözleşme imzalandı

Söz konusu rapor Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen bir proje sonucu hazırlanmıştır. Bakanlık ile akademisyenler arasında sözleşme imzalanmıştır. Bilimsel olduğu iddia edilen raporla ilgili hazırlanan bir makalede dönemin Enerji Bakanı Berat Albayrak’ın yoğun ilgi gösterdiği belirtilmekte, hiçbir bilimsel araştırmada yer verilmeyecek bir tanımlama yapılmaktadır.

İddia edilen tasarrufa ulaşılamadı

Uygulamanın hayata geçtiği 2016 yılında bu rapora atıf yapılarak kış saati uygulamasının geçerli olduğu aylar bazında yıllık yaklaşık yüzde 8.58, toplam elektrik bazında ise yüzde 3.62 oranında önemli bir tasarruf yapılacağı iddia edilmektedir. Ancak gelinen noktada iddia edilen bu tasarruf gerçekleşmemiştir. Türkiye’nin yıllık elektrik tüketimi 291 milyar kilovatsaattir. Buna göre yüzde 3,62 tasarruf oranıyla bir yılda 10,5 milyar kilovatsaat olması gerekmektedir. Buna göre yalnızca geçen yıl yaklaşık 10 milyar lira tutarında bir tasarruf sağlanması gerekirken; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 5 yılda 6 milyar lira tutarında tasarruf sağlandığını açıklamıştır. Bu durum iddia edilen tasarrufun sağlanmadığını gösterdiği gibi, raporda yer alan verilerin doğruluğunu da şüpheli hale getirmektedir.

Raporun bilimselliği tartışmalı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı vatandaşlardan ne zaman kalıcı yaz saati uygulamasına karşı tepki gelse bu rapora atıf yapmaktadır. Bu kapsamda söz konusu bilimsel olduğu iddia edilen raporun bütün akademisyenler tarafından incelenmesi oldukça önemlidir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na raporun açık bir kaynaktan yer alıp almadığı sorulduğunda herhangi bir yanıt vermemekte, bilimsel olmayan birtakım makale ve yazılara atıf yapılmaktadır.

Dayanak sağlam değil

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın söz konusu raporun hazırlanması için sözleşme imzalaması, raporun açık kaynaklarda yer almaması, rapor yerine bilimsel olmayan çeşitli makalelere atıf yapılması, raporla ilgili sorulara yanıt verilmemesi, kalıcı yaz saati uygulamasının dayanağının sağlam olmadığını göstermektedir. Bakanlık raporu açıklayamamakta ya da açıkladığı verileri raporla ilişkilendirememektedir.

'ÜLKE KÖTÜ YÖNETİLİYOR!'

Yöneylem'in son anketine göre Millet İttifakı, Cumhur İttifakı'nın altı puan önünde. Halkın yüzde 61'i "Ülke kötü yönetiliyor" diyor. Yeni ekonomik modelinin işe yaramayacağını söyleyenlerin oranı ise yüzde 73 oldu.

'Tek adam' yönetimi iflas ederken, neredeyse her kamuoyu yoklaması, iktidara kötü haberler veriyor. Yöneylem Sosyal Araştırma Merkezi tarafından aralık ayında gerçekleştirilen kamuoyu yoklamasına göre, AKP ve MHP tabanındaki erime sürdü. Araştırmaya göre, Millet İttifakı, Cumhur İttifakı'nın yüzde 6 puan önünde yer aldı. 'Kararsız' olduğunu ve hangi aday ile partiye oy vereceğine henüz karar vermediğini ifade edenlerin yüzde 42'si ise 2018'de AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a oy verdiğini bildirdi.

Yöneylem Sosyal Araştırma'nın, 26 bölgede, 230 noktada 2 bin 2 panelistle aralık ayında gerçekleştirdiği kamuoyu yoklamasına göre, "Bu pazar milletvekili seçimi yapılacak olsa hangi partiye oy verirsiniz?" sorusuna, yüzde 26'9 AKP, yüzde 26,3'ü CHP, yüzde 10,4'ü İYİ Parti, yüzde 8,2'si HDP, yüzde 4,7'si ise MHP yanıtını verdi. DEVA Partisi yüzde 1,4, Saadet Partisi yüzde 0,8, Gelecek Partisi ise yüzde 0,3'te kaldı. Ankete katılanların yüzde 10,4'ü kararsız olduğunu söylerken yüzde 7,1'i ise oy kullanmayacağını ifade etti. Aralık ayı itibariyle Millet İttifakı, Cumhur İttifakı'nın 6 puan önünde yer aldı. Kararsızlar ve oy kullanmayacaklar dağıtılmadan önce Millet İttifakı yüzde 40,8, Cumhur İttifakı yüzde 34,8 oy oranına ulaşabildi.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde kime oy verecekleri sorusuna ise ankete katılanların yüzde 37'si Erdoğan, yüzde 41'i Ekrem İmamoğlu, yüzde 10'u eğer "aday olursa Selahattin Demirtaş" dedi. İkinci turda muhalefet adayına, Erdoğan karşısında oy vereceğini söyleyenlerin oranı yüzde 49, Erdoğan'a oy vereceğini söyleyenlerin oranı yüzde 35 olarak ölçüldü.

Erken Seçim Talebi

Kamuoyu yoklamasında, seçmenlere erken seçim isteyip, istemedikleri de soruldu. Erken seçim isteyenlerin oranı yüzde 55, erken seçimi gereksiz bulanların oranı ise yüzde 41'de kaldı. Yüzde 4'lük kesim ise tercih belirtmedi.

Ankete katılanlara, ülkenin en acil çözüm bekleyen sorunu da soruldu. Bu soruya açık arayla ekonomik kriz yanıtı verildi. İşsizlik, hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı, ücretlerin yetersizliği, dile getirilen sorunlar arasında sıralandı. Bu sorunları, tüm parti seçmenleri dile getirdi.

Daha Kötü Olacak

Araştırmaya katılan seçmenlerin yüzde 74'ü Türkiye'nin geçen yıla göre daha kötü bir durumda olduğunu bildirdi. Seçmenlerin yüzde 58'i ülkenin önümüzdeki yıl içinde daha da kötüye gideceğini ifade etti. Gelecek yılın daha iyi olacağını düşünenlerin oranı ise yüzde 21'de kaldı.

Ankete katılan seçmenlerin yüzde 51,2'si geçen ay ödeyemediği bir faturası ya da karşılayamadığı bir zorunlu ihtiyacı olduğunu dile getirdi. Her 100 seçmenden 60'ı kendisinin ve ailesinin gelir durumunun geçen yıla göre daha kötü olduğunu ifade etti. Kendisinin ve ailesinin gelir durumunun geçen yıla göre daha iyi olduğunu söyleyenlerin oranı sadece yüzde 10 olarak ölçüldü.

Ankete katılanlara, "Parlamentar sisteme dönüşmesini istiyor musunuz" sorusu da yöneltildi. Parlamentar sisteme dönüşmesini isteyenlerin oranı yüzde 62, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile devam etmek isteyenlerin oranı yüzde 30,5 olarak ölçüldü.

Ankete göre, seçmenlerin yüzde 17,5'i Türk Lirası'nın rekor değer kaybına uğradığı dönemde yüksek fiyattan döviz aldığını kaydetti. İlgili kesime bu dönemde döviz aldığı için ekonomik bir kayba uğrayıp uğramadığı sorulduğunda ise zarara uğrayanların oranı yüzde 75,5 olarak ifade edildi.

Yeni Modele Güven Yok

"Sizce iktidarın yürürlüğe koyduğu yeni ekonomik model ve son düzenlemeler vatandaşların yaşadığı ekonomik sıkıntıları gidermek için yeterli olacak mıdır?" şeklinde soruya, 73,2'lik kesim yeni ekonomi politikalarının sorunları çözmeye yeteceğini düşünmediğini ifade etti. Yeni ekonomik modelin sorunları çözeceğini düşünenlerin oranı yüzde 20,2 olarak ölçüldü.

İBB'ye yönelik İçişleri Bakanlığı soruşturması da ankette kendisine yer buldu. İktidarın esas amacının İBB yönetimini yeniden ele geçirmek olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 34,5, bunun İmamoğlu'nu yıpratmaya yönelik bir hamle olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 28,2 olarak ölçüldü.

“Bu Pazar seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?” diye sorulduğunda “kararsızım” diyenlere hangi partiye kendilerini yakın hissettiklerini söylemeleri istendiğinde, yüzde 18,8’i AKP, yüzde 18,9’u CHP, yüzde 1,2’si HDP, yüzde 6,5’i MHP, yüzde 8,2’si İYİ Parti yanıtını verdi. 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı Seçimi’ndeki tercihlere bakıldığında da kararsız olanların yüzde 42,1’i Recep Tayyip Erdoğan’a, yüzde 18,3’ü Muharrem İnce’ye oy verdiğini, geri kalanlar ise oy kullanmadığını ifade etti.

‘Kötü yönetimin nedeni Erdoğan’

Anketin diğer çarpıcı sonuçları şöyle:

- Ankete katılan seçmenlerin yüzde 61’i “Türkiye kötü yönetiliyor”, yüzde 25’i “iyi yönetiliyor” dedi. Kötü yönetim Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan ile ilişkilendirildi.
- Erdoğan’a önümüzdeki cumhurbaşkanlığı seçiminde “asla oy vermem” diyenler, yüzde 56,4 seviyesinde ölçüldü.
- Yurttaşların yüzde 66,8’i hukuk devletinin işleyişinden memnun olmadığını dile getirdi. Hukuk devletinin işleyişinden hiç memnun olmayanların oranı yüzde 52,6’ya çıkmış durumda. Buna karşılık “çok memnunum” diyenlerin oranı sadece yüzde 5,3.
- Seçmenlerin yüzde 64,9’u demokrasinin işleyişinden memnun olmadığını kaydetti. Bu oran Nisan ayında yüzde 56 olarak belirlenmişti. Seçmenlerin yüzde 48,2’si görüşünü “demokrasinin işleyişinden hiç memnun değilim” şeklinde ifade etti. Buna karşılık çok memnunum diyenlerin oranı yüzde 8,3.

YÖNETİLEMİYEN DIŞ POLİTİKA...

KAZAKİSTAN, TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI-TDT’DEN DEĞİL RUSYA VE BELARUS’TAN DESTEK İSTEDİ

Kazakistan’daki gelişmeler Türkiye açısından ciddi önem taşımaktadır. Öncelikle bu ülkedeki 5 milyar doları aşan Türk şirketlerinin yatırımları yanında siyasi ilişkilere de yansımaları olacaktır. Türkiye’nin öncülüğünde geçtiğimiz kasım ayında kurulan ve Rusya ile Çin’in rahatsızlık duyduğu Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Kazakistan’daki olaylarda etkisiz kaldı. Kazakistan’ın TDT’den değil Rusya ve Belarus’tan destek istemesi dikkat çekici!

Geçtiğimiz yıl Kasım ayında İstanbul’da Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın dönem Başkanlığında gerçekleştirilen 8’inci Türkçe Konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyi toplantısında alınan kararla **Türk Devletleri Topluluğu (TDT)** kuruldu. Orta Asya Türk Devletleri yanında Azerbaycan ve Macaristan’ın katıldığı toplantıda Türkmenistan TDT’ye gözlemci üye oldu. Kazakistan Devlet Başkanı Cömert Tokayev toplantıda yer alırken, Kazakistan Onursal Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı ve TDT’nin kuruluşunu tebrik etti. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Binali Yıldırım, Ak Sakallılar Konseyi Başkanı oldu. TDT Sonuç Bildirgesi’nde TDT üyelerinin güvenlik, askeri, siyasi, ekonomik, ticari, enerji, uzay vb. alanlarında iş birliği ve yardımlaşması, Türkiye Maarif Vakfı’nın (TMV) TDT ülkelerinde öğretim kurumları açması, Türk Üniversiteler Birliği’nin kurulması yer aldı. O dönemde Rusya ve Çin, TDT’nin kuruluşunu olumlu karşılamadıklarını örtülü ifadelerle duyurmuştu.

Türkiye’nin öncülüğünde gerçekleşen TDT hamlesine karşılık, TDT Kazakistan olaylarında hiçbir varlık gösteremedi. Kazakistan, Rusya’dan yardım talep etti, asker istedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan Tokayev ile telefon görüşmesi yaparak iş birliği, yardım, destek talep edilmesi durumunda her türlü katkının verileceğini iletmesine karşılık Tokayev böyle bir talepte bulunmadı, TDT üyesi sınır komşuları yerine Putin’le görüşmeyi ve Rusya ile Belarus’tan asker istemeyi, KGÖ’nün barış gücünü ülkesine davet etmeyi yeğledi. Türkiye de dahil TDT üyeleri gelişmeleri izlemekle yetindi. **Kanımca Rusya**, daha önce örtülü şekilde ifade ettiği **TDT’nin kurulması memnuniyetsizliğini ve rahatsızlığını, Kazakistan’da askeri gövde gösterisiyle somutlaştırdı**, TDT projesinin fiilen geçersizliğini ortaya koydu. Diğer TDT üyelerinin Putin’in gözünün içine baktığını dikkate aldığımızda iktidarın TDT hamlesinin altının boşaldığını söylemek yanlış olmaz.

Bundan sonraki süreçte Tokayev yönetiminin atacağı adımlar belirleyici olacak. Ülke kaynaklarının dar bir grup tarafından paylaşılmasının yarattığı toplumsal tepki ve öfkeye karşı atılacak halkın refahını artırıcı adımlar, ekonomik-sosyal ve demokratik reformlar yönünde bir tutum benimsenirse, ülkede yeniden uzlaşma ortamı aşamalı şekilde sağlanabilir. Nazarbayev ailesinin tasfiyesini, yurtiçi ve yurt dışındaki varlıklarına el konulmasını, uç bir adım olsa da halkın öfkelerini-tepkisini hafifletmek için yargılanmalarını öngören bir süreç yaşanabilir. Benzer tablo hatırlanacağı gibi Özbekistan’da yaşandı. Özbekistan Devlet Başkanı İslam Kerimov, Sovyetlerin dağıldığı 1991’den 2016’da ölene kadar ülkeyi eşi, kızları ve damatlarıyla birlikte yönetti.

Sonrasında bütün yolsuzlukları açığa çıkı. Tüm servetlerine el konuldu. Kızı Gülnara Kerimova başta olmak üzere aile fertleri yolsuzluk, vb. nedenlerle tutuklanıp yargılandı ve bazıları halen cezaevindedir.

Avrupa'nın önde gelen yayın organlarında Kazakistan'ın son dönemde Türkiye ile yakınlaşmasının ve TDT'nin kuruluşunun Rusya ve Çin'i rahatsız ettiği öne sürülüyor. Türk etnik kimliği ve Sünni İslam ekseninde kurumsallaşması hedeflenen TDT kuruluşuyla birlikte, önümüzdeki dönemde Türkiye'nin uluslararası alanda sıklıkla Rusya ve Çin ile karşı karşıya geleceğini ileri sürülüyor. Çin'in Yeni İpek Yolu projesinin kilit güzergahlarından birisi olan Kazakistan'daki gelişmeler sonrası, Çin'in Türkiye üzerinden geçecek güzergahları civar ülkelere kaydırabileceği dile getiriliyor. Rusya ve Çin'in, **Türkiye Maarif Vakfı'nın bu ülkelerde okullar ve üniversiteler açmasını tepkiyle karşıladığı da dikkat çekilen bir başka nokta!**

Kısmen anayasal düzenin sağlandığı açıklamaları yapılsa da Kazakistan'ın Orta Asya'da, civar ülkelerde ve bölgelerde yeni süreçlerin, olası kargaşaların yaşanmasına yol açabilecek bir kaotik potansiyeli bünyesinde barındırdığını öngörmekteyim. Önümüzdeki süreçte Orta Asya ve Türk Devletleri ile olan ilişkilerde politikaların yeniden tasarlanması, **Rusya ve Çin baskısına karşı alternatifler üretilmesi** kaçınılmaz görünüyor.

KAZAKİSTAN'DA RUS VARLIĞI DENGELERİ DEĞİŞTİRECEK!

Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'nden Kazakistan'da yaşanan şiddet olayları sonrasında Rus askerlerinin barış gücü olarak ülkeye davet edilmesi, Rusya'nın bu ülkede kalıcı olup olmayacağı sorularını beraberinde getirdi. Azerbaycan-Ermenistan arasındaki Dağlık Karabağ savaşı sonrası Güney Kafkasya'ya yerleşen ve 20 yıl sonra birliklerini buraya yerleştirerek üsler kuran Rusya, Kazakistan'daki askeri varlığını da uzun süre devam ettirecek, muhtemelen kalıcı hale getirecektir!

Kazakistan'da, yılbaşından itibaren yürürlüğe konulan yüzde 50 oranındaki LPG ve akaryakıt zamlarının yol açtığı protestolar, ayaklanmaya ve şiddet olaylarına dönüşünce olağanüstü hâl ilan edildi ve ordu sokağa çıktı. Kazakistan'ın kurucu devlet başkanı Nursultan Nazarbayev'in 28 yıl ülkeyi yönettikten sonra 2019 martında görevden çekilme kararıyla gidilen seçimlerde, Nazarbayev'in işaret ettiği Cömert Tokayev devlet başkanı seçilmişti. Nazarbayev, onursal devlet başkanlığı ve Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanlığı görevlerini üstlenerek perde gerisinden ülke yönetimindeki etkinliğini sürdürüyordu. Petrol ve doğal gaz zengini ülkede akaryakıt fiyatlarının olağanüstü zamlanması, bunun yanı sıra enerji ve elektrik üretiminde ciddi sıkıntılar yaşanması, akaryakıt yokluğu, elektrik kesintileri, düşük ücretler, yoksulluk ve ülke kaynaklarının Nazarbayev Ailesi ve çevresindeki dar bir grup tarafından paylaşılması ayaklanmaların gerekçesi olarak öne çıkıyor. Bunun yanı sıra kripto paraların Çin'de yasaklanması sonrasında Kazakistan'ı yeni üs olarak belirleyen kripto para madencileri büyük elektrik tüketen devasa bilgi işlem sistemlerini Kazakistan'a taşıdılar. Olağanüstü elektrik tüketen bu sistemler ülkede bazen saatler süren elektrik kesintilerine zemin hazırladı. Zamlarla beraber elektrik fiyatlarının yükselmesi, kesintilerin artması tepkileri büyütürken sokak hareketlerinin bir başka görünmeyen nedenini oluşturdu. Devlet Başkanı Tokayev zamların geri çekilmesi, hükümetin istifa etmesine rağmen protestoların ve çatışmalar devam edince orduya, 'ihtarda bulunmaksızın eylemcilere ateş etmeleri' emri verdiğini açıkladı. Eylemcileri 'haydutlar' olarak nitelendiren Cumhurbaşkanı Tokayev, olayların sürmesi üzerine protestocuların 'dış güçler tarafından desteklenen, batıda eğitilmiş profesyonel teröristler' olduğunu öne sürerek Kolektif Güvenlik Örgütü (KGÖ) anlaşmasının 4. Maddesine dayanarak Rusya'dan ve KGÖ üyesi ülkelere askeri destek istedi. Bu hamlenin Kazakistan yönetiminin talebiyle gerçekleşmesi Rusya ve Putin'i avantajlı kılıyor. Rusya öncülüğünde kurulan ve Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Ermenistan'ın üye olduğu KGÖ anlaşmasının 4. Maddesi, tıpkı NATO Anlaşmasının 4. Maddesi gibi üye ülkelere birisine dış saldırı tehdidi, terör saldırısı ve müdahale durumunda askeri destek verilmesini öngörüyor. Ukrayna ve Belarus'tan sonra Kazakistan'da da karışıklıklar yaşanması, Rusya tarafından Ukrayna ve Gürcistan'daki pembe ve turuncu devrimler örnek gösterilerek ABD ve Avrupa'nın girişimi olarak nitelendirilirken, batılı ülkeler ise aksi görüşte.

Rusya, Kazakistan'ın kuzeyinde yaşayan Ruslardan ötürü bu ülkedeki vatandaşlarının haklarının korunması, gerekirse bu bölgelere özerklik verilmesini sıkça gündeme getiriyor. Ukrayna ve Kırım'da olduğu gibi bu bölgelerin Rusya'ya ilhaki tartışmaları iki ülke arasında yaşanıyor. Rusya askeri destek için Rusçanın tekrar ikinci resmi dil olması ve kiril alfabesine dönülmesi, Kuzey Kazakistan'daki Rus nüfusun hak ve özgürlüklerinin korunması, bu bölgelerin özerk eyalet ilan edilmesi koşullarını ilettili. Kazakistan yönetiminin bu taleplere olumlu karşılık verdiği dile getiriliyor.

Kazakistan'ın pek çok stratejik maden rezervine sahip olması, bu ülkeyi batılı ülkeler için de önemli konuma getiriyor. Kazak petrolünün büyük bölümünü batılı petrol şirketlerinin yanı sıra Rus ve Çin enerji şirketleri işletiyor. Çin, Kazak petrolü ve doğalgazının en büyük alıcısı. Ayrıca ülkede, Çin sanayi, teknoloji ve inşaat-altyapı şirketlerinin büyük yatırımları mevcut. Kazak enerji kaynakları ihraç edilirken elde edilen gelirin yüzde 80'i batılı, Rus ve Çin enerji şirketlerince, yüzde 20'si Nazarbayev ailesi ve dar oligark gruplar tarafından paylaşılıyor. Protesto eylemlerinin aynı zamanda devlet başkanı Tokayev tarafından Nazarbayev ve adamlarının yönetimden tasfiyesi için

bir fırsat olarak değerlendirildiği söylenebilir. Sovyetler Birliği döneminde Dışişleri Bakanlığında Çin'de görev yapan devlet Başkanı Tokayev'in, Putin'den barış gücü ve Rus ordusunun desteğini talep ederek, Rusya'nın askeri ve siyasi desteğini, sınır komşusu Çin'in de siyasi ve ekonomik desteğini arkasına aldığı öngörebiliriz.

Olayların şiddetlenmesi durumunda beklenmedik bir ihtimal olarak Kuzey Kazakistan'ın ilhaki ya da Rusya'ya katılması düşük bir ihtimal olarak görülse de göz ardı edilmemelidir. Putin'in Sovyetler Birliği'ni yeniden canlandırma planları biliniyor. Kazakistan olayları Rus lider için bu planları hayata geçirmenin başlangıç zemini olarak da görülebilir. Bu aşamada Putin'in böyle bir hamlede bulunacağını öngörmüyorum. Avrasya Ekonomik Birliği'nin (AEB) önemli bir üyesi olan Kazakistan'daki gelişmelerin hangi yöne ilerleyeceğini önümüzdeki süreçte yaşanacak gelişmeler gösterecek.

Bir diğer olasılık Kazakistan'daki olayların benzer yönetim tarzlarına sahip diğer orta Asya Türk cumhuriyetlerinde (Özbekistan, Kırgızistan, Tacikistan, Moğolistan) ve Kafkasya'da (Azerbaycan, Türkmenistan) domino etkisi yapması ve kargaşanın Kazakistan'ın sınır komşusu olan bu ülkelere de sıçraması. Böyle bir durum Rusya ve Putin'in hiç arzu etmeyeceği bir tabloyu ortaya çıkartabilir.

Rusya'nın gönderdiği askeri birliklerin doğrudan olaylara müdahil olmaması, protestocularla karşı karşıya gelmemesi söz konusu olabilir. Rus askerlerin çatışmalara girmesi, **Kazak milliyetçiliğini öne çıkartıp olayları başka yönlere ve kontrolsüzlüğe sürükleyebilir.** Rusya'nın ağırlıklı Rus nüfusun yaşadığı Kuzey Kazakistan'ı kontrol altına alma, güvenliğini sağlama yanında büyük kentlerde stratejik yerlerin güvenliğini üstlenmesi beklenmelidir.

UKRAYNA'DA SICAK SAVAŞ İHTİMALİ YÜKSELİYOR!

Ukrayna'da sıcak savaş ve Rusya birliklerinin Donbas-Donetsk-Luhansk'ı ilhaki ihtimali yükseliyor. Putin'in ABD Başkanı Biden'dan Ukrayna'nın NATO üyesi yapılmayacağına ve silahlandırılmayacağına yönelik yazılı teminat isteyerek topu Batının kucağına atması bu ihtimali daha da güçlendirdi. Muhtemelen Erdoğan-Putin görüşmesinde Rusya lideri Türkiye'den Ukrayna sorunundan uzak durmasını ve Ukrayna'nın NATO üyeliği için veto hakkını kullanmasını istedi!

Ukrayna'da atmosferin hızla ısındığını ve olası büyük savaş ve Rusya'nın ilhak veya işgal planının ilerlediğini öngörmekteyim. Ukrayna'yı Rusya'ya karşı cesaretlendiren batılı ülkelerin olası bir sıcak savaş ve Rus ordusunun Ukrayna'nın Rusya yanlısı doğu bölgelerine girmesi durumunda bu ülkeyi yalnız bırakacakları görülüyor. NATO'nun ya da Acil Müdahale Gücü'nün devreye girme olasılığı çok düşük. Putin'in Ukrayna konusundaki son açıklamaları talepleri kabul edilmezse sonuna kadar gitmeye kararlı olduğunu gösteriyor. Kremlin Sarayı'nın resmî web sitesinde Ukrayna hakkında geniş içerikli ve tarihsel analizlere dayalı bir makaleyi Rusça ve ilk kez Ukraynaca yayınlayan Putin, kararlılığını yazılı belge bırakarak teyit etti ve Ukraynalılarla 'kardeşiz' diye seslendi. Ukrayna devlet başkanı Volodimir Zelenskiy, Putin'in makalesine 'Biz, Ruslarla kardeş isek, olsa olsa, Habil'le Kabil gibi düşman kardeş oluruz' karşılığını verdi. Gelinen aşamada Putin'in ortaya koyduğu talepler ABD-AB ve NATO tarafından kabul edilmez ise büyük olasılıkla geniş çaplı bir askerî harekât başlatacağı anlaşılıyor.

Putin'in gündeme getirdiği talepler;

- Ukrayna'nın NATO üyeliği kabul edilmesin, bu yönde alınan karar iptal edilsin.
- Rusya-Ukrayna arasındaki sorunlarda Ukrayna'ya gayri resmi NATO üyesi gibi davranılmasın. ABD, diğer batılı ülkeler ve NATO üyesi ülkeler Ukrayna'ya askeri teçhizat ve altyapı desteği, silah sistemleri, teminine son verilsin.
- Liderlerin sözlü güvencesini ya da açıklamalarını kabul etmeyeceğiz. Uluslararası alanda hukuken geçerli yazılı ve onaylı garantilerin verilmesini istiyorum.

Putin, bu konuda sadece ABD ile görüşeceğini, diğer batılı liderleri muhatap kabul etmeyeceğini de ilan etti. Taleplerin ocak ayı içinde sonuca bağlanmasını beklediğini, bundan sonrası için topun batıda ve NATO'da olacağını kendileri açısından bağlayıcı bir durumun söz konusu olmayacağını ifade etti. Putin, ABD-AB ve NATO'ya bir anlamda, ocak ayı içinde yanıtlarını vermeleri, Ukrayna konusunda yazılı taahhütlerin kabul edilmesini, aksi halde 'gereğini yapacağını' içeren örtülü bir ultimatome verdi.

Putin, 1922'de Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) kuruluşunun temelini oluşturan Birlik Sözleşmesi'nde katılımcı Cumhuriyetlerin birlikten ayrılmaları durumunda, birliğe katılım öncesindeki sınırlarının geçerli olacağını öngörüldüğüne dikkat çekiyor. Ukrayna 1922'deki birlik sözleşmesini imzaladığında Kırım Rusya toprağıydı. Şu andaki Doğu Ukrayna da öyle. Kırım 1954'te dönemin Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Nikita Kruşçev tarafından Ukrayna'ya verildi. O nedenle Putin, birlik anlaşmasında yer alan bağımsızlık hakkının Sovyetler Birliği'nin kuruluşu sırasında temele yerleştirilmiş bir bomba olduğu görüşünü yayınladığı makalede vurguluyor.

Rusya lideri, Sovyetler Birliği'nin kurucu cumhuriyetlerinin birlikten ayrılmaları ve bağımsızlık ilan etmeleri durumunda, 1922'deki Birlik Sözleşmesi öncesindeki sınırlarına dönmelerinin hukuki zorunluluk ve sözleşmenin hükmü olduğunu hatırlatarak; 'gelirken ne getirdiyse ayrıldığı zaman onu alıp gidersin' ilkesini dile getiriyor. Ukrayna birlik sözleşmesini imzaladığında Kırım ve Donbas'ın Ukrayna sınırları içinde olmadığını, Rusya toprağı olduğunu belirterek Ukrayna'nın bağımsızlık ilanı sonrasında Kırım'ın ilhakının ve Donbas-Donetsk ile ilgili taleplerin Rusya'nın doğal-tarihsel hakkı olduğunu, buna kimsenin itiraz edemeyeceğini savunuyor. ABD ve NATO, şayet Putin'in taleplerini kabul eder ve yazılı şekilde güvence verirse savaş seçeneği ortadan kalkar. Aksi halde Avrupa'yı, Karadeniz'i de içine alacak, Orta Asya'ya kadar dayanacak bir savaş rüzgarının esmesi ihtimali yükseliyor. Bu rüzgârın Türkiye'yi de etkilemesi kaçınılmaz. İktidarın ABD ve Rusya'yı karşılıklı birbirine karşı kullanma politikası Ukrayna sorununda çökmüş görünüyor. Zayıf ihtimal olmasına karşılık ABD ve NATO'nun Karadeniz'e çıkarak Ukrayna'ya destek verme seçeneğini düşünmeleri halinde boğazlardan savaş gemilerinin geçirilmesi için Türkiye'nin baskılanması söz konusu olacaktır. Bu olmadığı takdirde NATO görev gücü kapsamında Türk donanmasının Ukrayna lehine Karadeniz'de görev üstlenmesi talepleri gelebilir.

2 Ocak'ta Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Putin arasında gerçekleşen telefon görüşmesinde Rusya'dan baskı geldiğini söylemek olanaklı. Muhtemelen Putin, Türkiye'den soruna taraf olmamasını, boğazların kontrolünde yansız davranmasını, olası çatışma durumunda batılı ülkelere ait savaş gemilerinin geçişlerine izin verilmemesini istedi. Ayrıca Ukrayna'ya İHA-SİHA satışı yapılmaması, SİHA üssü kuruluşunun durdurulması ve SİHA'ların Minsk Anlaşması Ateşkes Bölgesi'nde (Donetsk-Donbas-Luhansk) kullanılmayacağı koşulunu Ukrayna'dan talep etmesini istediğini düşünüyorum. Putin'in, Ukrayna'nın olası NATO üyeliği konusunda Türkiye'den veto hakkını kullanmasını Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan talep etmiş olması da yüksek bir ihtimal.

Sonuç olarak; Rusya Devlet Başkanı Putin, Ukrayna sorununda tarafsız kalınmaması durumunda Türkiye'nin Suriye, Libya ve Güney Kafkasya'da Rusya'dan kaynaklı sıkıntılar yaşayabileceği uyarısını, örtülü şekilde ilettili. Görüşmenin hemen akabinde aynı akşam **Rus savaş uçaklarının İdlib'i bombalaması, bu açıdan mesaj olarak görülebilir!**

ÜLKE KAYNAKLARI, İKTİDARIN ÖNGÖRÜSÜZ POLİTİKALARIYLA ÇÖPE ATILYOR!

ABD'nin S-400'lerden ötürü Türkiye'ye uyguladığı yaptırımlar savunma sanayii ihracatını ve silah anlaşmalarını olumsuz etkilemeye başladı. Son olarak Pakistan Genelkurmay Başkanlığı, Türkiye ile imzalanan 1,5 milyar dolarlık Atak Helikopter Alımı anlaşmasının iptal edildiğini, helikopterlerin Çin'den satın alınacağını duyurdu!

Rusya'dan 3 milyar dolara satın alınan ve üç yıldan bu yana ambarda tutulan S-400 Hava Savunma Sistemleri nedeniyle Türkiye'ye yaptırım uygulayan ABD, bu kapsamda Türkiye'nin savunma sanayii ihracatına da engel koymaya başladı. Milli saldırı helikopteri projesi çerçevesinde üretimine başlanan Atak helikopterleri için Pakistan silahlı kuvvetleri ile 2018 yılında 30 adet satış anlaşması imzalanmıştı. Savunma Sanayii Başkanlığı helikopter satışının parasal tutarını 1,5 milyar dolar olarak açıklamıştı. ABD yaptırımları nedeniyle helikopterlerin motor temini sıkıntısı iki yıldan bu yana giderilemedi. **Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TUSAŞ)** tarafından üretilen ATAK helikopterinde, ABD üretici firmaya (ABD'li Honeywell ve İngiliz Rolls Royce) onay vermediği için motorların teslimatı yapılamıyor. Daha önce Filipinler ordusuna yapılan 6 adet Atak helikopteri satışında bir sorun yaşanmamasına karşılık Pakistan ordusuyla imzalanan sözleşmeye Biden yönetimi onay vermedi ve motorların teslimatı gerçekleşmedi. İki ülke arasındaki olumlu ilişkiler çerçevesinde 2019 yılında ilk parti teslimatın yapılması gereken helikopterler için iki yıldan bu yana Türkiye'nin ABD ile yaşadığı sorunu çözmesini bekleyen, sözleşme ve teslimat süresini 6'şar aylık dönemler için uzatan **Pakistan Genelkurmay'ı sonunda anlaşmayı feshetme kararı aldığı ve helikopterleri Çin'den temin edeceğini açıkladı.** Sözleşmenin iptali kararı sonrasında büyük ölçüde üretimi tamamlanmış ancak motorları olmadığı için uçamayan helikopterler Türkiye'nin elinde kaldı.

Pakistan'a yapılacak satışın engellenmesi ve sözleşmenin iptal edilmesi muhtemelen diğer muhtemel alıcı ülkelerin siparişlerini olumsuz etkileyecek, Türkiye'nin parasal ve Pazar kayıplarını büyütecektir. Pakistan, Türkiye ile imzaladığı anlaşmadan ötürü sözleşmeyi feshetmesi için ABD tarafından baskı altına alınmış görünüyor. 2022 Pentagon Savunma Bütçesi'nde Türkiye için başka bazı engelleme maddeleri yer alıyor. Türkiye'de üretilen silahlı ve silahsız insansız hava araçlarının üretimi, satışı konusunun incelemeye alınması, İHA-SİHA üretiminde ABD firmalarınca temin edilen makine, teçhizat, parça varsa bunların satışının önlenmesi isteniyor.

S-400'ler nedeniyle F-35 savaş uçağı projesinden çıkartılan ve 1,5 milyar dolar ödenen ilk parti uçakların teslimatı iptal edilerek parası da iade edilmeyen Türkiye, şimdi de savunma endüstrisi ihracatında ABD'nin engellemesiyle karşı karşıya. Pakistan'a yapılacak 1,5 milyar dolarlık satışın iptaliyle de kayıp tutarı 3 milyar dolar oldu. Buna S-400'lere verilen 3 milyar doları da ilave ettiğimizde kaybedilen kaynak 6 milyar dolara yükseliyor. **Ülke kaynakları, iktidarın öngörüsüz politikalarıyla çöpe atılıyor!**

EGE'DE SULAR ISINIYOR!

Yunanistan, Ege'de karasularını 12 mile çıkartmaya hazırlandıklarını ve TBMM'nin almış olduğu 'savaş nedeni' kararının geri çekilmesini istedi!

Doğu Akdeniz'de Türkiye ve KKTC'nin hak iddia ettiği, ihtilafli alanda doğalgaz sondajına başlayan KATAR karşısında iktidarın suskunluğu, Yunanistan'ı cesaretlendirdi. Yunanistan Dışişleri Bakanı Dendias, Ege'de karasularını 12 mile çıkartmaya hazırlandıklarını ve TBMM'nin almış olduğu 'savaş nedeni' kararının geri çekilmesini istedi! İktidarın son dönemde Yunanistan ve GKRY'den gelen adımlara, sadece yazılı dışişleri açıklamalarıyla twitter üzerinden yanıt vermesi dikkat çekiyor!

İktidarın Doğu Akdeniz'de sessizliğe büründüğü Mavi Vatan stratejisindeki geri adımlar, Katar'ın GKRY ile anlaşarak ABD'li ExxonMobile ile ortaklaşa ihtilafli sularda sondaja başlamasına rağmen izlenen suskunluk politikası Yunanistan'ı cesaretlendirdi. Türkiye ve KKTC'nin hak iddia ettiği, ihtilafli bölgede Katar-ABD ortaklığına verilen arama ruhsatına karşı Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı yazılı açıklamaya, GKRY Dışişleri sert yanıt vermişti. GKRY'nin 'kendi egemenlik alanı olduğunu iddia ettiği bölgede geri adım atmayacağını' içeren açıklamasına Türkiye karşılık vermedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Katar ziyaretinde konuyu gündeme getirmesi beklenirken yine sessiz kalındı. Katar-ABD ortaklığının resmi anlaşması GKRY Dışişleri Bakanlığı tarafından duyuruldu. İktidar yine sesini çıkartmadı. Bu tavırlar Yunanistan'ın Ege'de deniz egemenliğini genişletme hamlesini gündeme getirmesine zemin hazırladı. Suudi Bakan Prens Faysal bin Ferhan ile medya karşısına çıkan Bakan Dendias, ülkesinin Ege'de kara sularını 12 mile çıkartma hakkı bulunduğunu ancak Türkiye'nin savaş tehditleriyle karşı karşıya kaldıklarını belirterek TBMM tarafından alınan 'savaş nedeni-casus belli' kararının iptal edilerek geri çekilmesini istedi. Yunanistan Dışişleri Bakanının Türkiye'yi TBMM kararını geri çekmeye çağırırken yanında Suudi Bakanın olması iktidara verilen bir mesaj niteliğindedir.

Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada; bölgede barışı asıl tehdit eden ülkenin Yunanistan olduğunu, bu açıklamaların iki ülke arasında yürütülen istikşafi görüşmelerin ruhuna aykırı olarak değerlendirildiğini bildirdi. Yunanistan'ın Türkiye karşı suni ittifaklar yaratarak gerginliği tercih ettiği, Türkiye'nin hak ve çıkarlarını savunma iradesinin tehdit olarak değerlendirilemeyeceği vurgulandı.

İktidar normalleşme adı altında dış politikada 'geri adımlar' atmaya hız verdi. Mısır ile izlenen hasmane politikalar sonrası Mısır Yunanistan ve GKRY ile Akdeniz'de deniz sınırları anlaşmasını imzalayarak parlamentosundan geçirdi. Türkiye 12 yıl sonra Mısır ile normalleşme çabasına girişti ancak Yunanistan ve GKRY almak istediklerini aldılar. Benzer durum Katar ile de söz konusu. Daha önce ihtilafli bölge için deniz kuvvetleri eşliğinde sondaj gemilerini bölgeye gönderen iktidar şimdi suspus! BAE ile tüm sorunların üzeri örtülerek 10 milyar dolar karşılığı BAE'nin tüm istekleri kabul edildi. Ardından Katar ve BAE aracılığıyla Suudi Arabistan ile normalleşme arayışına girildi. Cemal Kaşıkçı cinayetinden söz etmeme, Suudileri itham etmeme, Suudi Merkez Bankasıyla swap anlaşması karşılığında Velihaht Prens'ten randevu alındığı anlaşılıyor.

Katar'ın Türkiye ve KKTC'nin hak iddia ettiği alanlarda arama ruhsatı alıp, sözleşme imzalamasına swap anlaşması karşılığında sesiz kalan iktidar, Katar'ın Antalya Limanı işletmesini 49 yıl daha uzatarak Katar Emirini ödüllendiriyor. Türkiye'yi Doğu Akdeniz'den çekerken, enerji sahalarını, doğalgaz alanlarını, ihtilafli ve egemenlik iddia ettiğimiz kara sularını, stratejik limanları Katar'a teslim ediyor. Şimdi benzer swap anlaşmaları ve kredi için BAE ve Suudi Arabistan'ın kapısını çalmaya hazırlanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, muhataplarını kızdırmamaya gayret ederek birkaç milyar dolar kaynak için normalleşme adı altında geri adımlara, tavizlere devam edecek.

İKTİDAR, LİBYA VE SURİYE POLİTİKALARINDA KESKİN U DÖNÜŞLERİNİN SİNYALİNİ VERİYOR!

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Putin arasında gerçekleşen telefon görüşmesinin hemen akabinde Rus savaş uçaklarının İdlib'i bombalaması Suriye ve Libya konusunda izlenen politikalarda ciddi değişikliklerin habercisi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Halife Hafter ile görüşmeyi gündeme getirmesi yanında iktidar medyasına sızdırılan Esad ile resmi temaslar ve iş birliği arayışları bu açıdan ciddi U dönüşlerinin sinyali!

Geçtiğimiz hafta Putin'in isteği üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirildiği ve görüşmede Ukrayna, Libya, Suriye başta olmak üzere bölgesel sorunların ve iş birliği konularının ele alındığı açıklandı. Aynı günün akşamı Rus savaş uçakları İdlib'e bombardıman gerçekleştirdi. İdlib'teki cihatçı mevzilerine yapılan bombardımanda ağır hasar verildiği duyuruldu. Suriye Gözlem Evi sivillerin yaşamını yitirdiğini açıkladı. Buna karşılık Türkiye'nin kontrolünde ve güvenlik taahhüdünde olan İdlib'e yapılan bombardıman sonrası iktidardan Milli Savunma ya da Dışişleri Bakanlığından herhangi bir açıklama gelmedi.

Bunun yanı sıra Libya'da seçimlerin ertelenmesi sonrasında ortaya çıkan yeni durum ve Tobruk yönetiminin etkinliğinin artması, Halife Hafter'e desteğin genişlemesi, iktidarın desteklediği başta eski İçişleri Bakanı Salih Başağa olmak üzere pek çok ismin Hafter ile ittifaka girmesi karşısında da iktidar sessiz kalmayı tercih ediyor. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Libya'daki gelişmeler ve Türkiye'nin tavrıyla ilgili sorulara verdiği yanıtta daha önce terörist, isyancı vb. sıfatlarla andıkları Hafter'den bu kez 'lider' olarak söz etti. Benzer şekilde Suriye'de de Esad yönetimiyle resmi diyalog arayışlarının olumlu ilerlediğine yönelik haberler iktidar medyasında yer alırken, yapılan dolaylı temaslarda sınır güvenliğinin sağlanması, PKK başta olmak üzere terör örgütleriyle ortak mücadele edilmesi, genel af çıkarılarak Suriyelilerin evlerine ve eski yerleşim yerlerine dönmesi, Halep'in yeniden imarı ve inşasına Türkiye'nin katkı vermesi gibi konu başlıkları üzerinde uzlaşmaya varılmak üzere olunduğu belirtiliyor.

En baştan itibaren gerek Suriye gerekse Libya bataklığından uzak durulması, buralarda yürütülen iç savaşta taraf olunmaması, İhvanı-Cihatçı örgütlerle temas edilmemesi ve destek verilmemesi **yönünde iktidara çağrılarda bulunduk.** Suriye'de Şam rejimi ve Esad ile diyalog kurularak Adana Mutabakatı çerçevesinde PKK ve cihatçı terör örgütlerine karşı iş birliği yapılmasını, ülkede bir an evvel istikrar ve barışın sağlanarak, ülkemizdeki milyonlarca Suriyelinin güven içinde yurtlarına dönmeye zemin hazırlanmasını gündeme getirdik. İktidar tam tersine Esad'ı devirmek için kendi tanımıyla ılımlı İslamcı Muhaliflerle iş birliği yapmayı, Şam yönetimine karşı savaşmak üzere Özgür Suriye Ordusu (ÖSO), Suriye Milli Ordusu (SMO) vb. yapılanmaları organize etmeyi tercih etti. İdlib'te Rusya ve Suriye ordusunun cihatçı gruplara yönelik harekât ve operasyonlarına karşı bölgeye binlerce Mehmetçiği sevk edip, gözetim noktaları kurarak İdlib'in merkezi yönetimin kontrolüne geçmesini güçleştirdi. Sınırlarımızda on binlerce mültecinin yaşadığı çadır kentler, briket kentler kurarak milyarlarca lira harcadı.

Şimdi anlaşıldığı kadarıyla **Libya ve Suriye'de oldukça keskin bir geri dönüşün, U dönüşünün altyapısı hazırlanıyor.** Muhtemelen Putin'in talebi ve telkinleriyle gerek kuzey Suriye'de gerekse İdlib'te Rusya ve Suriye ordusunun yaklaşan operasyonlarına sessiz kalınacak ve aşamalı bir çekilme başlatılacak.

Rusya'nın ve Putin'in yanı sıra Şam'daki büyükelçiliğini açan ve Dışişleri Bakanını Esad'a gönderen, Suriye'nin Arap Birliği'ne dönüşü için Ürdün Mutabakatını hazırlayan, Libya'da Hafter'e destek veren BAE'nin de iktidarın Suriye ve Libya politikalarındaki değişimde etkili olduğunu öngörmek doğru bir tespit olacaktır. Yakın dönemde **Libya ve Suriye'de Türkiye açısından en baştan itibaren savunduğumuz ve önerdiğimiz doğrultuda politika değişikliklerinin yaşanması beklenmelidir!**

ÜLKEMİZİ DÖRT AYAKLI STRATEJİYLE BUHRANDAN ÇIKARACAĞIZ

Saray Hükümetinin bir yandan demokrasi ve ekonomiyi tahrip ettiği, resmi verilere güven kalmadı, paralel bütçelerle taahhütler altına girildi. İş başına gelir gelmez ilk 1 ay içinde, yıkımın gerçekçi bir fotoğrafını çekeceğiz. Çok hızlı bir şekilde, Stratejik Planlama Teşkilatı'nı kuracağız. Yukarıda belirttiğimiz ilkelere uygun elbiseyi dizebilmek için, elimizdeki kumaşı bir göreceğiz.

Bunun ardından tutarlı bir eylem planını istişareyle hazırlayacağız ve 3 ay içerisinde uygulamaya koyacağız. Bunları uygulamaya başlamanızla birlikte daha birinci günden itibaren güven yeşermeye başlayacak.

CHP iktidarının ikinci üç ayında ise yıpratılan kurumları hızla ayağa kaldıracacağız. Türkiye'de ilk 6 ayda iklim değişecek. Hayat bayram olacak. Yeniden gülümseyeceğiz.

Türkiye'yi buhrandan "Üç Yeni K" ve "Dört Ayaklı bir Strateji" ile çıkaracağız. Yeni Kurumlar, Yeni Kurallar ve Yeni Kadrolarla uygulayacağımız stratejinin üzerinde yükseleceği 4 sütun şöyle: "Hukuk devleti ayağa kaldırılacak", "Üretmek zenginleşen Türkiye olacak", "Zenginlik hakça paylaşılacak", "Tüm bu yapının sürdürülebilirliği için gerekli önlemler alınacak."

Milletin Bedduasını Alan Hükümet İflah Olmaz

Zamlar zulüm oldu. Milletimizi acımasızca eziyor. Ülkemizin dört bir yanından, milletimizin feryatları yükseliyor. Artık bu feryatlara beddualar da eşlik ediyor. Milletin bedduasını alan bir hükümetin, iflah olmayacağını, bu topraklarda herkes bilir. Vatandaşlarımız beddua ederken haksız mı? Hayır, değil... Çünkü 84 milyonluk ülkemizde, Saray beslemeleri ve yandaşları dışında, herkes perişan.

Saray Beslemeleri Avrolu Mansıplara Doymuyor

İşte yaşadığımız son örnek... Erdoğan daha önce, rüşvetten aklanmayan bir bakan müsveddesini, bir de partisinin MYK üyesini başka ülkelere Büyükelçisi tayin etmişti. Şimdi de Soma'da yere düşen vatandaşımıza, hınçla tekme savuran Saray danışmanını, Almanya'ya "ticari ateşe" yaptı. Memurumuz, emeklimiz, emekçimiz, çiftçimiz,

milyonlarca dar ve sabit gelirli yurttaşımız, zam ve zulmü altında ezilirken, Saray beslemeleri avrolu mansıplara doymuyor.

Akaryakıt Fiyatları İkiye Katlandı

Saray yanaşmalarının sefası katlansın, dolarla, avroyla maaş alsın, Saray sosyetesini daha çok semirsin diye, Erdoğan tek bir gecede; doğalgaza zam, elektriğe zam, akaryakıtta zam, Motorlu Taşıtlar Vergisine zam, pasaport ücretine zam, ehliyet harcına zam, Avrasya Tüneline zam, araç muayene ücretlerine zam, köprü geçiş ücretlerine gizli zam yaptı. Hep söylüyoruz. “Zulümle abat olanın, akıbeti berbat olur.” Ama dinlemiyorlar. Geçtiğimiz Cuma akşamı, akaryakıtta fahiş zamlar geldi. Erdoğan, benzinin litresine 63 kuruş, mazotun litresine 94 kuruş zam bindirdi. Geçtiğimiz yıl bu zamanlarda, çiftçinin traktöründeki 110 litrelik mazot deposu, 729 liraya dolarken şimdi bin 516 liraya doluyor. 55 litrelik bir benzin deposu bir arabanın geçen yıl bu zamanlar 400 liraya dolarken şimdi 750 liraya doluyor. Bir depo akaryakıtın maliyeti, son bir yılda ikiye katlandı.

Erdoğan Zamlara Doymadı

Son akaryakıt zamlarından sonra, İstanbul’dan İzmir’e, dolar ve avro garantili tünel, köprü ve yollardan, arabayla gidip gelmenin maliyeti, bin 811 lirayı buldu. Bu korkunç bir maliyet! Ulaşım maliyetlerindeki bu artış, yarın iğneden ipliğe her şeye yansıtacak... Bu kaçınılmaz. Son üç aydır akaryakıt zamları, adeta otomatığe bağlandı. Dolar çıkıyor zam, dolar iniyor yine zam. Hani doların köpüğünü hüplettilikten sonra, her yerde ucuzluk olacaktı. Erdoğan böyle diyordu. Milletın alın terini bir gecede hüplettiler, ama dolar köpürmeye, Erdoğan’ın zamları da, milletın üstüne kâbus gibi yağmaya, çökmeye devam ediyor. Erdoğan elektrikte kademeli tarife getirdi, ardından tek bir seferde, elektriğe yüzde 52 ile yüzde 127 arasında, zam yaptı. Bu bir rekor. Şimdi Meclis’e doğal gazda kademeli tarife getirilmiş. Anlaşılan Erdoğan zamma doymadı. Bu defada doğal gazda yeni bir zam rekoru kırmaya hazırlanıyor.

Asgari Ücret Zammı Cebe Girmeden Eridi

Ne yazık ki enflasyonda; turpun büyüğü de heybede... Türk Lirası’nın son bir yıldaki değer kaybı yüzde 46. Üretici enflasyonu, tüketici enflasyonundan 44 puan fazla. Dolar kurundaki artış, üretici enflasyonu dediğimiz fabrika fiyatlarındaki artış, Erdoğan’ın son enerji zamları, tüketiciye daha tam yansımada. Korkunç bir karakış geliyor. Ama bu zulmü yapanlar, emeklilerimize dönüp, “2 bin 500 lira ile bu kışı idare et” diyorlar. Memura bahşış gibi “2,5 puan” ilave maaş artışı verip, “Bu sana yeter” arkadaş diyorlar. Asgari ücretlilerin aldıkları zam daha ceplerine girmeden, enflasyonun şahlanmasıyla eridi. Şimdi emekçilerimiz de kara kara düşünüyor. Emekliye, onların dul ve yetimlerine, memura hemen zam yapın, ek zam yapın. Asgari ücretliye de yılın ikinci yarısında, ek zam yapma taahhüdünü bugünden verin. Millete artık zulmetmeyin.

Çiftçiye Bıçağı 9 Cm Sapladı, 2 Cm Geri Çekti

Zamlar çiftçilerimizi de ezip geçiyor. Erdoğan’ın son mazot ve gübre zamlarından sonra, çiftçi tarlasına taban gübresini atamamıştı. Buğday ve arpa kışa zayıf girmişti. Bu ay sonunda da, buğday ve arpanın kardeşlenmesini artıran, ÜRE gübresinin atılması gerekiyor. Geçtiğimiz yıl bu zamanlar, bir çuval ÜRE 93 liraydı. Aralık ortasında aynı çuvalın fiyatı 800 lirayı gördü. Şimdilerde ise bir çuval gübrenin fiyatı 650 lira... ÜRE gübrenin fiyatı geçen yıla göre, 7 kat artmış. Hükümet çiftçinin böğrüne 9 santim bıçak saplamış, şimdi bıçağı şimdi 2 santim geri çekmiş, gübrenin fiyatı düştü diye, “Çiftçimiz bize teşekkür etsin” diyorlar. “Çiftçinin kara gün dostu” diye bilinen Toprak Mahsulleri Ofisi de, çiftçiye dost mu, düşman mı anlayamadık. TMO besiciye yüzde 8 KDV ile sattığı arpayı, sanayiye yüzde 1 KDV ile satıyor. Şimdi üretici bu maliyetle nasıl ayakta kalacak? Zaten beli bükülmüş. Son bir yılda traktöre, bir depo mazot doldurmanın maliyeti ikiye katlanmış. Bir çuval gübrenin maliyeti 7’ye katlanmış...

Çiftçiye Destek Verilmezse Gıda Krizi Kapıda

Buradan uyarıyoruz, çiftçiye destekleri hemen artırın ve derhal ödeyin. Yoksa bu yıl gıda krizi kapımızda. Milletimizi ucuz ekmek için, şu kış günü zaten sıraya soktunuz. Böyle giderse, millet yiyecek ekmekte bulamayacak. Milletın ekmeğiyle daha fazla oynamayın. Daha fazla beddua almayın.

Kur Tabelası Nebati Bakan’ın Gözleri Gibi Kıpır Kıpır

Birkaç ay önce Erdoğan ne demişti? “Faizi şu anda düşürüyoruz, enflasyonun da inşallah düştüğünü, hep birlikte göreceğiz.” Erdoğan, Merkez Bankası’na baskı yaptı, politika faizini düşürdü. Ona göre bunun sonucunda hem döviz kuru, hem enflasyon, hem de faiz düşmesi gerekiyordu. Sonuç ne oldu? Dolar kuru 8 lira 65 kuruştan, 18 liraya çıktı. Bir gece yarısı, köpük hüpletme operasyonuyla, Merkez Bankası’nın rezervleri, arka kapıdan yeniden buharlaştırıldı.

Dolar evet 11 liralara kadar düştü. Şimdilerde ise yeniden 14 lira sınırına dayandı. Bu haliyle Türk Lirası son 3,5 ayda, yüzde 37 devalüe oldu. Ama hala dengeye oturmuş da değil. Kur tabelası, Nebati Bakanın gözleri gibi ışıl ışıl, kıpır kıpır...

Düyunu Umumiye Dönemini Hatırlatan Düzenleme

Sadece kur değil, enflasyon da kıpı kıpır. Faizlerin indirildiği dönemde, enflasyon yüzde 19'lardan yüzde 36'lara sıçradı. Türkiye dünyada en yüksek enflasyona sahip 8. ülke oldu. Hani düşecekti enflasyon? Erdoğan'ın Merkez Bankası'nın tabela faizini, yüzde 19'dan, yüzde 14'e çektiği bu dönemde, ticari kredi faizleri pek çok bankada yüzde 30'u aştı. Şu anda yüzde 46 faizle kredi veren bankalar var. 5 yıllık devlet borçlanma tahvilinin faizi, yüzde 18,73'den yüzde 25,73'e çıktı. Bütçenin faiz yükü 7 puan arttı. Hani faiz düşecekti? Erdoğan'ın "kitabını yazdığım dediği" ekonomiye, artık kimseye güven vermiyor. Daha önce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın, 128 milyar dolar rezervini satan Erdoğan bugünlerde de, Merkez Bankası'nın başkalarından ödünç aldığı paraları satıyor. Merkez Bankası kasasında 56,4 milyar dolar açık var. En sonunda da TBMM'ne, "Merkez bankasındaki, yabancı merkez bankalarının alacaklarına" haciz konamaz maddesi getiriliyor. Şimdi ben soruyorum, bu maddenin gerekçesi nedir? Plan Bütçe Komisyonunda, doyurucu bir açıklama yapmadılar. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, haciz gelecek de bizim paramız gidecek diye korkan ülke hangisi? Düyunu Umumiye dönemini hatırlatan bu maddeye, Erdoğan Şahsım Hükümeti nasıl razı geldi? Ben bu ülkenin ekonomisiyle ilgili yurtdışında böyle bir güvensizliği yaratanlara yazıklar olsun diyorum. Bu arada ipe sapa gelmez pek çok konuyla, meşgul olan medyanın, böyle vahim bir düzenle hakkında ne haber, ne de program yapmaması, bunu tartışmaması, aslında ülkemizin içine düştüğü ibretlik halinin de en güzel göstergelerinden biri.

Köpüktü, Müsilaj Oldu

Erdoğan'ın, "Faiz sebep, enflasyon sonuç" safatasına dayanan politikası sonucunda, döviz de, enflasyon da, faiz de hızla arttı. Kaybeden koskoca Türkiye ekonomisi ve milletimiz oldu. Şimdi Erdoğan çıkmış, "Döviz kurundaki müsilağı aldığımız gibi, enflasyondaki müsilağı da alacağız" diyor. Allah Allah. Bu köpük birden bire müsilağ oldu. Milletın alın terini, emeğini, yılların birikimini, köpük diyerek hüplettiler, sonra da buna müsilağ deyip yaptıklarının üstünü örteceksiniz. Hiç kime kusura bakmasın, yarın karınınız ekşiyip, ağrımaya başladığında da, şikâyet etmeye hakkınız yok.

Artık Yolcudur Abbas, Bağlasan Durmaz

Küçük yatırımcıyı çarpma operasyonundan sonra, Erdoğan'ın ağzından, "Faiz sebep, enflasyon sonuç" sözünü hiç duydunuz mu? Yok. Çin işi, Japon işi model safatasını duyan oldu mu? Olmadı. 20 Aralık'tan bu yana, bu lafların hepsi tedavülden kalktı. Çünkü Erdoğan'ın amacı hâsıl oldu. O gece birileri 18 liradan dolarları bozdurup, sabahında 11 liradan dolarları toplayarak, malı götürdü. Milletın alın teri, emeği, yılların tasarrufu iç edildi. Türkiye'nin en acımasız servet transferlerinden biri, 20 Aralık gecesi gerçekleşti. Merkez Bankası'na ait olmayan dövizler, arka kapıdan satılarak birileri ihya edildi. Küçük yatırımcı ise perişan edildi, çarpıldı. Milletimiz artık her şeyin farkında: Erdoğan bu saatten sonra artık, "Faiz sebep, enflasyon sonuç" diyemez. Derse milletimiz bilir ki, yeni bir "siyasal yankesicilik", yeni bir "siyasal eşkıyalık" yolda... Artık yolcudur Abbas, bağlasan durmaz.

Dine Saldıran Yok, Ekmeğe Saldıran Var

Erdoğan; siyasi sermayesini tüketince, iktidarı "dönülmez akşamın ufkuna" gelince, endişe ve korkuyla elindeki son kozları da oynamaya başladı. Şimdi milletın karşısına çıkmış: "Bu millet, 2023'te dinimize, diyanetimize saldırılara, hesabını soracaktır" diyor. Bizde kendisine Peygamber efendimizin şu hadisi şerifini, bir hatırlatıverelim; "Mazlumun bedduasından sakın! Çünkü onunla Allah arasında perde yoktur." Bu ülkede çok şükür, dinimize, diyanetimize saldırı yok. Ama güzel dinimizi ve diyaneti, zulmüne şal yapmaya cüret edenler var. Bu ülkede kimin neye saldırdığını biz bir söyleyiverelim: Erdoğan milletimizin cebine saldırıyor. 2013'te 12 bin 582 dolar olan kişi başına gelirimizi, 2021'de 9 bin 489 dolara düşürdü. Yine bu dönemde tüm ülkenin gelirini, 958 milyar dolardan, 801 milyar dolara gerilettiler. Milletın cebinden 147 milyar dolar gitti. Erdoğan 2011'de, 2023 için, yani önümüzdeki yıl için, "Dünyada ilk 10 büyük ekonomi arasına girme" sözü vermişti. Bıraktık ilk 10'u, 2021'de ülkemiz ilk 20 ekonomi liginden düştü. Bu yıl da, en büyük ekonomiler liginde 22. sıraya düşeceğimizi, uluslararası kuruluşlar söylüyor. Ama Erdoğan sıkılmıyor, milletimize ilk 10 yalanını tekrarlamaya devam ediyor.

Gerçek İşsiz Sayısı 8 Milyonun Üzerinde

Erdoğan milletimizin işine, aşına da saldırıyor. Bir ekonomi yönetiminin başarısı, çalışmak isteyenlere ne kadar iş yarattığıyla ölçülür. Bugün Kasım ayı işsizlik verileri açıklandı. Erdoğan'ın ucube şahsım rejimi iş başı yaptığında, bu ülkede gerçek işsizlerin sayısı 5,5 milyondur. Bugün 2,5 milyon kişi artarak, 8 milyonun üzerine çıktı. Bu da TÜİK'in

rakamları. Sarayın beslemeleri, danışmanları, avrolu maaşlarla ödüllendirilirken, milletin evlatları okulunu bitiriyor, iş bulamadığı için baba evine dönmek zorunda kalıyor. Son bir ayda genç işsizlerimizin sayısı, 120 bin kişi arttı. 1 milyon 153 bin oldu. Bunun adı zulümdür. Bunun adı siyasi eşkıyalıktır.

Saray Meclis'in Yetkilerine Saldırıyor

Erdoğan sadece gençlerimize ve geleceğimize saldırmıyor. Gazi Meclisimizin yetkilerine de saldırıyor. İstanbul milletvekilimiz, Anayasa Hukukçusu Sayın Kaboğlu, Erdoğan Şahsım Hükümeti'nin 3,5 yılının röntgenini çekmiş. Erdoğan, 44'ü daha önce çıkardığı kararnameleri değiştiren kararnameler olmak üzere, 3,5 yılda toplam 89 tane kararname çıkarmış. Bu kararnamelerle de 3 bin 94 madde ihdas etmiş. Meclis'teki 600 milletvekili ise, aynı dönemde 90 yasayla, 2 bin 683 madde ihdas etmiş. Bunların çoğu da, yine Erdoğan'ın Sarayında hazırlanıp, Meclis'e gönderilen kanun teklifleri. Erdoğan 3,5 yılda, 5 bin 87 karar alırken, bunların 2 bin 347'si Resmi Gazete'de yayımlanmamış. Şimdi böyle bir ülkede istikrar olur mu? Millet önünü görebilir mi?

10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü

Erdoğan bu ülkede basın özgürlüğüne de saldırmayı ihmal etmemiş. Dünyada basın özgürlüğünde 179 ülke arasında, 153'üncü sıradayız. Yani sondan 26'ıncıyız. Bu ülkede gazeteciler Ruanda ve Bangladeş kadar özgür. Ülkemizde basın özgürlüğü kalmamış.

Açık Kalan Mikrofondan Gelen Ses Her Şeyi Anlatıyor

Tek adam parti devleti ucube rejiminde, aşımıza, işimize, hukuka ve özgürlüklerimize yönelen, tüm bu saldırılar neticesinde, bugün artık ülkemizde ne güven, ne de istikrar kalmadı. Çorum'da AK Partili Belediye Meclis üyesinin açık kalan mikrofondan duyulan şu sözleri, ülkedeki tikanmayı ve yaşanan güven bunalımını ne kadar güzel anlatıyor. "Kimse iş yapmayı istemiyor, neyin ne olacağı bilinmiyor ki. Ben devletten iş almam. Özel şahıstan bile iş alınmaz artık." İşte bu güven bunalımı aşılmadan, ne döviz kuru düşer, ne de enflasyon düşer. Faiz ise hiç düşmez. Güven bunalımının müsebbibi de Erdoğan'dır. Erdoğan sebep, yaşadığımız buhran sonuçtur. Güven ruh gibidir. Terk ettiği bedene bir daha dönmez.

Tek Yol Sandık

Bu buhrandan salimen çıkışın tek bir yolu vardır: O da sandıktır. Milletin iradesinden kaçılan her saniye, ülkedeki güven bunalımını, ağırlaştırmaktan başka bir işe yaramayacaktır. Artık herkesin, milletin vicdan terazisinde tartılmasının zamanı gelmiştir. Herkes milletin hükmüne de razı olmalıdır. Sarayın büyük ortağı da, küçük ortağı da sandıktan daha fazla kaçmasın. Özellikle küçük ortak, millete Kazakistan'ı gösterip, sokağa dökülme çağrısı yapacağına, 2002'de yaptığı gibi, Tekir Yaylasına çıksın, ciğerlerine temiz havayı bir çeksın. Akli başına gelsin. Yapması gerekeni yapıp, erken seçimi istesin.

Kazakistan'da Huzurun Sağlanmasını Diliyoruz

Kardeşimiz Kazakistan'da, barışçıl bir şekilde başlayan, ancak hızla boyut değiştiren olayları, yakından takip ediyoruz. Bir Kırgız Atasözü şöyle diyor: "Dağda Kırgız çocuğu ağlarsa, bozkırdaki Kazak ananın sütü akar. Bozkırda bir Kazak çocuğu ağlarsa, dağdaki Kırgız ananın sütü akar." Biz bu Atasözünü şöyle genişletelim: "Türkistan'da bir çocuk ağlarsa, bozkırdaki Kazak ananın sütü akar. Bozkırda bir Kazak çocuğu ağlarsa, Türkistan'daki her ananın sütü akar." Aralarında süt ve soy kardeşliği bulunanlar, elbette birbirini çok iyi anlar. Bunu anlayanlar birbirine destek olur. Başkaları değil... Kazakistan'ın huzura kavuşması, bu olayların sağduyuyla çözülmesi, Kazak halkının kendi kaderine, kendisinin sahip çıkması, en büyük dileğimizdir.

Bir Sputnik Aşısı Vardı, O Ne Oldu?

Ülkemizde Kovid vakaları, yeni varyantlarla beraber hız kazandı. Özellikle İstanbul başta olmak üzere, büyük şehirlerimizde ciddi sıkıntılar var. Okullarda virüse yakalanan çocuklarımızın sayısında hızlı bir artış olduğunu duyuyoruz. Tedbir alma ve aşılama konusunda, yeni bir seferberliğe ihtiyaç olduğu açık. Tabi aşı demişken, Rusya'dan 400 bin doz Sputnik aşısı alınmıştı. Ama bu aşılarda ne oldu? Milletimiz de haliyle bunu soruyor, merak ediyor. Ama ne Sağlık Bakanından, ne de bakanlık yetkililerinden tatmin edici bir cevap gelmiyor. Bu aşılara ne oldu? Çöpe mi attınız? Saray'ın deposuna mı sakladınız? Başka ülkelere mi verdiniz? Yoksa aşı da umulan etkinlik görülmediği için, kullanılmaktan vaz mı geçtiniz? Bu sorulara bir cevap verin.

Türkiye'nin Potansiyeli Çok Büyük

Son sözümüz de her zamanki gibi milletimize; aziz milletimize, gecenin en karanlık anı, şafağa en yakın olduğumuz andır. Yeise kapılmanın hiç yeri yoktur. Umudunu kaybetmenin yeri yoktur. Ülkemiz her sorunun üstesinden

gelecek güçtedir. Her türlü kabiliyet ve imkâna sahiptir. Dünyada hiçbir ülkede olmayan avantajlarımız var. Genç ve dinamik nüfusumuzla, dünyanın her yanında rekabet edebilen iş insanlarımızla, eşsiz coğrafi konumumuzla, büyük bir sıçrama yapma imkânımız var. Doğru politikalarla, dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girmek, hiç de zor değil. Yeter ki liyakat olsun, istişare olsun, güven olsun.

CHP'nin Dört Ayaklı Stratejisi

Biz ülkemizi içine düştüğü sıkıntılardan; “Üç Yeni K” ve “Dört Ayaklı bir Strateji” ile çıkaracağız. Nedir bu “Üç Yeni K”? Yeni Kadrolar, Yeni Kurallar, Yeni Kurumlar. Özellikle ekonomi yönetimde “ehliyet” tek ölçümüz olacak. Bu ülkenin liyakatli insanlarını seferber edeceğiz. Kimse dışlanmayacak. Kimse ötekileştirilmeyecek. Senden, benden diye ayırım artık bitecek. Namuslu, dürüst, liyakatli her bürokrat baş tacımız olacak.

Yeni kadrolarla iş başı yaptığımızda;

Yeni büyüme stratejimizin ilk sütunu, “Hukuk ve demokrasi” olacak. Gömleğin iliklenecek ilk düğmesi, “Ülkemizde can ve mal güvenliğini sağlamak” olacak. Güçlendirilmiş demokratik parlamenter sistem, tarafsız Cumhurbaşkanı, milletvekilini yine milletin seçmesi, siyasi ahlak yasasını çıkarma, bu çerçevede atılacak önemli adımlar olacak.

Stratejimizin ikinci sütununda: “Borçla şişirilen değil, üreterek zenginleşen Türkiye” olacak. Tasarrufları üretime ve döviz kazandırıcı işlere yönlendireceğiz. Dijital ve yeşil ekonominin sunduğu fırsat ve imkânlardan, en etkili bir biçimde yararlanacağız. Eğitim ve işgücü planlamasını birlikte ele alacağız. İşgücümüzün verimliliğini, ekonomimizin yarışma gücünü artıracak adımları hızla atacağız. Sağlık ve gıda gibi temel alanlarda, kamucu yaklaşımlarla, ülkemizin kendi kendine yeterliliğini sağlayacağız. Devletin düzenleyici ve denetleyici fonksiyonlarından, en etkin şekilde yararlanacağız. Kamu ve özel kesim arasında yeni bir diyalog ve yeni bir kurumsal ilişki biçimini geliştireceğiz. Yatırım iklimini kalıcı bir biçimde düzelteceğiz. Teknoloji kullanımı ve istihdam arasındaki dengeye, dikkat edeceğiz. Yeni ve güçlü Refah Devleti 3.0'ı gerçekleştireceğiz.

Stratejimizin üçüncü sütununda, “Zenginliğini Hakça Paylaşan Türkiye” olacak. Örgütlü toplum, adil bir bölüşüm için vazgeçilmezdir. Çalışma hayatına ilişkin normları, uluslararası standartlara getireceğiz. Emeklilerimizin de büyümeden pay almasını sağlayacağız. Aile Destekleri Sigortasıyla bu ülkede hiç kimseyi aç ve açıkta bırakmayacağız. Bu ülkede hiçbir çocuk, bizim yönetimimizde yatağa aç girmeyecek.

Stratejimizin dördüncü ve son sütunu ise “Bozmadan, Yok etmeden, Kesintisiz Kalkınma”, yani “sürdürülebilirlik.” Ekosistem hakkı, bizim yönetimimizde anayasal bir hak olacak. AB'nin Yeşil Mutabakatına uyum, öncelikli işlerimizden biri olacak. Kurumsal sürdürülebilirliğe dikkat edeceğiz. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar üzerinden, siyasetin gölgesini kaldıracacağız. Maliye ve Para politikalarımız “sürdürülebilir” olacak. Bütçe açıklarının, kamu borcunun kontrolden çıkmasına, ülkenin borca batmasına izin vermeyeceğiz. Para politikamız enflasyonu düşürmeye odaklanacak. Merkez Bankasıyla beraber, belirleyeceğimiz enflasyon hedefine ulaşırken, bankanın yasasındaki araç bağımsızlığına, kesinlikle müdahale etmeyeceğiz.

Biz bu ilke ve politikalarla, ülkemizin hızlı ve sürekli bir kalkınma sürecine gireceğini görüyoruz. Orta gelir tuzağından bu politikaların bizi çıkacağını görüyoruz. Yine bu politikalar ülkemizi küresel arenada hak ettiği yere taşıyacak.

1 Ay İçinde Yıkımın Fotoğrafını Çekeceğiz

Ancak şunun da farkındayız. Saray Hükümeti, bir yandan demokrasi ve ekonomiyi tahrip etti. Bir yandan da ülkede hesap vermeyi ve saydamlığı bitirdi. TÜİK tarafından üretilen başta işsizlik, enflasyon, milli gelir olmak üzere, hiçbir veriye güven kalmadı. Merkez Bankası'nın bilançosuyla bile oynadılar. Paralel bütçelerle hangi taahhütler altına girdiler? KÖİ sözleşmeleriyle ne kadar gizli yükümlülük yüklediler? Bunları aslında soruyoruz cevap alamıyoruz. Cevapları dışarıda yapılan bir takım danışman şirketlerin açıklamalarından bulmaya uğraşıyoruz. Devlet ne kadar malını mülkünü, vakıflara devretti bunu da bilmiyoruz. Bunların hepsine bir bakmamız gerekiyor. İşte bu nedenle iş başına gelir gelmez, ilk 1 ay içinde, yıkımın gerçekçi bir fotoğrafını çekmek istiyoruz. Bunun için çok hızlı bir şekilde, Stratejik Planlama Teşkilatı'nı kuracağız. Yukarıda belirttiğimiz ilkelere uygun elbiseyi dizebilmek için, elimizdeki kumaşı bir göreceğiz.

CHP İktidarında İlk Üç Ayda Ve İlk Altı Ayda Yapılacaklar

Hızla dört ayaklı stratejimize uygun, tutarlı bir eylem planını hazırlayacağız. Sonra Ekonomik Sosyal Konseyi toplayacağız. Plan ve programımızı ekonominin tüm oyuncularıyla, istişare edeceğiz. Bunları ilk 3 ayda tamamlayacağız. İlk üç ayda bunları uygulamaya başlamamızla birlikte daha birinci günden itibaren güven yeşermeye başlayacak. Ondan sonraki üç ayda da, hızla yıpratılan kurumlarımızı ayağa kaldıracak, milletimizi

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

rahatlatacak düzenlemeleri yapmaya başlayacağız. Türkiye’de ilk 6 ayda iklim değişecek. Hayat bayram olacak. Yeniden gülümseyeceğiz. Biz hazırız. Ülkemiz hazır. Sandık çok kısa bir sürede milletin önüne gelecek. Son sözü de milletimiz söyleyecek.